

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Ці лёгка знайсці працу ў райцэнтры?

Маладзечанскі раён — стаўка на якасць

Як «Палескія рабінзоны» ў паход вадзілі

ПАЧАТАК ДОБРАГА ДЫЯЛОГУ

Наша краіна гатова прыкласці максімум намаганняў для рэалізацыі праекта супрацоўніцтва на прасторы ад Лісабона да Уладзівастока

Аб гэтым Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка заявіў на сустрэчы з намеснікам генеральнага сакратара Еўрапейскай службы знешніх дзеянняў Хельгай Марыяй Шмід, паведамляе БЕЛТА.

«Спадзяюся, гэта пачатак нашага добрага дыялогу з Еўрапейскім саюзам, хоць мы апошнім часам нямаю гаворым пра адносіны ЕС і Беларусі. Думаю, што гэта рэч патрэбная, гэта рух у правільным напрамку. Прынамсі, адносіны паміж Беларуссю і Еўрапейскім саюзам сёння не такія туманныя, як раней», — заявіў Прэзідэнт, падкрэсліўшы, што Беларусь гатова да выбудавання адносінаў з ЕС на раўнапраўнай недыскрымінацыйнай аснове.

«З прычыны апошніх падзей у Еўропе вы разумееце, што Беларусь — гэта адна з краін, адно са збэнаў, якое можа адгрыцаць важную ролю ў выбудаванні бяспечнай Еўропы. Згадзіцеся, што перад пытаннем вайны і міру ўсе астатнія проста гаснуць. У гэтых адносінах краіна, якая знаходзіцца ў геаграфічным цэнтры Еўропы, не можа не быць значнай і не ўплываць на гэтыя пытанні», — падкрэсліў Прэзідэнт.

«Не такой далёкай перспектывай можа стаць наша супрацоўніцтва ў рамках формулы «ад Лісабона да Уладзівастока». Добрая была б перспектыва. Беларусь як краіна, якая цяпер старанна стварае ў Еўразійскім эканамічным саюзе, гатова зрабіць максімум для таго, каб хача б наблізіцца да рэалізацыі гэтага праекта. Думаю, мы можам пачаць сур'ёзны дыялог па выбудаванні такіх адносін», — адзначыў Аляксандр Лукашэнка.

Беларускі лідар выказаў таксама сваё меркаванне адносна ўзаемадзеяння краін у фармаце «Усходняга партнёрства», удзельніцай якога з'яўляецца Беларусь. Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, Беларусь прыняла рашэнне аб удзеле ў праграме, спадзяючыся, што гэта дапаможа звязаць Усход і Запад: «Так і павінна быць. Апошнія падзеі сведчаць пра тое, што мы не павінны ствараць дадатковыя раздзяляльныя лініі. І тым больш «Усходняе партнёрства» павінна склейваць і аб'ядноўваць краіны, а не раз'ядноўваць іх. Трэба шукаць агульны падыходы ў рамках «Усходняга партнёрства» і аб'ядноўваць гэтыя дзяржавы. Яны яшчэ вельмі спатрэбяцца Еўрапейскаму саюзу, Еўропе і ўсёй планеце ў цэлым».

Хельга Марыя Шмід у сваю чаргу таксама згадзілася, што «Усходняе партнёрства» не павінна ствараць у Еўропе новыя раздзяляльныя лініі. Яна адзначыла ролю нашай краіны ў вырашэнні украінскага канфлікту: «Мы вельмі ўдзячны вам за усё тое, што вы робіце для вырашэння вельмі складанага крызісу ў нашым рэгіёне». Намеснік генеральнага сакратара Еўрапейскай службы знешніх дзеянняў таксама падкрэсліла, што Еўрапейскі саюз хачеў бы выбудоваць добрыя адносіны з Беларуссю.

Рэформа Людзі павінны плаціць за чыстую паслугу

З сакавіка на базе Партызанскага і Першамайскага раёнаў Мінска пачнецца эксперымент па рэфармаванні жыллёва-камунальнай гаспадаркі

Сакавік, як той казаў, ужо проі дзярава, таму да рэарганізацыі ЖКГ у двух раёнах сталіцы засталіся лічаныя дні. Пытанне «што зменіцца?» лунае ў паветры. Матэрыялізаваць яго змагі журналісты на «круглым stole» ў Мінгарвыканкаме. Цяпер з абсалютнай дакладнасцю можам сказаць вам, што з першага дня высны... нічога не зменіцца. Рэфармаванне — гэта доўгі працэс. Вынікі будучы заўважны пазней. Як выказаўся адзін з удзельнікаў «круглага стала», калі я захачу з 1 сакавіка пахуздзец, то гэта не значыць, што раніцай у гэты дзень я ўстану адразу без лішніх кілаграмаў.

ЯК БЫЛО, ТАК І БУДЗЕ

Эксперымент па рэфармаванні ЖКГ — гэта рэалізацыя тых палажэнняў, якія выпрацоўвала рабочая група па даручэнні кіраўніка дзяржавы. «І сёння на прыкладзе двух раёнаў ёсць рэальная магчымасць прадэманстраваць слухнасць тых высноў, што зрабіла рабочая група», — лічыць памочнік Прэзідэнта — галоўны інспектар па горадзе Мінску Аляксандр ЯКАБСОН.

ЗДОЛЬНЫЯ ПРЫДУМЛЯЦЬ І РЭАЛІЗОЎВАЦЬ

Праект Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі «100 ідэй для Беларусі» стаў для ўдзельнікаў унікальнай магчымасцю спраўдзіць свае мары і зрабіць Беларусь такой, якой яны яе бачаць. Учора ўпершыню ў публічным фармаце адбылася абарона праектаў, прадстаўленых да ўвагі журы, а таксама выстава-прэзентацыя 100 лепшых распрацовак у рамках конкурсу.

Зала Нацыянальнага выставачнага цэнтры «Бел-Экспа» яшчэ з раніцы запоўнілася студэнтамі з апланам праектаў, а часам, і гатовымі прататыпамі распрацаваных прылад. Уся экспазіцыя была раздзелена на некалькі пляцовак, прысвечаных у тым ліку прамысловым тэхналогіям і вытворчасці; медыцыне, ахове здароўя і біятэхналогіям; ІТ-праектам; робататэхніцы. Тут можна было паназіраць за камп'ютарнымі мадэлямі вайсковай тэхнікі часоў Вялікай Айчыннай вайны, убачыць, як прускае перапрацоўваюць смецце, роботы гуляюць у хакей і шмат іншага. Зацікаўлены наведвальнікі і журналісты распытвалі аўтараў аб тым, што натхняла моладзь на стварэнне праектаў і з якімі цяжкасцямі яна сутыкнулася.

Трэба зазначыць, што конкурс набывае ўсё большую папулярнасць не толькі ў маладзёжным асяродку, але і ў цэлым — у дзяржаве, — сказаў падчас урачыстага адкрыцця выставы-прэзентацыі старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Міхаіл МЯСНІКОВІЧ. — Гэта сведчыць пра тое, што патэнцыял нашай моладзі сапраўды запатрабаваны. Вельмі важна адчуць, што ты патрэбны, здольны генерываць цікавыя ідэі і дабівацца таго, каб яны былі рэалізаваныя. Сёння тут будучы выбіраць дзесяць найлепшых праектаў, але мне ўдзяляцца, што ўсе ўдзельнікі выставы — ужо пераможцы.

Дарэчы, ад канкурсантаў Міхаіл Мясніковіч атрымаў незвычайны падарунак — яблык, надрукаваны на 3D-прынтары.

Сваё меркаванне адносна ўзаемадзеяння краін у фармаце «Усходняга партнёрства», удзельніцай якога з'яўляецца Беларусь. Паводле слоў кіраўніка дзяржавы, Беларусь прыняла рашэнне аб удзеле ў праграме, спадзяючыся, што гэта дапаможа звязаць Усход і Запад: «Так і павінна быць. Апошнія падзеі сведчаць пра тое, што мы не павінны ствараць дадатковыя раздзяляльныя лініі. І тым больш «Усходняе партнёрства» павінна склейваць і аб'ядноўваць краіны, а не раз'ядноўваць іх. Трэба шукаць агульны падыходы ў рамках «Усходняга партнёрства» і аб'ядноўваць гэтыя дзяржавы. Яны яшчэ вельмі спатрэбяцца Еўрапейскаму саюзу, Еўропе і ўсёй планеце ў цэлым».

Ідэі маладых

Вучні сталічнай гімназіі №19 Іван Прышчэпа і Дар'я Давідоўская прадстаўляюць экалагічны часопіс «EcoGymn». Цікава, што часопіс ствараецца навучэнцамі для равеснікаў.

ЦЫТАТА ДНЯ

Уладзімір ДВОРНИК, старшыня Гомельскага аблвыканкама:

«Будыныя гандлёвыя арганізацыі вобласці, незалежна ад формы ўласнасці, павінны падключыцца да экспертаў тавараў мясцовых вытворцаў. Эксперт прадукацыі для вобласці, якая пастаўляе за мяжу 70% вырабленых тавараў, з'яўляецца жыццёва важнай функцыяй, што ў значнай ступені забяспечвае развіццё рэгіёна і рэалізацыю сацыяльных праграм. Гандаль закупляе дастаткова многа тавару на імпарт. Чаму б не паспрабаваць надаць да іх інфармацыю пра экспертных патэнцыял вобласці».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 25.02.2015 г.

Долар ЗША	14860,00 ▲
Еўра	16880,00 ▲
Рас. руб.	236,50 ▼
Укр. грыўня	530,71 ▲

Гасцёўня «Звязды» ЗАГАДКА МІРА

Разгадаць яе прапануе дырэктар замкавага комплексу

Калі заходзіць гаворка пра аб'екты нашай гістарычнай спадчыны, то, як правіла, у цэнтры ўвагі праблема іх адраджэння і найперш — неабходных для гэтага фінансавых сродкаў. Але вось — амаль сенсацыя: замкавы комплекс «Мір» нядаўна сам выступіў у якасці мецэната, прафінансаваўшы выданне кнігі «Старажытныя сядзібы Гродзеншчыны». Ці азначае гэта, што мы маем у Міры не толькі славуты замак, помнік сусветнай спадчыны ЮНЕСКА, але і паспяховае бізнес-праект у турыстычнай сферы? З гэтага пытання пачалася гутарка карэспандэнта «Звязды» з дырэктарам замкавага комплексу «Мір», кандыдатам гістарычных навук Вольгай ПАПКО.

КРАЯЗНАЎСТВА І... ФІНАНСАВЫ ПОСПЕХ

— У 2013 годзе мы надрукавалі кнігу выдатнага даследчыка старажытных сядзіб Беларусі Анатоля Федарука, прысвечаную Карэліцкаму раёну. І пасля таго, як яна ўбачыла свет, безумоўна, марылі і пра больш шырокі фармат — пра іншыя раёны Гродзеншчыны. Імкнуліся знайсці сродкі, звярталіся ў розныя дзяржаўныя ўстановы, на паспяховае падтрымліванне. Але, на жаль, вялікую суму знайсці не атрымаўся. Хіба што абцяцалі пасля выдання кнігі купіць 5-10 экзэмпляраў. Таму вырашылі ачышчыць гэты праект за сродкі нашага музея, бо добра разумеем, што праца Анатоля Тарасавіча вельмі важная для пазнання

і асэнсавання нашай гістарычнай спадчыны, развіцця краязнаўства ў рэгіёнах. На выданне кнігі «Старажытныя сядзібы Гродзеншчыны» мы выдаткавалі больш за 500 мільянаў рублёў, з бюджэту не ўзялі ні капейкі. Спадзяёмся, што праект будзе фінансавана паспяхова. Бо кніга выклікае цікавасць — нядаўна надрукавана, але ўжо сотні экзэмпляраў прадалі.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

Строга прытрымлівацца мінскіх дамоўленасцяў

Заклікалі кіраўніка міністэрстваў замежных спраў «нармандскай чацвёркі». Такое палажэнне, як паведаміў кіраўнік МЗС Францыі Ларан Фабуіс, змяшчаецца ў вынікавай заяве ўдзельнікаў учарашняга перамоў у Парыжы. «Мы заклікаем да строгага захавання ўсіх палажэнняў мінскіх пагадненняў, пачынаючы з ўсёабдымнага рэжыму спынення агню і поўнага адводу цяжкіх узбраенняў», — сказаў Фабуіс. Паводле слоў кіраўніка французскага МЗС, удзельнікі сустрэчы заклікалі «да ўзмацнення мандату АБСЕ» ва Украіне. У сваю чаргу міністр замежных спраў ФРГ Франк-Вальтэр Штайнмаер падкрэсліў, што бакі канфлікту па Украіне «павінны адвесці цяжкія ўзбраенні ў найбліжэйшыя дні». Міністр замежных спраў Расійскай Федэрацыі Сяргей Лаўроў па выніках сустрэчы кіраўнікоў МЗС «нармандскай чацвёркі» заявіў, што сітуацыя са спыненнем агню ва Украіне цяпер значна лепшая. «Хочам, каб гэты працэс быў максімальна эфектыўна завершаны», — падкрэсліў Лаўроў.

Азербайджанцы прапанавалі прысвоіць Баку званне горада-героя

Дэпутаты азербайджанскага парламента прапанавалі Расіі, як правапераемніцы СССР, прысвоіць Баку званне горада-героя. На думку парламентарыяў, такое рашэнне адпавядала б гістарычнай справядлівасці. Каментуючы ініцыятыву, першы віцэ-спікер парламента Зіяфет Аскераў адзначыў, што перамога ў Вялікай Айчыннай вайне была здобыта ў тым ліку дзякуючы «працы азербайджанскіх нафтавікоў і бакінскай наф-це». Сёння існуе 12 гарадоў, якія захоўваюцца за сабой ганаровае званне горада-героя, што было заснавана па загадзе Вярхоўнага Галоўнакамандуючага ў 1945 годзе. Сярод іх — Мінск.

«Газпрам» прагразіў Кіеву спыненнем паставак

Украіна не ўнесла перадаплату за газ на сакавік і фарсіруе выбарку зробленай аплаты, што стварае рызыку заўчаснага расходу авансу і спынення паставак. Пра гэта заявіў журналістам кіраўнік «Газпрама» Аляксей Мілер. «На сёння (24 лютага. — Рэд.) засталася авансаванага газу толькі 219 млн кубаметраў. На залічэнне сродкаў ад «Нафтагазу» на рахунак «Газпрама» ідзе каля двух дзён. — патлумачыў Мілер. — Таму пастаўка газу ва Украіну ў аб'ёме заліку 114 млн кубаметраў ужо ўжо праз два дні прывядзе да поўнага спынення пастаўкі расійскага газу ва Украіну, што стварае сур'ёзныя рызыкі для яго транзіту ў Еўропу».

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Асцярожна, макаронны!

Як высветлілі спецыялісты з Нацыянальнага анкалагічнага інстытута ў Мілане, макаронны павялічваюць у жанчын верагоднасць развіцця сардэчна-сасудзістых захворванняў. Да такой высновы вучоныя прыйшлі па заканчэнні шматгадовага даследавання, удзел у якім прынялі 47 тысяч мужчын і жанчын. Падчас эксперыменту мужчын і жанчын кармілі аднолькава. Іх рацыён быў у роўнай ступені насычаны белым хлебам і стравамі з макаронаў. У выніку жанчыны набралі нямаля лішніх кілаграмаў, а мужчыны амаль не папаўнелі. Паводле высноў навукоўцаў, рэгулярнае спажыванне макаронаў павялічвае рызыку развіцця сардэчна-сасудзістых захворванняў і прадстаўніц прыгожага полу. Хваробы сэрца працягваюцца ў іх у два разы часцей за мужчын. Як растлумачылі навукоўцы, частае ўжыванне макаронаў, якія асабліва хутка засвойваюцца, прыводзіць да парушэння балансу цукру ў крыві, што аказвае непасрэды ўплыў на сэрца. Варта адзначыць, што даследчыкі рэкамендуюць устрымлівацца ад ўжывання макаронаў найвышэйшага гатунку з рафінаванай белаю мукі. У той жа час макаронны з цвёрдых гатункаў пшаніцы не толькі не шкодны, але і карысны. Ад іх нават худзеюць. Акрамя гэтага, такія макаронны ўтрымліваюць трыптафан — амінакіслату, якая ператвараецца ў арганізм у сератонін (гармон добрага настрою). А гэта значыць, што порцыя смачных макаронаў здольная палепшыць настрой і зберачы ад дэпрэсіі.

КОРАТКА

Беларусь прапануе Кітаю разгледзець пытанне аб устанавленні бязвізавога рэжыму для групавых турыстычных паездак паміж дзвюма краінамі.

Грамадзяне ў выпадку скасавання дагавору са страхавішчыкамі і турагенцтвам пасля 1 сакавіка могуць атрымаць кампенсацыю ў валюце.

Сярэдняя пенсія ўсіх відаў у лютым гэтага года складае Вр2 млн 658,2 тыс. — на 0,6% больш, чым у снежні 2014 года.

Паводле дэмаграфічнай статыстыкі, у Беларусі ў 2014 годзе на 1000 мужчын прыпадала 1150 жанчын.

Канцэрт класічнай музыкі ў выкананні Беларускай скрыпачкай Юліі Лебядзенкі, якая жыве ў Вене, з поспехам прайшоў у аўстрыйскім горадзе Шрунс федэральнай зямлі Форарльберг.

МОКРАЯ СПРАВА

Што вадалазы знаходзяць на дне беларускіх вадаёмаў?

На маляўнічым востраве пасярод Цянскага вадасховішча ў сталіцы размясціўся невядомы будынак з шылдай «МНС», у якім месціцца Цэнтр вадалазна-ратавальнай службы. Менавіта там вучаць сакратам нялёгкай прафесіі падводных пльывцоў. Карэспандэнт «Звязды», завітаўшы туды, даведаўся аб тым, як жа працуюць беларускія вадалазы і якія «сюрпрызы» яны знаходзяць на дне.

ВАДА... ЯК МЕСЦА ПРАЦЫ

— Вадалазна-ратавальная служба пачала актыўна развівацца з 2002 года, калі на базе пажарнай аварыйна-ратавальнай атрады абласных упраўленняў МНС пачалі ствараць штатныя службы. Праз чатыры гады было прынята рашэнне аб стварэнні няштатных службаў у падраздзяленнях, якія дыспачуюцца блізка ад вадаёмаў. І ў сакавіку 2006 года запрацаваў Цэнтр вадалазна-ратавальнай службы на базе Рэспубліканскага атрада спецыяльнага прызначэння з функцыямі падрыхтоўкі вадалазу, — гадвае вадалазны спецыяліст аддзела вадалазнай падрыхтоўкі Цэнтра вадалазна-ратавальнай службы Рэспубліканскага атрада спецыяльнага прызначэння МНС Андрэй ВОЙЦІК.

На Цянскае вадасховішча вадалазы пераехалі дзесяць гадоў таму. За год адрамантавалі два старыя будынкі, і ўжо налета туды прыйшлі першыя навучэнцы. Агулам жа за час працы ратавальнай службы было падрыхтавана 1046 вадалазу. У цэнтры ж цяпер працуе 28 спецыялістаў.

ПАСЯДЖЭННЕ ВЫШЭЙШАГА ДЗЯРЖАЙНАГА САВЕТА САЮЗНАЙ ДЗЯРЖАВЫ МОЖА АДБЫЦЦА З САКАВІКА

Пытанні, уключаныя ў парадок дня маючага адбыцца пасяджэння, абмяркоўваліся на сустрэчы Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэвіча з дзяржсакратаром Саюзнай дзяржавы Рыгорам Рапатам, паведамляе БЕЛТА.

«Праз час я станючы ацэньваю той факт, што мы ўсё ж такі перанеслі пасяджэнне Вышэйшага дзяржсавета Саюзнай дзяржавы (раней яго планавалася правесці ў канцы 2014 года. — Заўвага БЕЛТА). У нас цяпер больш свабоднага часу, каб падрыхтаваць парадок дня і вярнуцца да абмеркавання вельмі вострых і важных пытанняў, якія нам трэба сёння вырашаць у эканоміцы, палітыцы, дыпламатыі разам з Расіяй», — сказаў Прэзідэнт Беларусі.

Кіраўнік дзяржавы папрасіў Рыгора Рапота выказаць свой пункт гледжання на пытанні, якія плануецца абмеркаваць на пасяджэнні. «Ведаю, вы вельмі шмат правялі перагаворы з расійскімі і беларускімі службовымі асобамі па пастаўках прадукцыі, тавараў, тэхнікі, па фінансавых праблемах, якія сёння ўзніклі. Працэс па некаторых напрамках — сур'ёзны», — адзначыў беларускі лідар.

У сваю чаргу Рыгор Рапота падкрэсліў, што фармальна парадок дня застаецца той жа, але за апошні час адбылося шмат падзей, якія даюць магчымасць узняць шэраг вострых, важных пытанняў двухбаковых адносін у яго ж рамках.

Парламенцкі дзённік

НА ДОЎГАТЭРМІНОВУЮ ПЕРСПЕКТИВУ

Стварыць дарожную карту для беларуска-індыйскіх адносін прапанаваў Міхаіл МЯСНІКОВІЧ, старшыня Савета Рэспублікі. Пра гэта вясла гаворка падчас яго сустрэчы з Паслом Індыі ў Беларусі Маноджам Кумарам БХАРПІ.

— Кіраўнік нашай дзяржавы Аляксандр Лукашэнка з задавальненнем успрымаў гатоўнасць вашага Прэзідэнта наведаць Беларусь, — паведаміў старшыня верхняй палаты ў пачатку сустрэчы. — Наша краіна гатовая пачаць падрыхтоўку да прыёму высокага госця.

Удзельнікі сустрэчы абмеркавалі стан беларуска-індыйскіх гандлёва-эканамічных стасункаў, гуманітарнага супрацоўніцтва, інвестыцыйнай палітыкі.

Хацелася б удакладніць усе пытанні, звязаныя з плануемым пасяджэннем беларуска-індыйскай камісіі, — адзначыў Міхаіл Мясніковіч. — Беларускі бок вельмі зацікаўлены ў пашырэнні гандлёва-эканамічнага і іншых відаў супрацоўніцтва з вашай вялікай краінай.

Сёмае пасяджэнне беларуска-індыйскай міжурадавай камісіі па супрацоўніцтве ў эканоміцы, гандлі, прамысловасці, навуцы, тэхналогіях і культуры плануецца на 18-19 сакавіка бягучага года. Як заўважыў старшыня Савета Рэспублікі, з улікам запланаванага на лета візиту Прэзідэнта Індыі ў нашу краіну парадок пасяджэння міжурадавай камісіі будзе дастаткова шырокім.

— Магчыма, мае сэнс нават выйсці на дарожную карту — дакумент з доўгатэрміновай праграмай нашых двухбаковых стасун-

каў, — упэўнены Міхаіл Мясніковіч. — Выкананне прынятага раней комплекснага плана фактычна завяршаецца ў 2015 годзе, таму ўжо можна казаць пра сярэдне- і доўгатэрміновую перспектыву развіцця гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва паміж нашымі краінамі.

На думку кіраўніка верхняй палаты беларускага парламента, у дарожнай карце знайшлі б адлюстраванне наступныя пытанні: палітычныя кантакты, візіты, ўзаемная падтрымка на міжнародным узроўні, удзел у Руху недалучэння, парламенцкія кантакты.

— Актуальнай з'яўляецца праца над дамовай аб зоне свабоднага гандлю паміж ЕАЭС і Індыяй, — адзначыў Міхаіл Мясніковіч. — Год таму мною была ініцыявана гэтая праца з Еўразійскай эканамічнай камісіяй, думам, што ў найбліжэйшы час адбудуцца адпаведныя сустрэчы, дзе будучы абмеркаваныя неабходныя для гэтага падыходы. Да таго ж нам трэба яшчэ раз правесці «рэвізію» і паглядзець на вынікі месцы, якія перашкаджаюць развіццю двухбаковага гандлёва-эканамічнага супрацоўніцтва. Традыцыйныя формы ўзаемадзеяння ў пэўнай ступені вычэрпалі сябе, таму мы маглі б абмеркаваць пытанні ўзаемных прэфэрэнцый для актывізацыі гандлю.

Надзея ЮШКЕВІЧ

Людзі павінны плаціць за чыстую паслугу

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«З 1 сакавіка тарыф на тэхнічнае абслугоўванне квадратнага метра, як быў, так і застаецца на узроўні 947,1 рубля. Але з прычыны структурнага пераўтварэння мы разлічваем, што сабекошт паслугі, які цяпер складае каля 2,8 тысячы рублёў, павінен істотна знізіцца (магчыма, да 1,7 тысячы рублёў і нават менш), дзякуючы чаму ўзровень кампенсацыі затрат насельніцтвам павысіцца з сённяшніх 25-30% да 50-70%», — растлумачыў міністр жыллёва-камунальнай гаспадаркі Аляксандр ЦЕРАХАЎ.

Паводле яго слоў, рэформаванне ЖКГ накіравана, па-першае, на павышэнне якасці аказваемых паслуг, па-другое, на дасягненне максімальнай празрыстасці іх налічэння. «Мы павінны быць упэўнены, што паслуга аказваецца своечасова, што мы не ліквідуем аварыйныя сітуацыі, а праводзім рэгламентныя работы, падтрымліваем жыллёвы фонд, не дапускаем яго старэння. Другі бок медаля — чалавек разумее, за што плаціць. Ёсць дакладны пералік работ, рэгламент, які арганізацыя выконвае і забяспечвае гэтым захаванасць жыллёвага фонду», — канстатаваў міністр.

ГАЛЮНЫЕ — ПРАЗРЫСТЫ ТАРЫФ

Прынцыпова важнае ў рэформе — раздзяленне функцый заказчыка і падрацэпніка. Сёння яны аб'яднаны ў межах ЖРЭА, якое з'яўляецца як прадстаўніком насельніцтва, так і зацікаўленай арганізацыяй, што сама сабе аказвае паслугі. У выніку раздзялення будзе вырашана адна з галоўных задач рэформавання жыллёва-камунальнай гаспадаркі Беларусі — фарміраванне празрыстых тарыфаў: «Сёння ўсе органы мясцовага самакіравання, калі людзі кажуць пра высокую тарыфнае жыллёва-камунальных паслугі, апелююць да таго, што насельніцтва аплачвае толькі 30%, а бюджэт 70% дадае. Дык вось у гэтых 70% больш за палову таго, што не павінна класіфіцавацца на квадратны метр — няпрофільныя актывы, розныя аб'екты, якія мёртвым грузам ляжаць, і іншае. Квінтэсэнцыя рэформы — ачысціць сабекошт паслуг ад гэтага «шалупіня», — сказаў Аляксандр Цякош.

Ён падкрэсліў, што тарыф павінен быць «чыстым». «Там павінен быць толькі той аб'ём сродкаў, які ідуць на абслугоўванне квадратнага метра жылля. Чалавек зразумее: у выніку гэтай рэформы тарыф будзе складаць умоўна 90% ад сабекошту, а значыць, расці ён будзе не з 30% да 100%, а з 90% да 100%», — сказаў Аляксандр Цякош.

ЗДОЛЬНЫЯ ПРЫДУМЛЯЦЬ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— Я магу меркаваць пра гэты конкурс яшчэ і як арганізатар, — падзяліўся намеснік кіраўніка Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Ігар БУЗОВСЬКІ. — Першыя крокі па рэалізацыі праекта «100 ідэй для Беларусі» мы рабілі з асяржэннасцю, бо не ведалі, наколькі цікавы ён будзе моладзі і структурам, зацікаўленым займацца навукай і адукцыяй. Але ўрачы ўпэўніліся, што знайшлі сваю нішу: кожны год конкурс расце, павялічваецца колькасць ідэй. Часам ад удзельнікаў мы атрымліваем не зусім тое, чаго чакалі спачатку, але не менш важнае — скіраванасць на самаудасканаленне і развіццё.

Цікавых праектаў та і выстае больш шмат. Напрыклад, хлопцы з Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы прапанавалі публіцы сваю распрацоўку пад назвай «Віртуальная Беларусь», пры дапамозе якой яны хочуць прыцягнуць увагу да гісторыка-культурнай спадчыны нашай краіны.

— У рамках рэалізацыі праекта мы ўжо стварылі першую 3D-галерэю «Віртуальную Калужу», — распавёў адзін з аўтараў «Віртуальнай Беларусі», магістрант інжынерна-будаўнічага факультэта Валерыі МАСКЕВІЧ. — Яна ўявіла з сябе аб'ёмныя здымкі славацкай Барыскаўскай царквы ў Гродне, яе ўнутранага ўраўнаважана і знешняга выгляд. Акрамя гэтага, была створана графічная рэканструкцыя сучаснага касцёла Найсвяцейшай Панны Марыі, больш вядомага як Фара Вітаўта. У найбліжэйшых планах — стварэнне аб'ёмных галерэй іншых помнікаў у Гродне: Старога і Новага замкаў, Кафедральнага касцёла Святога Францыска Ксав'ерыя, ляльчанага тэатра і іншых.

Падчас урачыстага адкрыцця першых сакратар Цэнтральнага камітэта БРСМ Андрэй БЕЛЯКОЎ зазначыў, што праект «100 ідэй для Беларусі» застаецца адкрытым і працягвае працаваць, а таму ў Год моладзі арганізатары будучы чакаць новых цікавых праектаў і задум.

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ.

Святлана БУХАЧ.

НА СМЕЦЦІ БУДУЦЬ ЗАРАБЛЯЦЬ

Яшчэ адзін этап рэформы ЖКГ — стварэнне адзінага апэратара па вывазе, сартаванні і аб'яшходжанні цвёрдых камунальных адходаў. Эксперыментам па ўкараненні новай плануюцца пачаць зноў жа на базе Першамайскага і Партызанскага раёнаў Мінска з 1 сакавіка. «Насельніцтва будзе плаціць грошы апэратару, які сам будзе вырашаць: везці адходы на палігон ці ўсё ж такі на сартаванне, здабываць з іх другасныя матэрыяльныя рэсурсы і за кошт гэтага атрымліваць дадатковы прыбытак», — адзначыў генеральны дырэктар прадпрыемства «Мінская гарадская жыллёва-камунальная гаспадарка» Віталь СМІРНОЎ.

Паводле яго слоў, будучы працаваць эканамічныя законы: чым больш апэратар адсартуе адходы, тым больш зможа на гэтым зарабіць. «Схема выразная і празрыстая», — лічыць гендырэктар.

АДЗІНЫ ДЫСПЕТЧАР І РАЗЛІКОВЫ ЦЭНТР

Калі эксперыментам па ўкараненні прапанавааных новаўвядзенняў будзе прызнаны паспяховым і распаўсюджана на ўсё горадзе, стане магчымай рэалізацыя яшчэ шэрагу рэформ. Напрыклад запланавана стварэнне адзінага дыспетчарскай службы ЖКГ Мінска. «Мяркуюцца, што ў сталіцы будзе адзіная дыспетчарская служба з нумарам

115, пакуль ён папярэдне зарэзерваваны. Кругласутачна насельніцтва зможа патэлефанаваць на гэты нумар, пасля чаго будучы працаваць дыспетчары, якія накіруюць заўраў, куды трэба і каму трэба», — адзначыў Віталь Смірнов.

Паводле яго слоў, у абавязкі супрацоўніка адзінай дыспетчарскай службы будзе таксама ўваходзіць кантроль за выкананнем заявак, пададзеных насельніцтвам: «Гэта значыць спажываць не трэба будзе ведаць масу нумароў, а ўсяго толькі адзін, куды можна патэлефанаваць у любы час сутак па ўсіх пытаннях аказання жыллёва-камунальных паслуг».

Акрамя гэтага, прадумана магчымае аўтаматызацыі працэсу разліку налічэнняў па аплаце жыллёва-камунальных паслуг. «Цяпер у Мінску 43 разлікова-даведачныя цэнтры, якія падпарадкоўваюцца ЖРЭА. Унутры ўжо існуючага прадпрыемства «Цэнтр інфармацыйных тэхналогій Мінгарвыканкама» прапанаўцца стварыць адзіны разлікова-даведачны цэнтр Мінска, якому будучы падпарадкаваныя ўсе РДЦ горада», — паведаміў Віталь Смірнов. У выніку будучы аўтаматызаваны працэсы разліку налічэнняў па аплаце жыллёва-камунальных паслуг і ўпарадкаваныя адносіны паміж іх пастаўшчыкам. Мяркуюцца вырабавачы адзіны падыход па ажыццяўленні адміністрацыйных працэдур, а таксама праводзіць адзіную палітыку ў сферы налічэння аплаты за жыллёва-камунальных паслуг.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

НАВІНЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

ПАДЗЕІ

ФАКТЫ

ФАКТЫ

Прямая лінія «Звязды» НА СУВЯЗІ — МІНІСТР ЖКГ Ці будучы ў найбліжэйшы час павялічавца тарыфы на паслугі жыллёва-камунальнай гаспадаркі? За кошт чаго і калі можна чакаць павышэння якасці абслугоўвання насельніцтва і аб якіх новых метадах эфектыўнага зніжэння сабекошту паслуг можна ісці гаворка? Якім чынам у найбліжэйшай будучыні запланавана ажыццявіць рэформу ЖКГ? На гэтыя і іншыя пытанні чытачам «Звязды» адкажа міністр жыллёва-камунальнай гаспадаркі краіны Аляксандр Аляксандравіч ЦЕРАХАЎ падчас прамой лініі, якая адбудзецца ў рэдакцыі газеты ў сераду 4 сакавіка з 12.00 да 13.00. Каб паглядзець пакаўце свае пытанні, дасылце іх на электронны адрас (info@zvyaзда.minsk.by з пазнакай «Прямая лінія»-ЖКГ) ці тэлефануйце па нумары: 287-17-51.

СЯРЭДНІ ЗАРОБАК — КАЛЯ 6 МЛН РУБЛЁЎ

А рэальны даход работнікаў за год знізіўся на 3,5%. Паводле інфармацыі Нацыянальнага статыстычнага камітэта, намінальнае налічэнне сярэдняй заробатнай платы сёлета ў студзені складала 6 мільярд 23,2 тысячы рублёў і паменшылася ў параўнанні са снежнем 2014 года на 11,5% (або на 782,8 тысячы рублёў).

Рэальная заробатная плата (разлічаная з улікам росту спажывецкіх цэнаў на тавары і паслугі) сёлета ў студзені ў параўнанні са студзенем 2014-га паменшылася на 3,5%.

Самым вялікі сярэдняя заробкі ў памеры 10 мільярд 967 тысяч рублёў у мінулым месяцы атрымлівалі работнікі фінансавых структур, а таксама ў сектары навуковых даследаванняў — 7 мільярд 528 тысяч рублёў. Разам з тым, у студзені ў прамысловасці сярэдняя заробатная плата складала 6 мільярд 256,1 тысячы, у будаўніцтве — 7 мільярд 26,2 тысячы, у сельскай і лясной гаспадарцы — 4 мільярд 462,7 тысячы, у сферы адукацыі — 4 мільярд 439,3 тысячы рублёў. Заробатная плата работнікаў аховы здароўя ў першы месяц года складала 4 мільярд 997,1 тысячы рублёў.

Аналіз дынамікі змянення рэальных заробкаў сведчыць аб тым, што за мінулы год даходы работнікаў паменшыліся найбольш у сферы вытворчасці аўтамабіляў, прычэпаў і паўпрычэпаў (мінус 22,2%), а таксама ў структуры арэнды машын і абсталявання (мінус 24,9%). З другога боку, за гэты час амаль на 30% павялічыліся заробкі работнікаў, здынаецца якіх звязана з вылічальнай тэхнікай. Увогуле, менавіта праграмысты з'яўляюцца безумоўнымі лідарамі па заробках, бо іх сярэдні даход у студзені склаў нават больш за 23 мільярд рублёў.

Сяргей КУРКАЧ.

НАЦБАНК ВЫРАШЫЎ АСЛАБІЦ ЛЕЙЦЫ

Фінансавы рэгулятар Беларусі прыняў рашэнне аб зніжэнні нормы абавязковага продажу валютнай вырочкі, якая паступае ў краіну, да 40%. Пра гэта гаворыцца ў пастанове Нацыянальнага банка №84 ад 19 лютага, якая апублікавана на Нацыянальным прававым інтэрнэт-партале і пачынае дзейнічаць з 25 лютага.

Адразу трэба нагадаць, што летась з 19 снежня норма абавязковага продажу валютнай вырочкі была вызначана на ўзроўні 50%. Тады Нацбанк і ўрад Беларусі прынялі меры, якія былі накіраваны на недапушчэнне развіцця негатывічных тэндэнцый на валютным і фінансавым рынках краіны. У прэ-службе фінансавай установы адзначылі, што прынятыя ў апошні месяц захады спрыялі нармалізацыі сітуацыі на валютным рынку дзяржавы. У выніку пераходу да больш гнучкай курсовай палітыкі істотна павялічыўся ўплыў судзіснай паліты і прапановы валюты на фарміраванне абменнага курса беларускага рубля. А ўжо з трэцяй декады лютага аднавіў працу пазабіржавы валютны рынак. Зразумела, што названая фактары пазітыўна паўплывалі на ўзровень дэвальвацыйных чаканняў суб'ектаў гаспадарання і, адпаведна, прагнозы ацэнкі па росце прапановы замежнай валюты на ўнутраным валютным рынку краіны.

Сяргей КУРКАЧ.

У МЕТРО ПРАВЕРАЦЬ... ТАЛОНЧЫКІ

Менавіта такім чынам у сталічным метрапалітэне прадзе абследаванне пасажырапатоку. Адбудзецца яно 11 сакавіка.

Паводле інфармацыі прэс-службы метрапалітэна, у гэты дзень супрацоўнікі кожнаму пасажыру на ўваходзе на станцыю выддадуць спецыяльныя рэгістрацыйныя талон. На ім нанесены нумар станцыі і парадкавы нумар. Пры выхадзе з метро талон трэба будзе здаць.

Вывучэнне пасажырапатоку праводзіцца з мэтай удасканалення графіку руху цягнікоў, вызначэння сярэдняй далёкасці паездкі пасажыраў, інтэнсіўнасці пасажырапатоку на ўсіх участках ліній метрапалітэна. Акрамя гэтага, адна з важных мэтаў абследавання — рэгістрацыя колькасці пасажыраў, якія крываюцца перасадкачным вузлом «Кастрычніцкая» — «Купалаўская».

На час правядзення абследавання на станцыях і ў вагонах будучы размешчаны інфармацыйныя лісткі, а па гучнай сувязі прайдуць адпаведныя аб'явы. Метропалітэн просіць пасажыраў з разуменнем аднесціся да магчымых затрымак і часовых нязручнасцяў. Напэўна, і ў дарогу ў гэты дзень, калі вырашылі скарыстацца паслугамі метро, трэба вырабца крышчаку раней.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ВЯРНУЎ У БАНК ЛІШНЯ МІЛЬЁНЫ

Учора мы паведамілі пра вышук мужчыны, якому касір аднаго з мінскіх банкаў падчас валютна-абменнай аперацыі памылкова выдала замест 5 мільянаў, 50 мільянаў рублёў.

У ГУУС Мінгарвыканкама паведамілі, што адразу пасля таго, як пра гэта выпадок у СМІ і сёння была распаўсюджана інфармацыя разам з відаз мужчыны, у міліцыю паступіла некалькі паведамленняў ад грамадзян, якія пазналі гэтага чалавека. А неўзабаве патэлефанаваў і ён сам — кіраўнік адной з мінскіх фірм.

Паводле яго слоў, у той дзень ён прайшоў некалькі грашовых аперацый, звязаных з дастаткова буйнымі сумаі. Пры здзяйсненні абмену валюты на рублі, які пасля яго, грошы не пералічвалі, мяркуючы, што касір усё выдала правільна. Пра тое, што работнік банка памылілася, даведаўся толькі ад знаёмых, якія ўбачылі ў сённяшні ролік пра вышук кліента. Бізнесмен сцвярджае, што ў яго не было намеру здзейсніць нешта проціпраўнае, а сума не з'яўляецца настолькі істотнай, каб падманцаць некага ці ўзбодзіць у зман. Грошы — 45 мільянаў рублёў — грамадзянін вярнуў. Прадстаўнік банка прэзэнці ў яго адрас не выказалі. А кіраўніцтва Маскоўскага РУУС сталіцы выказае падзяку прадстаўнікам СМІ і інтэрнэт-парталаў за ўвагу да міліцыйскай інфармацыі, а таксама актыўным грамадзянам, якія адрагавалі на яе.

Сяргей РАСОЛЬКА.

У БАБРУЙСКІ ЗАТРЫМАЛІ ЧАРГОВЫХ ЧОРНЫХ РЫЗЛТАРАЎ

Сёлета гэта ўжо другая па ліку група, якая займалася ў горадзе на Бярэзінне незаконным абменам і продажам кватэр.

Мяркуюцца, што ахвярамі зламаўнікаў сталі каля 10 чалавек. Некаторыя з іх злоўжывалі алкаголем і мелі запыханасць па кватэртаце. На незаконных здзелках у перыяд з 2009 па 2013 год псеўдарызтары зарабілі звыш 880 мільянаў рублёў. — Арганізатарам і каардынатарам незаконнай дзейнасці выступіў 47-гадовы мясцовы жыхар, раней судзімы за аналагічнае злачынства, — удакладніў намеснік начальніка ўпраўлення Дэпартаменту фінансавых расследаванняў КДК па Магілёўскай вобласці Аляксандр ШАРОЎКІН. — Ён жа займаўся пошукам «кліентаў», афармленнем здзелак па куплі-продажы і атрыманнем наяўных грошай. Астатнія ўдзельнікі даводзілі кліентаў «да кандыцыі» і мянялі іх кватэры на нешта прасцейшае.

Удзельнікі да 3 асоб злучанай групой (двое з іх ужо затрыманы) Галоўным следчым упраўленнем Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь распачата крымінальная справа. На транспарт і маёмасць абвінавачаных накладзены арышт. За незаконную прадпрыемліўнасць дзейнасць бяд дзяржаўнай рэгістрацыі і ліцэнзій ім пагражае пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі тэрмінам ад 2 да 7 гадоў з канфіскацыяй маёмасці.

Нэлэ ЗІГУЛЯ.

Пачуць і дапамагчы

Мінгарвыканкам і аблвыканкамы правядуць 28 лютага чарговыя прамыя тэлефонныя лініі

У Беларусі ў бягучым годзе арганізавана штоднёвае правядзенне аблвыканкамамі і Мінскім гарвыканкам прамых тэлефонных ліній з мэтай павышэння эфектыўнасці працы са зваротамі грамадзян і ўзрэдчыных асоб, а таксама для неадкладнага вырашэння праблемных пытанняў, якія ўнікаюць у людзей.

Такія прамыя тэлефонныя лініі ўжо адбыліся 17, 24, 31 студзеня, а таксама 7, 14 і 21 лютага. Падобная практыка працягнецца і ў гэтую суботу, 28 лютага, з 9 да 12 гадзін.

Кожны тыдзень на прамыя «гарачыя тэлефоны» звяртаецца каля тысячы жыхароў краіны.

Многія пытанні атрымліваецца вырашаць фактычна адразу.

ДОЖДЖ — БІЯТЛОНУ НЕ ПЕРАШКОДА

У апошні дзень чэмпіянату свету па біятлоне сядроў юнакоў і юніёраў надвор'е ў Раўбічах стала дажджлівым, непрыемным.

«Напэўна, яно плача аб тым, што чэмпіянат завяршаецца», — пажартаваў адзін з вынаходлівых валанцёркаў.

Каму-каму, а ўдзельніцтвам юніёрскай эстафеты жартаваць хацелася ў апошняю чаргу. Снегу на трасе было шмат, але пад дажджом і лыжамі спартсменаў ён ператварыўся ў месіва.

— На трасе фізічна было больш складана, чым у папярэдніх гонках, — прызналася расіянка Ульяна КАЙШАВА. — Прыходзілася абсалютна накіх працаваць: часцей і вышэй падмацкаць ногі, рабіць больш шырокія крокі. Раней беглі па падмарожанай трасе, а сёння яна растала.

Але надвор'е не стала непераадымнай перашкодай для біятлістаў. Нашы ўсходнія суседкі сталі другімі, на першым месцы — дзюраты з Францыі (на фота), а на трэці апынулася зборная Германіі. Дарчы, нямецкі біятлістак адрознівала ад іншых яшчэ адна візуальная прывабная рэч. Першы старт ім на шочках намалявалі невядзіцкі сэрыялі і скарочаную назву краіны: GER. Які аказалася, падобная ідэя належыць доктару зборнай Катарыне Плюме, якая і занялася ажыццяўленнем задуманага. Гэтым дзюраткі хацелі паказаць, што яны — адна каманда, яны — гэта сіла. Будзем лічыць, што

Святлана БЕЛТА.

Віктар МАЙГУРАЎ, віцэ-прэзідэнт Міжнароднага саюза біятлістаў:

— Апошні раз у «Раўбічах» я быў болей за 10 гадоў таму. За гэты час спарткомплекс, безумоўна, змяніўся. Як мне вядома, рэканструкцыю правялі за год — гэта рэкордна кароткі тэрмін. Трасы сталі шырыэйшыя. Наглядзячы на небагату на снег зіму, яны адпавядаюць самаму высокаму узроўню. З'явілася асвятленне, якое дазваляе праводзіць спаборніцтвы нават у вясчэрні час. Пабудавалі цудоўны цір, дзе спартсмены могуць рыхтавацца ў любы перыяд года. Комплекс стаў максімальна камфортным для спартсменаў і трэнераў. Кожны дзень на гонках прысутнічала шмат бальшычкі. І гэта рэчымна, бо не на ўсіх этапах Кубка свету бывае дастаткова глядачоў.

Тарас ШЧЫРЫ.

25 лютага
2015 г.
№ 4 (344)

НАПРАМУЮ МЕСЦА Ў САДКУ І ПЛАТА ЗА ГАЗ

Пытанні грамадскага самакіравання і сацыяльныя праблемы ўзнімалі на «прамой лініі» жыхары Брэстчыны

У мінулую суботу падчас «прамой лініі» на тэлефонныя звароты жыхароў Брэстскага раёна адказаў старшыня абласнога Савета дэпутатаў Сяргей АШМЯНЦА. За тры гадзіны яму дазваліся 35 чалавек.

Некалькі пытанняў датычылі парадку ў пад'ездах і дваровых тэрыторыях. Адзін з тэлефонных абанентаў спрабаваў высветліць, хто ўсё ж павінен прыбіраць у пад'ездах шматкватэрных дамоў. Пазіцыя кіраўніка абласной прадстаўнічай ўлады тут адначасна: за парадка адказныя самі жыхары. У кожным доме трэба вызначыцца, па чарзе будучы падметаць-мыць самі пражываючыя ці ім зручней наняць прыбіральшчыцу. Гэта і будзе прыклад грамадскага самакіравання ў дзеянні.

На «прамую лінію» дазваляўся бацька сям'і, якая пражывае ў мікрааэна Паўднёвай абласнога цэнтру. Для іх самая вялікая праблема — адсутнасць месцаў у дзіцячым садку. Сям'я жыве побач з дашкольнай установай, але адно дзіця бацькі вымушаны вазіць у садок на Вульку, другое — у мікрааэна Усход. Свайго транспарту сям'я не мае, а пазездкі на гарадскія аўтобусах займаюць шмат часу, скардзіўся заяўнік.

На жаль, з агульнай праблемай сутыкаецца не адна сям'я з раённай новай забудовы. Старшыня абласнога Савета зазначыў, што ў папярэднія гады шмат увагі надавалі тэмпам будаўніцтва жылля і значна менш — сацыяльнай інфраструктуры. Узводзіць сады і перспектыве плануецца, але людзям важна атрымаць месца цяпер. Пакуль гэтага няма, можна толькі аптымізаваць работу гарадскога транспарту, каб бацькам было больш зручна дабірацца.

Падобнае пытанне прагучала і з былой вёскі Задворцы, якая цяпер увайшла ў

рысу абласнога цэнтру. Там надзвычай хутка вядзецца індывідуальнае будаўніцтва. А да аўтобусага прыпынку гарадскога маршруту некаторым наваёслам трэба ісці два кіламетры. Калі гаворка ідзе пра дзяцей, якіх неабходна вазіць у дашкольную ўстанову, то гэта ўвогуле становіцца праблемай. Кіраўнікі адпаведных службаў атрымалі ўказанне вывучыць сітуацыю на месцы і пры магчымасці кіраваць на згаданую вуліцу маршрутнае таксі.

Уладальнікі дачных дамоў абураліся, што для іх гэта стала навіной. Каб кіраўніцтва кааператываў папярэдзіла загадзя, многія перайшлі б на мясцовыя віды паліва, бо для шарагу пенсіянераў плата стала вельмі вялікай. Старшыня абласнога Савета паабяцаў усебакова вывучыць пытанне і давесці пазіцыю брэстскіх дэпутатаў да ведама парламентарыяў.

Падвядзючы вынікі «прамой лініі», Сяргей Ашмянцаў сказаў:

— Прадстаўнікі ўсіх галін ўлады — і прадстаўнічай, і выканаўчай — павінны вельмі ўважліва ставіцца да праблем людзей, таму прамыя тэлефонныя дыялогі трэба праводзіць рэгулярна. Нам, дэпутатам розных узроўняў, неабходна ведаць, чым жыць людзі на месцах, каб зыходзячы з гэтага прымаць жыццёва неабходныя рашэнні. Лічу, што гэтым спрыяюць і выязныя сесіі абласвета, якія мы практыкуем, і асабістыя прыёмы выбаршчыкаў дэпутатамі. З кабінета ж не заўсёды відаць, як лепш зрабіць у той ці іншай сітуацыі.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

РЭЗЕРВЫ РОСТУ САМ САБЕ ГАСПАДАР

Як прыватнікі ўплываюць на развіццё раёна

Ірына АСТАШКЕВІЧ

За першыя два месяцы года на Кармяншчыне яшчэ 11 чалавек вырашылі стаць індывідуальнымі прадпрыемнікамі. Увогуле ж тут працуе 35 прадпрыемстваў прыватнай формы ўласнасці, у тым ліку 7 фермерскіх гаспадарак. Індывідуальных прадпрыемнікаў — з улікам тых, хто толькі пачынае, — зарэгістравана цяпер 122.

Мясцовы жыхар Андрэй Аліеў, кіраўнік прыватнага прадпрыемства «Аўтацэнтр», свой бізнес пачынаў, як і многія, з шынамантажнай майстэрні. Спачатку, дзесяць гадоў таму, працаваў адзін, а потым паступова ўзяў яшчэ чатырох супрацоўнікаў. Штогод, гаворыць, пакрысе нешта абнаўляў, дадаваў да майстэрні боксы:

— На гэтай тэрыторыі, дзе знаходзіцца майстэрня, калісьці была заправачная станцыя. Цяпер мы тут рамонтнем самыя розныя аўто і трактары. Калі адзін раз зробіш добра, другі раз кліент абавязкова да цябе прыйдзе. Ёсць пэўныя падатковыя льготы, якія мы карыстаемся. Але ж самае галоўнае — старання «напрацоўваць» аўтарытэт.

Машыны для Андрэя заўсёды былі самымі прывабнымі мужчынскімі «цацкамі». Менавіта таму і вышэйшую адукацыю атрымліваў па спецыяльнасці «інжынер-механік па рамоне аўтамабіляў». Некаторы час працаваў у вучэбна-вытворчым камбінаце, а пасля заняўся прыватным бізнесам. Кіраўнік аўтамайстэрні кажа, што нават у іх невялічкім населеным пункце сёння існуе канкурэнцыя:

— Суадносіны цаны і якасці — тое, што заўжды ацэньвае кліент. Я ў гэты нялёгкі бізнес уклаў вельмі многа і сам да гэтага часу працую наоўну з усімі. Да мяне прыйшлі людзі з вышэйшай адукацыяй — тут неабходны спецыялісты, бо рамонтавыя прыходзіцца вельмі складаныя і дарагія аўтамабілі.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

РЫНАК ПРАЦЫ ПРАГРАМІСТ У ВЁСЦЫ? ГЭТА ВЫКЛЮЧЭННЕ

У «глыбінцы» можна зарабляць не менш, чым у сталіцы. Аднак не ўсе хочуць

га таблю» і паглядзім. Вось вакантнае месца дрыўвасека з заробкам 3,5 мільёна. Столькі ж будучы плаціць прыбіральшчыца на базе адпачынку. Патрабуюцца афтальмолаг (на заробак 6,5 мільёна рублёў) і педыятр (змога зарабляць 7 мільёнаў). А яшчэ ў бальніцу запрашаюць загадчыка акушэрскага

«Гультыі» бываюць розныя

Пагутарыў і з тымі, хто шукае працу. Відмантас Далкус, якому каля 40 гадоў, жыве ў Беларусі з канца 1980-х, па спецыяльнасці муляр. Дарчы, адпаведныя курсы скончыў па накіраванні цэнтру занятасці. Калісьці працаваў у калгасе, потым — у мясцовай будаўнічай арганізацыі, ездзіў і ў Расію.

— У Цверы ў складзе брыгады дачу даваў... І зарабляў нядрэнна. Напрыклад, хапіла грошай, каб маме кватэру купіць, прада, без выгод... Але ж надакучыла ездзіць! — расказвае беспрацоўны.

Жонка яго аказалася больш гаваркой. — А ў нас жа закон выйдзе... Ну, вы чулі, пра гультыі. Не забаронена працаваць у Расіі? А раптам спытаюць, чаму не працуеце ў Беларусі? Нам праблемы не патрэбны. Сёння вось вакансію знайшлі муляра з заробкам 3,7 мільёна. Нядрэнна. Праўда, не ў райцэнтры, але недалёка ад Гарадка, — разважае жанчына.

Яшчэ адзін беспрацоўны мужчына першы раз прыйшоў на «біржу працы». Па спецыяльнасці — трактарыст.

— Я ў Расію працаваў. Як там? Часта падманваюць, можна вярнуцца ні з чым. Больш не хачу непрыемнасцяў. Гатовы пераехаць туды, дзе праца з жыллём прапаноўваецца. Я разведзены, таму не прывязаны да хаты, — шчыра прызнаўся Вячаслаў.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Аляксандр ПУКШАНСКІ

Горад Гарадок, калі закрануць тэму пошукі працы, своеасаблівы: побач Віцебск, да якога прыкладна паўгадзіны на маршруце, ды і дызель ходзіць. Раён мяжуе з Расіяй. Ці ўплывае геаграфічнае становішча на рынак працы? Ці цяжка ў глыбінцы наогул знайсці працу? Напрыклад, чалавеку з вышэйшай адукацыяй?

У беспрацоўя мужчынскі твар

Летас у Гарадоцкім раёне ў якасці беспрацоўных былі зарэгістраваны 544 чалавекі, а працаўладкавалі каля 430. Большасць (56%) з тых, хто шукае працу, — мужчыны. Узрост «тыповага» беспрацоўнага — 35-40 гадоў.

— А вось некалькі гадоў таму беспрацоўнымі былі пераважна жанчыны. Іх стала менш дзякуючы таму, што ў райцэнтры адкрылася вытворчасць абутку і вядомы (цэха віцебскіх прадпрыемстваў). Вакансіі дастаткова: больш за адну на кожнага беспрацоўнага. І аграномы, і заатэхнікі патрабуюцца і ўрачы, і іншыя. Вялікую патрэбу ў рабоце мае мясцовае лясініцтва. Заробкі? Падвядзем да «электроннага інфармацыйна-

аддзялення. І пакуль што не знайшлі ахвотнага зарабляць на гэтай пасадзе 8 мільёнаў рублёў у месяц, — расказвае намеснік начальніка ўпраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Гарадоцкага райвыканкама Галіна СТАЛЯРОВА.

Паводле яе слоў, вельмі добрыя заробкі на сельскагаспадарчым прадпрыемстве, якое належыць расійскаму інвестару. Ды не ўсе хочуць туды ўладкавацца, бо ад працоўніку патрабуюцца стараннасць.

Па логіцы, тыя ж медыкі не павінны быць тут у дэфіцыце. Няўжо выпускнікам ВНУ не хочацца жыць недалёка ад Віцебска і добра зарабляць? А можна ж ездзіць на працу ў раённую бальніцу. У многіх багатых краінах работнікі «ідуць» за працай, а не наадварот.

— Так, вы маеце працу, але факт застаецца фактам. На жаль, вельмі рэдка маладыя спецыялісты доўга працуюць у раёне пасля абавязковай адпрацоўкі па размеркаванні. І гэта датычыцца не толькі медыцыны. Карэнныя жыхары застаюцца, а віцебскія, полацкія і іншыя едуць дамоў. Гарадоцкія настаўнікі, калі ёсць вакансіі, бывае, займаюць іх у сельскай мясцовасці. Напрыклад, настаўніца, якая выкладае матэматыку, прапісаная ў Гарадку, а працуе ў глыбінцы. Не, яна не ездзіць штодня туды і назад — жыве ў пакоі, які выдзеліла школа, — тлумачыць Пётр ПРАСОЛАЎ, начальнік ўпраўлення па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Гарадоцкага райвыканкама.

СЕСІЯ «ТРЫБУНАЙ» СКАРЫСТАЛІСЯ НЕ ЎСЕ...

Сесія Пружанскага раённага Савета вынесла на разгляд цікавае пытанне, а менавіта: пра ролю сродкаў масавай інфармацыі ў аб'ектыўным і ўсебаковым інфармаванні насельніцтва аб дзейнасці органаў мясцовага кіравання і самакіравання ў вырашэнні праблем мясцовага значэння.

СМІ раёна — гэта газета «Раённая будні» і праграма радыёвяшчання «Пружанскае раённае радыё». Іх работу і прааналізавалі дэпутаты. Дарчы, тыраж раёнкі складае больш за 9 тысяч экзэмпляраў, а на 1000 жыхароў раёна прыпадае больш за 190 экзэмпляраў газеты (гэта адзін з самых высокіх паказчыкаў не толькі ў Брэстскай вобласці, але і ў краіне).

Выданне мае тэматычную старонку «Мясцовае ўлада», якая рэгулярна выходзіць ужо тры гады. Старонка была задумана менавіта для асветлення дзейнасці найперш Саветаў пярвічнага ўзроўню, пасялковых і сельскіх выканкамаў і іх галоўных памочнікаў — старост населеных пунктаў. Такім чынам мінімум раз на год жыхары кожнага мясцовага са старонка раёнкі атрымліваюць інфармацыю аб тым, што робіцца на іх тэрыторыі. Падрабязна асветляюцца сесіі раённага органа прадстаўнічай ўлады — прычым, публікуюцца не толькі даклады па асноўным пытанні, але і выступленні дэпутатаў у спрэчках.

А вось рубрыкай «Трыбуна дэпутата» скарысталіся за апошні год далёка не ўсе народныя выбарнікі, хоць такая магчымасць у іх была. І гэты факт самакрытычна адзначыла сесія. Увогуле, у прынятым рашэнні цэлы раздзел датычыцца абавязкаў пасялковых і сельскіх Саветаў па паляпшэнні інфармавання насельніцтва. Рашэнне таксама абавязвае органы мясцовай ўлады аператывна рэагаваць на ўзнятыя газетай праблемы, даваць кампетэнтны і абгрунтаваны адказы.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ХОЧАШ ПАСПЕЦЬ — КРУЦІСЯ!

У аграгарадку са «смачнай» назвай Сласціны Чавускага раёна яна і паштальён, і сапраўтнік, і стараста

Нэлі ЗІГУЛЯ

За апошні год клопатаў у Ларысы Дольнікавай дадалося. Летас у аграгарадку закрылі паштовае аддзяленне і перайшлі на перасоўны спосаб аказання паслуг. Але жыхары абураліся новымі парадкамі і адсталі такі права абслугоўвацца звычайным паштальёнам. І выбралі на гэтую ролю Ларысу Мікалаеўну.

— А мне і зручна, — усміхаецца яна. — Я спецыялістам па сацыяльным абслугоўванні працую, дамы аднавяскоўцаў часта наведваю. Пенсіянеры, шматдзетныя, інваліды — яны ж часцей за ўсё і падпісчыкі. Такіх, хто газеты ці часопісы выпісваюць, у нас болей за 100 чалавек набярэцца. Карэспандэнцыі ж не шмат, у асноўным афіцыйныя лісты.

Калісьці Сласціны былі вялікай вёскай. Тут і сельвыканкам знаходзіўся, і цэнтральная сядзіба мясцовай гаспадаркі. Пасля таго, як яны «пераехалі» ў суседнюю Каменку, мясцовыя людзі любяць прыходзіць у госці да Ларысы Дольнікавай. У двухпавярховыку, дзе раней размяшчаліся кантора і паштовае аддзяленне, для яе выдзелілі невялічкі кабінет. Сюды людзі ідуць з праблемамі і проста па навіны. Яна ж па сваіх сацыяльных пытаннях перыядычна наведвае 23 вёскі. Ну а са старшынёй сельскага Савета на сувязі пастаянна.

Дарчы, гэта менавіта ён «сасватаў» яе на ролю старасты. Запэўніў, што лепшай кандыдатуры не знайсці. Так што з канца мінулага года Ларыса Мікалаеўна выконвае гэтыя абавязкі.

— Людзі звяртаюцца з рознымі пытаннямі, — кажа яна. — Нядаўна ўкраінскай сям'і, якая прыехала да нас з Луганска, дапамагла дровы выпісаць. Муж з жонкай у калгасе працуюць, іх дзіця ў садок ходзіць. А нядаўна селянчанка звярнулася па дапамогу — узніклі праблемы з тэлефонам, патрэбны паслугі майстра. Ларыса Мікалаеўна ўзяла яе пытанне на ўлік. І будзе трымаць на кантролі.

Што рабіць — даводзіцца выступаць у якасці «перадатчыка звестак» паміж заказчыкамі і выканаўцамі. І сачыць, каб не размінюся.

Абавязкаў шмат, але трэба ж некалькі зарабляць грошы. Пасля таго, як 6 гадоў таму яе скарацілі, Дольнікава не ведала, дзе знайсці працу. У вёсцы ж вакансіі на дарозе не валяюцца. І тое, што сёння яна так запатрабаваная, лічыць сапраўднай удачай. Вось толькі матэрыяльнага зааховання старасты няма. Хоць жанчына чула, у некаторых раёнах іх зааховваюць. І гэта, на яе погляд, справядліва. Усё ж такі даводзіцца на нейкі час адрывацца ад дома і сям'і. А яшчэ раз на квартал даваць справядзачы ў райсаветце.

Пакуль яна ў гэтай справе навічок, вучыцца ў іншых на што звяртаць увагу. Вось, напрыклад, апошнім разам дэпутаты казалі аб праблемах з кінутымі хатамі, якія разбураюцца і псуецца выгляд вёскі. У Сласцінах таксама

некалькі дамоў сумуюць без гаспадароў. Нават службовыя не выключэнне. Пасля таго, як некалькі аб'ектаў СВК закрылася, людзі з'ехалі, а хаты пустуюць. Будынкі хутка набываюць непраэнтабельны выгляд, зарастаюць блынтам, кустоўям. Трэба сачыць, каб усё гэта своечасова абкошталася і зрасталася.

Пытанню, за які адказвае стараста, не пералічыць. Зімой трэба глядзець, каб вуліцы асвятляліся і снег прыбіраўся. Калі што не так — адразу ж тэлефанаваць у сельскі Савет, каб прымаць меры. Вельмі спачувае Дольнікава калегам, у якіх праблемы са смеццем. У Сласцінах, кажэ, насельніцтва больш выхаванае.

Нядаўна Ларыса Мікалаеўна атрымала дзённі старасты, дзе асобна пазначаны ўсе сацыяльна ўразлівыя катэгорыі. Яна іх і так можа ўсіх па прозвішчах пералічыць, але ж трэба, каб была справядзачнасць.

Вельмі важная справа — каардынацыя працы на сустрэчах з раённымі дэпутатамі, калі звяртаецца ўвага на найбольш набалелыя праблемы. Адна з іх датычыцца прыбірання тэрыторыі. Трэба нежэ заахвоціць насельніцтва, праводзіць тлумачальныя гутаркі. Некаторыя жыхары, каб не плаціць грошай, адмаўляюцца заключыць дагаворы на вываз адходаў. Але ж смецце кудысьці трэба падзець. Так з'яўляюцца стыхійныя звалкі. Прымушаць чалавека рабіць тое, што яму не хочацца — не выйсеце. Таму ўсе надзеі — на ўзаемаразуменне. А калі чалавек прывыкае да парадку і бачыць, што насамрэч стала лепей, яшчэ і дзякуе за «навуку».

Добрыя словы за сваю працу Дольнікавай прыходзіла чуць неаднойчы. У сваіх аднавяскоўцаў яна бывае часцей, чым некаторыя родныя. Тое пенсію прынясе, то даведку ў сельсавет забярэ. А яшчэ раз'езджа па вёсках размаіць з агляднымі камісіямі. На яе тэрыторыі хапае і тых, хто адзінока пражывае, і шматдзетных. Трэба вывуляць праблемы, ацэньваць стан тых жа пекач і электрычных прыводак. На кожнага пенсіянера складаецца картка ўліку. Там пра яго поўная інфармацыя — колькі дзяцей, дзе жывуць.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

ТЭМА ДНЯ ШТО ЗА ЗВАРОТАМ

Рэальная праблема альбо недахоп інфармацыі?

— Дэпутаты маюць магчымасць дайсці да кожнага дома, сям'і, кожнага выбаршчыка. Аднак гэтая работа іншы раз праводзіцца фармальна, абмяжоўваецца рэгістрацыяй і перасылкай скаргаў па розных інстанцыях. Хоць паўнамоцтваў у кожнага дэпутата хапае, — перакананы старшыня Гродзенскага абласнога Савета дэпутатаў Ігар ЖУК.

На сесіі абласнога Савета дэпутатаў, дзе разглядалася праца са зваротамі грамадзян, пракурор Гродзенскай вобласці Віктар МАРОЗАЎ наведваў, што за мінулы год органы пракуратуры атрымалі 6 тысяч зваротаў. Але ніводнага — ад дэпутатаў.

— Не паступіла ніводнага дэпутатаўскага запыту ад народных выбарнікаў — ні раённага ўзроўню, ні абласнога, ні парламенцкага. Гэта сведчыць пра пасіўнасць дэпутатаўскага корпуса. Хоць пытанню па праваахоўнай лініі насамрэч шмат. І, наколькі ведаю за 30 гадоў працы ў пракуратуры, да дэпутатаў запытаў стаўленне заўсёды вельмі адказнае. Трэба больш прыслухоўвацца да патрэб людзей і каб прыслухоўваць свае паўнамоцтвы, якія вызначаны заканадаўствам, — упэўнены Віктар Марозаў.

Сёння найбольш праблемнымі застаюцца пытанні жыллёвых праваадносін, рамонт і эксплуатацыі жылля, пракладкі інжынерных сетак у мікрааэнах індывідуальнай забудовы, зямлекарыстання. У прыватнасці, шмат скаргаў датычыцца прыватызацыі жылля ў сельскагаспадарчых. Нярэдка там адмаўляюць у продажы жылль паштальонаў.

— Чаму людзі скардзяцца? Бо не бачыць, на якіх умовах праводзіцца прыватызацыя. Вось і пішуць, што кіраўнік гаспадаркі і яго намеснік для сябе жыллё прыватызавалі і суседу далі гэта зрабіць, а ім — не. Хоць павінны быць агульныя крытэрыі, — зазначае старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Гродзенскага абласці Васіль ГЕРАСІМАЎ.

Напрыклад, падчас выязнага прыёму ў аграгарадку Дворышча паступіла 6 зваротаў наконт набывання жылля дамоў, якія належалі саўгасу «Лідскі». Больш за месяц райвыканкам не даваў згоды на набыванне кватэры. І толькі пасля таго, як па даручэнні Камітэта дзяржаўнага кантролю гэтыя звароты разгледзеў абласны выканаўчы камітэт, дзі догду заяўнікам на заключэнне дагавору куплі-продажу.

Значная частка скаргаў, што паступаюць у Камітэт дзяржаўнага кантролю Гродзенскай вобласці, абумоўлена недапрацоўкамі на месцах. Гэта і неаднаразовы перанос тэрмінаў тых ці іншых работ, і заведана невыканальныя абяцанні, і фармальныя адпіскі. Шмат падобных фактаў агучылі на сесіі абласнога Савета дэпутатаў. Напрыклад, жанчыну, у якой працякае дах над кватэрай, цэлы год «кармілі» абяцаннямі рамонт, аднак зрабілі яго толькі пасля ўмяшання Камітэта дзяржаўнага кантролю...

Здараецца і так, што звароты няўважліва вывучаюцца, аргументы заяўнікаў суб'ектыўна ацэньваюцца, а гэта спараджае чарговыя скаргі. Прычым у іншых інстанцыях таксама няпоўна разглядаюцца пастаўленыя пытанні. І тады, напрыклад, праблема нягзоды чалавека з коштам прыватызацыі жыллага памяшкання, якая павінна была вырашыцца на ўзроўні раённага УЖРЭП, выходзіць на старшыню гарвыканкама... У выніку кошт кватэры зніжаецца са 140 да... 96 мільёнаў рублёў.

Дарчы, многія скаргі звязаны з тым, што ў заяўнікаў не хапае той ці іншай інфармацыі, лічыць намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Беларусі Віктар ЛІСКОВІЧ.

— Паглядзіце на інтэрнэт-сайты прадпрыемстваў і арганізацый — яны часта «нежывыя». А трэба, каб яны былі цікавымі і карыснымі для людзей. Калі чалавек зможа знайсці неабходную інфармацыю, будзе менш зваротаў.

Барыс ПРАКОПЧЫК.

БЛІЗКАЯ ЎЛАДА

ДРОБЯЗЬ, А ПРЫЕМНА

Як знізіць колькасць скаргаў

Жанна Варабей жыве ў аграгарадку Лясны Бараўлянскага сельсавета. У свой час Жанна Аляксандраўна ўзначалвала Бараўлянскую гімназію і сярэднюю школу №2. І заўсёды вельмі цесна супрацоўнічала з сельвыканкамам.

Цяпер яна — першы намеснік начальніка ўпраўлення адукацыі Мінаблвыканкама. Але як дэпутат абласавета ад Бараўлянскай выбарчай акругі №13 у курсе ўсіх спраў зямлякоў. «У мяне з'явіліся новыя магчымасці», — сцвярджае Жанна Аляксандраўна. І сваю задачу бачыць у тым, каб наладзіць цесную сувязь паміж сваімі выбарчыкамі і ўладай, на абласным узроўні імкнуцца ўзняць пытанні, якія не пад сілу вырашыць на месцы. У сельсаветае пражывае больш як 40 тысяч чалавек, і колькасць жыхароў з кожным годам павялічваецца. Шмат у Бараўлянах і аграгарадку Лясны маладых сем'яў з малымі дзецьмі: 1300 з іх маюць патрэбу ў дзіцячым садку. «Цяпер для будаўніцтва дашкольнай установы шукаюць інвестара. Але аднаго садка будзе недастаткова. Для таго, каб забяспечыць усіх ахвотных, трэба 5 такіх устаноў», — канстатуе дэпутат.

Дэпутат — не ад'ютант

Як правіла, да дэпутатаў людзі звяртаюцца, калі ўжо не ведаюць, у якія дзверы пастануць. Але ёсць і такія, хто хоча ператварыць «свайго» дэпутата, вобразна кажучы, у ад'ютанта. Нахвалілі, «дапамажыце кватэру абмяняць», «пужыну засыпаць на падворку», «дах адрамантаваць». Асабліва дзіўна, што з такімі «наказамі» звяртаюцца не староннія бабулькі, а мужчыны, поўныя сіл і энергіі. Спраўды, многія лічаць, што дэпутаты павінны ўсё зрабіць за іх. Народны выбарнік, бясспрэчна, цярпліва выслушае ўсе скаргі, растлумачыць, што ў яго кампетэнцыі, але ў любым выпадку ён не чараўнік. Ёсць яму чым займацца, акрамя таго «наказаў» — гэта пытанні нармальнага жыццязабеспячэння населеных пунктаў, сацыяльная, вытворчая сферы.

А вось парадак у сваім населеным пункце, пад'ездзе лягчай наводзіць разам, сумесна. Менавіта гэта і даводзіць дэпутаты мясцовых Саветаў Мінскай вобласці сваім выбаршчыкам, землякам. У выніку значна зменшылася колькасць зваротаў па добраўпарадкаванні тэрыторыі (0,7% ад агульнай колькасці). І звязана гэта ў першую чаргу з тым, што дэпутаты ўсіх узроўняў актыўна і тлумачальную работу, а таксама больш цесна сталі кантактаваць з органамі выканаўчай улады. Напрыклад, дзякуючы сумеснай ініцыятыве рэгулярна ладзяцца суботнікі па наведванні парадку на тэрыторыі, мерапрыемствы па ўладкаванні агульна значных месцаў. Дэпутаты прыцягваюць да добраўпарадкавання грамадзянскіх брацкіх могілак, збору сродкаў на агароджы і саміх жыхароў. Разам з грамадскасцю і мясцовымі жыхарамі ўладкаваны месцы адпачынку на берагах ракі Волма Чэрвеньскага раёна, рэк і азёраў Мядзельскага раёна, ракі Цітаўка ў горадзе Мар'іна Горка і вёсцы Мар'іна Пухавіцкага раёна. Дзякуючы старанням дэпутатаў у горадзе Жодзіна пасаджана больш

як 100 маладых бярозак і соснаў, створаны парківы комплекс у аграгарадку Любань Вілейскага раёна. Дарчы, падчас апошняй выбарчай кампаніі многія кандыдаты ў дэпутаты абяцалі садзейнічаць стварэнню спажывецкіх кааператываў па газіфікацыі і водазабеспячэнні. Цэнтралізавана праведзены газ і вада ў вёску Івонцавічы, наладжана сістэма водазабеспячэння населеных пунктаў Лыцвічы, Асіповічы і Ізбіна Вілейскага раёна. «Блакітнае» паліва з'явілася таксама ў вёсках Старына і Гудовічы, працягваюцца работы па газіфікацыі і іншых населеных пунктаў Чэрвеньскага раёна.

У Новых Фалічах Старадарожскага раёна закуллена помпа і рэканструявана свідраваная помпа Камена Лагойскага раёна заменена глыбінная помпа — гэта таксама вынік клопату дэпутатаў.

У ролі «міравога»

Як лічыць старшыня Мінскага абласнога Савета дэпутатаў Іван ЛІПНІЦКІ, значнай праблемай застаюцца зямельныя спрэчкі паміж суседзямі. Але ж тут дэпутаты могуць выступаць у ролі «міравога» судзі, іх аўтарытэт і ўплыў маглі б пасадзейнічаць зняццю напружанасці і колькасці скаргаў у дзяржаўныя органы. Да такой практыкі, якая раней была распаўсюджана ў вобласці, вяртаюцца. У якасці прыкладу можна прывесці дзеянні дэпутатаў Клецкага раённага Савета. Мясцовыя жыхары папрасілі не аддаваць у арэнду індывідуальнаму прадпрыемству сажалку ў 14 гектараў каля аграгарадка Даматканавічы. Сваю просьбу матывавалі тым, што ў гэтым вадаёме людзі ловяць рыбу, а на яго берагах любяць адпачываць як дарослыя, так і дзеці. Да думкі заяўнікаў прыслухаліся і на сесіі Клецкага раённага Савета дэпутатаў прынялі рашэнне аб адмове прыватніку ў арэнду сажалкі... Дэпутаты Лагойскага раённага Савета таксама не засталіся ў баку ад пажаданняў жыхароў вёскі Кузевічы і аграгарадка Жасціннае: разгледзелі на сесіі пытанне аб захаванні арандаратаў умоў выкарыстання водных аб'ектаў.

Як адзначалася падчас апошняй сесіі Мінскага абласнога Савета дэпутатаў, значна зменшылася колькасць нараканняў ад уласнікаў асабістых падсобных гаспадарак — такія пытанні летас хвалювалі толькі 16 заяўнікаў. Гэта вынік забеспячэння спрыяльных умоў для развіцця прыватных падворкаў. Здавалася б, дробязь: у краме адсутнічалі мінеральныя ўгнаенні і сродкі аховы раслін. Але дэпутаты Вілейшчыны заняліся гэтым пытаннем і кіраўніцтва раённага спажывецкага таварыства прыняло меры да ўпраўлення становішча.

Шмат працуюць дэпутаты па аказанні дапамогі людзям, якія апынуліся ў цяжкіх жыццёвых абставінах. Своечасовае выяўленне сем'яў, што знаходзяцца ў сацыяльна небяспечных умовах, бездапаможных дзяцей і старых, перадача спісаў у сацыяльныя органы, органы мясцовай улады дазваляюць выправіць сітуацыю. Раённыя і сельскія Саветы дэпутатаў з гэтай мэтай пастаянна ладзяць акцыі міласэрнасці, далучаючы да добрачыннасці грамадскасць, прадпрыемствы і арганізацыі. У выніку ствараюцца пераумовы для зніжэння колькасці зваротаў у вышэйшыя інстанцыі.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

Беспрацоўная жанчына сказала, што згодна працаваць або вяртаўніцай, або лабаранткай. — Мне да пенсіі нядоўга засталася. Куды ўжо перавучацца? Прыбіральшчыцай у краме працавала. Калі праверка якая, брудна — дык прыбіральшчыца вінаватая... Я толькі ў гэтым месяцы беспрацоўнай стала, — гаворыць Вольга.

А вось сярэд так званых абавязаных (усяго іх 94), якія кампенсуюць дзяржаве выдаткі на ўтрыманне дзяцей у інтэрнатах, сапраўды шмат гультаёў. І прагульваюць, і бывае, нецярпымымі на працу прыходзяць. Такіх перавыхоўваюць і начальства, і спецыялісты па занятасці, і міліцыя, і пажарныя... Калі трэба, кадзіруюць. Асабліва праблемных накіроўваюць у лячэбна-працоўныя прафілакторыі.

Рэкардсмен у раёне па суме запазычанасці — пенсіянерка, якая павінна кампенсаваць дзяржаве 52 мільёны рублёў. І гэта пры тым, што пенсія атрымлівае мінімальную: 1,3 мільёна рублёў. Спецыялісты падлічылі, што ёй спатрэбіцца 6 гадоў, каб усё кампенсаваць (калі на кампенсацыю будзе пералічваюцца нават палова пенсіі). Знайшлі ёй працу...

Прадпрымальнікамі становяцца

Дапамога беспрацоўным складае не больш за 2 базавыя велічыні ў месяц. Пры гэтым трэба кожны месяц адпрацаваць зацверджаны райвыканкамам некалькі дзён грамадскіх работ.

— Зразумела, накіроўваем на адпрацоўку на не вельмі складаную і некваліфікаваную працу: прыбраць вуліцу, пафарбаваць агароджы, дапамагчы па сельскай гаспадарцы і іншае. І людзі ахвотна працуюць, бо за гэта — у дадатак да дапамогі па беспра-

набыццё інструментаў, інвентару. Цяпер некаторыя былія беспрацоўныя спрабуюць свае сілы ў гандлі, займаюцца рамонтнымі работамі ў кватэрах, рамантуюць аўто...

А вось праграміст наўрад ці захоча стаць рабочым.

— Вядома, праграмісты, якія жывуць у вёсках, — гэта выключэнне з правілаў. Але ёсць і такое. Хлопец, які неўзабаве атрымае дыплом праграміста, у райцэнтры праходзіць практыку — у банку. Літаральна ўчора прапанаваў працу бухгалтара жанчыне, якая мае дыплом эканаміста. Зразумела, жанчынам з вышэйшай адукацыяй цяжэй знайсці працу, якая б і спецыяльнасці адпавядала, і заробак быў адпаведны пажаданням, — дадае начальнік ўпраўлення па працы.

Апошняя сярэд іншага фінансуе і стварэнне новых працоўных месцаў на прадпрыемствах. Сем чалавек цяпер працуюць у кавярні «Гараджанка» райспажыўсаюза, набралі калектыву і ў краме «Родныя куты»... Рэалізацыя спецыяльнай праграма па ўладкаванні на працу людзей з абмежаванымі магчымасцямі.

Перасяленцаў з Украіны ў раёне каля 30 чалавек. Асабліва на рынак працы гэтай лічба не паўплывала. Многія з іх раней былі шахцёрамі. Зразумела, прывыклі да добрых заробкаў. На жаль, шахты ў раёне няма. Таму і не дзіўна, што некаторыя іншаземцы ўжо памяншалі не адно месца працы — у пошуках лепшага варыянта.

Гараджане, якія пераязджаюць на пастаяннае месца жыхарства ў вёску, з'ява тут рэдкая. Перайздчына наваеслі спраўляюць сем'і, якія раней жылі ў іншых вёсках. Летас сям'я пераехала з Віцебскага раёна. За мінулы год такім перасяленцам была аказана матэрыяльная дапамога на агульную суму 44,7 мільёна рублёў.

Гарадок — Віцебск.

ХОЧАШ ПАСПЕЦЬ — КРУЦІСЯ!

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— З такімі людзьмі, як Ларыса Мікалаеўна, працаваць адно задавальненне, — кажа старшыня Каменскага сельскага Савета дэпутатаў Віктар САРОКІН. — Ад іх мы аператыўна даведваемся, чым дыхае вёска. Вядзём спецыяльны журнал, дзе адзначаем, з якімі праблемамі звяртаюцца старасты. Пачыніцця калодзеж, прывезці дровы — усё гэта бярэцца на кантроль. Населеніцтва само выбірае прадстаўнікоў на гэту грамадскую пасадку, таму і давер ёсць.

Ларыса Дольнікава, каб працаваць больш аператыўна, нават веласіпедам абзавалася. Слэцёны хоць і невялікі аграгарадок, але без колаў цяжка. Яна нават зімой без іх не абыходзіцца. «Хочаш усюды паспець — трэба круціцца», — жартуе яна на развітанне. У Ларысы Дольнікавай кожная хвілінка на ўліку.

Фота аўтара.

Анатоль МАЦЮЛІН, старшыня Чавускага раённага Савета дэпутатаў:

— У нас у раёне 195 арганізацый грамадскага самакіравання, 108 з іх працуюць ў вёсках, астатнія — у горадзе. Прыватны сектар раённага падзелены на 20 мікрэзон, і ўсюды ёсць нашы людзі. Гэта старшыня па дамах, пад'ездах, вуліцах... Кожны квартал мы збіраемся разам, запрашаем спецыялістаў розных служб і ў гэтым аб'яднанні ўдзельнічаюць і старыя, і маладыя. Падчас выязных пасаджэнняў у аграгарадках уключаем у працяг асабныя праблемы, якія агучваюць старасты. З іх жа пачынаем працу наступны раз, адсочваем, як яны вырашаны.

Нашых памочнікаў добра ведаюць і ў раённых электрычных сетках, і ў камунальных службах, і ў райпа. Менавіта гэтыя ініцыятыўныя людзі арганізуюць святыя дамоў і вуліцы. Правядзенне мерапрыемстваў лакальнага значэння актыўна падтрымлівае старшыня абласнага Савета дэпутатаў Анатоль Ісачанка. І тым важнейшая роля арганізацыі мясцовага самакіравання ў жыцці горада і вёсак, што працуюць яны ў асноўным за «дзякуючы». Нядаўна мы збіралі старшых па дамах і дэманстравалі, як выглядаюць іх пад'езды. Як яны рэагавалі на гэта, трэба было бачыць... Ускоквалі з месцаў, калі на экране з'яўляліся вынікі іх працы, радаваліся, як дзеці. Людзям не ўсё роўна. Пры магчымасці мы адзначаем іх працу нейкімі падарункамі, але тое, што яны робяць, ацаніць нельга.

ЛІТАРА ЗАКОНУ

СПРАВА, У ЯКОЙ НЕ ПАВІННА БЫЦЬ НЕПАРАЗУМЕННЯЎ

Новы Закон Рэспублікі Беларусь «Аб пахаванні і пахавальнай справе», які быў падпісаны ў студзені, закліканы наведзі парадак і яснасць у сферы аказання пахавальных паслуг. Падрабязней пра яго «Звяздзе» расказаў член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу па жыллёвай палітыцы і будаўніцтве Юры ДАРАГАКУПЕЦ.

— 8 студзеня Прэзідэнт падпісаў Закон «Аб пахаванні і пахавальнай справе», праз паўгода ён набывае сілу, — адзначае дэпутат. — Папярэдні закон быў прыняты ў лістападзе 2001 года. Прайшло дастаткова часу, таму, зразумела, дакумент патрабаваў карэкціроўкі. Спачатку спрабавалі прывесці яго ў адпаведнасць з тымі нарматыўнымі актамі, якія былі прыняты пасля 2001 года, але на стадыі распрацоўкі законпраекта з'явілася шмат новых прапановаў ад дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў і членаў Савета Рэспублікі. Дарчы, усе прапановы абмяркоўваліся з Мітрапалітам Мінскім і Заслаўскім Паўлам, Патрыяршым Экзархам усё Беларускае, кіраўнікамі іншых рэлігійных арганізацый і насельніцтвам.

Сёння ў Рэспубліцы Беларусь больш за 13 тысяч могілак. Асноўнае праблемнае пытанне датычыцца іх упарадкавання і прыкладання ў належны стан. У новым законе дакладна абазначаны ўсе нюансы: хто і за што адказвае. У прыватнасці, законам прадуладжана, што арганізацыя пахавальнай справы будзе займацца гарадскія, раённыя выканаўчыя і распарадчыя органы, спецыялізаваныя арганізацыі. Вызначаны крыніцы фінансавання. Упершыню прапісана, што пахавальная справа фінансуецца за кошт сродкаў рэспубліканскага і мясцовага бюджэтаў, фонду сацыяльнай абароны і іншых крыніц, якія не забаронены заканадаўствам краіны.

Таксама прапісаны новыя патрабаванні да ўтрымання магіл. «Па ўсёй краіне пройдзе інвентарызацыя месцаў пахавання, а потым з'явіцца адзіны рэестр. Пакуль дакладна невядома, колькі ўсяго ў Беларусі магіл: улік вядзецца толькі па тым месцах пахавання, якія знаходзяцца на балансе спецыялізаваных арганізацый. Напрыклад, на Вайсковых могілках горада Мінска 3500 пахаванняў, і толькі каля 1,5 тыс. з іх — вядомыя. Што датычыцца закінутых магіл, то, калі на працягу двух гадоў іх ніхто не даглядае, акультурваннем зой-

мецца балансатрымальнік. Помнікі, якія прыйшлі ў непрыгоднасць, дэмантуюцца, а замест іх на магіле ўсталяваюць ідэнтыфікацыйны знак з указаннем звестак пра пахаванага. Трэба наводзіць парадак, і пачынаць трэба з інвентарызацыі», — тлумачыць парламентарый.

Найбольш актыўную дыскусію пры распрацоўцы закона выклікала пытанне пра адказнасць за забеспячэнне парадку на могілках у сельскай мясцовасці. Юры Дарагакупец кажа, што ўтрымліваць і упарадкоўваць месца пахавання будучы на платнай аснове юрыдычныя асобы ці індывідуальныя прадпрыемствы, вызначаны паялковым або сельскім выканкамам. У той жа час для наведвання парадку не забараняецца прыцягваць фізічных асоб, але на падставе заключаных з імі дагавораў.

У новым законе вызначаны пералік асоб, якія могуць арганізоўваць пахаванні. Такое рашэнне было прынята ў выніку выяўлення нядабрарасумленнага стаўлення да працы пахавання. «Цяпер работнікі гэтай сферы будучы абавязаны праходзіць навучанне. Павінны выконваць культуру і элементарныя нормы паводзін. Правілы будучы распрацаваны міністэрствам жыллёва-камунальнай гаспадаркі», — расказвае парламентарый.

Асабліваю ўвагу грамадскасці выклікае артыкул пра гарантыі пахавання, згодна з якім дзяржава гарантуе пахаванне ў парадку, вызначаным гэтым законам і іншымі актамі пахавання і пахавальнай справы. Паводле закона, дапамога на пахаванне будзе выплачвацца ў памеры сярэдняй заробатнай платы працоўнікоў у рэспубліцы за пазамінулы месяц адносна месяца наступлення смерці. Прапісаны катэгорыі грамадзян, якія маюць права на грашовую дапамогу і парадак яе выплаты. «Грошы выплачвацца асабе, якая ўзяла на сябе арганізацыю пахавання. Калі праца выканана няякасна, прадуладжана адміністрацыйная адказнасць і прычэпы нанесены шкоды», — адзначае дэпутат.

Юры Дарагакупец заўважае: «Гэта зусім новая рэдакцыя закона, у папярэднім не былі так выразна і ясна распісаны нюансы пахавальнай справы. Тут жа падрабязна агарованы ўсе патрабаванні да самога працэсу пахавання, прапісаны гарантыі. Закон цалкам адаптаваны да нашага часу і новых патрабаванняў. Але гэта не выключае, што ў будучыні не спатрэбіцца дадатковых змен і дапаўненняў».

Юлія АДАМОВІЧ.

«Маючы» бізнес у гаражах

Супрацоўнікі падраздзяленняў наркантраволі Партызанскага РУУС, УУС Мінаблвыканкама, ГУУС пры славоў падтрымцы байцоў спецападраздзялення «Алмаз» у гаражах па сталічнай вуліцы Ціміразава канфіскавалі 327 кілаграмаў маку.

— Гаспадаром партыі быў 36-гадовы раней не судзімы мінчанін. Насенне маку мужчына захоўваў для далейшай рэалізацыі, частка яго ўжо была адпаведна чынам расфасавана для спажываў, — расказала прэс-афіцэр Партызанскага РУУС г. Мінска Наталія ГАНУСЕВІЧ. — Як патлумачыў сам затрыманы, насенне ён набыў на рынку «Кдановічы». Зараз гэтая інфармацыя прывяраецца. Канфіскаваны мак накіраваны на экспертызу. Калі падчас яе будзе выяўлена макаявая саломка, у дачыненні да мужчыны будзе заведзена крмінальна-працэсualная справа. Пакуль мужчыне пагражае адміністрацыйная адказнасць — штраф да 70 базавых велічынь.

Сяргей РАСОЛЬКА.

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ
РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдана Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, рэдакцыя «Выдавецкага ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»».
Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**
Адказная за выпуск **КАРПЕНКА Н.У.**

Грамадскі савет: **ГЕРАСИМОВІЧ С.М.**, старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні; **АСКЕРКА Ю.В.**, адказны сакратар Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Саўеце Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь;

АЦЯСАЎ А.А., старшыня Віцебскага абласнога Савета дэпутатаў; **НАВУМЕНКА А.В.**, старшыня Нараўлянскага раённага Савета дэпутатаў; **СУШАНКА М.Л.**, старшыня Глушанскага пасялковага Савета дэпутатаў Бабруйскага раёна.
Выдавец — Рэдакцыя «Выдавецкага ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»».
АДРАС РЭДАКЦЫІ: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН: 292 44 12;
e-mail: info@zvzyzda.minsk.by
Газета адрэсавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларусы Дом друку»». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79.
Тыраж 20.041. **Нумар падпісаны ў 19.30** 24 лютага 2015 года.

Мы разам — Беларусь!

Краіна моцная рэгіёнамі: Маладзечанскі раён

ГОРАД, СПРЫЯЛЬНЫ ДЛЯ БІЗНЕСУ

І ўРАЧАМ, І ПАЦЫЕНТАМ

Маладзечанскаму раёну 15 студзеня споўнілася 75 гадоў. Гэта не круглая дата, але ўсё ж салідны ўзрост. Пра справы раёна, поспехі і праблемы — гутарка са старшынёй райвыканкама Аляксандрам ЯХНАЎЦОМ.

— Летась мы працавалі не так, як хацелася б, — адзначыў Аляксандр Дзмітрыевіч. — У прыватнасці аб'ёмы вытворчасці выканалі крыху больш як на 80% да ўзроўня папярэдняга года. Гэтым ёсць тлумачэнне. У нас налічваецца некалькі прадпрыемстваў з вялікай удзельнай вагой у агульным аб'ёме вытворчасці прадукцыі. Адно з іх — «Велес-Міт» (былы мясакамбінат). Летась тут аб'ём вытворчасці склаў 78%. Але на тое былі і аб'ектыўныя прычыны, у тым ліку і забарона на адгрузку прадукцыі ў Расійскую Федэрацыю на працягу некалькіх месяцаў. У выніку яно не дало прадукцыі на суму 170 млрд рублёў. На палову сваіх магутнасцяў працавалі і на Маладзечанскім заводзе металаконтрукцый. Прадпрыемства выпускае высокатэхналагічныя вырабы для стадыёнаў, спартыўных палацаў, мастоў. Але летась у Беларусі такія аб'екты не будаваліся. А з улікам курса валют, падзення рубля пераарыентацыя на Расію не мела сэнсу: стратна, нерэнтабельна. У выніку на заводзе неадтрымалі вырабаў на 170 млрд рублёў. Для параўнання: уся валаявая прадукцыя раёна ў грашовым вылічэнні — 5,5 трлн рублёў. Цяжкая сітуацыя на гэтых прадпрыемствах не найлепшым чынам паўплывала і на паказчыкі раёна ў цэлым.

Вядома, не гэта спасылка толькі на цяжкасці. Трэба было раней прадбачыць такую сітуацыю, дыверсіфікаваць вытворчасць прадукцыі. Прагнозічныя паказчыкі па валовой прадукцыі сельскай гаспадаркі выканалі на 105,5% (пры заданні 104,5%). У гэтым добры ўнёсак Аляксандра Іванавіча Іванавіча — больш як 3 тыс. тон мяса птушкі. У мінулым годзе ўпершыню за ўсю гісторыю раёна атрымалі ўраджайнасць збожжавых 46 цэнтнераў з гектара ў бункернай вазе. Хаця ў Маладзечне можна дасягнуць і лепшых вынікаў, мінімум 50 ц/га пры захаванні неабходных тэхналогій. Такую задачу паставілі перад сабой і будзем імкнуцца яе выканаць.

Значна, што на пралікі ў пэўнай меры паўплывала і недастатковая работа кадраў, работа з імі райвыканкама.

— Аляксандр Дзмітрыевіч, самакрытычнасць — гэта добра. Але разам з тым у раёне ў апошні час адбылося і шмат пазіўных змен.

— Безумоўна, не ўсё так дрэнна. Шмат зроблена ў будаўнічай галі-

не. У мінулым годзе ўзялі ў дзеянне 57,8 тыс. кв. метраў жылля пры плане 45 тыс. квадратаў. Хаця жылля трэба будаваць наогул больш, як мінімум 100 тыс. кв. метраў у год. Разлічваем развіваць жыллёвае будаўніцтва і надалей. Сёлета па дзяржаўнаму УКСУ выдзяляецца зямельны ўчастак для ўзвядзення яшчэ аднаго жылля дома.

Своечасова здалі дамы ЖБК, іншае жыллё, што будавалася з долевым удзелам грамадзян. Восенню ў Маладзечне з'явіўся сучасны комплекс з двух шматпавярховікаў, адзін з іх — першы ў Мінскай вобласці 80-кватэрны арэндны жылы дом. Тут прадуладжаны адна- і двухпакватэрныя кватэры плошчай 40 і 60 кв. метраў адпаведна. На сёння гэты дом цалкам запоўнены. Але попыт на арэнднае жыллё перавышае прапанову.

Другі 60-кватэрны дом прызначаны для сям'яў са старых і аварыйных збудаванняў, што ідуць пад знос. Новаму мікрараёну, які з'явіўся адносна нядаўна, патрэбны сад-школа. Тут пражывае 5 тыс. чалавек, шмат маладых сям'яў з дзецьмі. Сёння праектуем дзіцячую ўстанову на 330 месцаў. Хутчэй за ўсё, будаўніцтва яе пачнецца ў наступным годзе. А сёлета павінны завяршыць кацельню, якая будзе забяспечваць цяплом пасёлка Радашковічы.

Летась узялі ў эксплуатацыю два комплексы МТФ па вытворчасці маляка, а таксама пасля рэканструкцыі і капітальнага рамонта — бальніцу №2 у Маладзечне.

Яшчэ адна падзея — адкрыццё дзіцячага дома сямейнага тыпу: абсталявалі яго мэбляй, бытавой тэхнікай. Гэта ўжо другі такі дом у раёне — першы з'явіўся ў пасёлку Чысцы ў 2011 годзе. І далей будзем працаваць у гэтым кірунку: дзеці павінны жыць і выхоўвацца ў сям'ях — такая дзяржаўная палітыка.

мела, што ўладкаваць усё адразу немагчыма.

Цяпер губернатар увёў новае фарміраванне бюджэту: сродкі з вобласці перадаюцца ў раёны адпаведна колькасці жыхароў, а на месцы ўжо самі размяркоўваем фінансы, аналізуем, куды накіраваць іх у першую чаргу.

Дадам, што на працягу года займаліся рамонтам і гаспадарчым спосабам, асвоілі 20 млрд рублёў: адрамантавалі ўстановы аховы здароўя, школьныя і дашкольныя дзіцячыя ўстановы. Гэта была прапанова старшыні Мінаблвыканкама, і яна паспяхова прыжылася.

— На вашу думку, Аляксандр Дзмітрыевіч, Маладзечна — спрыяльны горад для развіцця бізнесу?

— У мінулым годзе горад Маладзечна перамог у конкурсе, які ладзіцца штогод дзелявымі коламі, і намінацыі «Найлепшы горад (раён) для бізнесу Беларусі-2014» з колькасцю насельніцтва звыш 50 тысяч. Адзначу, што наш раён не першы раз уваходзіць у тройку лідараў па выніках гэтага конкурсу.

У нас функцыянуюць 5,5 тыс. суб'ектаў малага і сярэдняга бізнесу. Ім належыць невялікая доля ў валовой прадукцыі нашага раёна — 1 трлн 200 млн рублёў, а таксама ад іх паступае 35% працэнтаў падаткаў ад агульнай колькасці. Летась у нас зарэгістравана больш як 300 новых прадпрыемстваў прыватнай формы ўласнасці.

У мінулым годзе ў сферы прыватнага бізнесу рэалізаваны шэраг інвестыйных праектаў. У Радашковічах, напрыклад, адкрыта прадпры-

емства па вытворчасці дэкаратыўнай касметыкі «Белор-Дызайн», непадалёку ад гэтага пасёлка ў накірунку Мінска расчынулі дзверы комплекс прыдарожнага сэрвісу «Віла Рада» з кавярняй, гасцінічным нумарамі, бізнес-заламі. Кампанія «Велес-Міт» працягвае будаўніцтва цэхаў забой, вытворчасці мяса, халадзільнікаў. Тут будзе максімальна выключана ручная праца. Аўтаматызацыя і механізацыя працэсаў дазволіць у разы павялічыць магутнасць вытворчасці. Аналагаў такіх камбінатаў у Беларусі яшчэ няма.

— Калі ў Расіі культурнай сталіцай з'яўляецца Санкт-Пецярбург, то ў Беларусі гэтак званне можна па праву прысвоіць гораду Маладзечна. Ці так?

— Згодны з вамі. У горадзе ёсць два тэатры абласнога значэння, абласны музей. Тут пастаянна праводзяцца значныя для вобласці і Беларусі ў цэлым пазіўныя конкурсы, фестывалі. Нядаўна ў Маладзечне па прапанове старшыні аблвыканкама стварылі хакейны клуб «Дынама-Маладзечна», які выступае ў вышэйшай рэспубліканскай лізе. Пакуль у рэйтынгу ён пяты. Але, спадзяюся, паднімецца вышэй і ў гэтым годзе зоймець прызовае месца.

Шмат культурных, спартыўных мерапрыемстваў, у тым ліку і міжнародных, праводзіцца ў Лядовым палацы «Алімпік». Летам Беларусь прымае чэмпіянат свету па футзале. Два матчы адбудуцца і на лядовай арэне ў Маладзечне.

Татцяна ЛАЗОЎСКАЯ.

Новы ўскраіна Маладзечна — новая архітэктурны раён.

Фота: Яўген ПРАСЯКА

Бальніца №2 горада Маладзечна ў верасні 2014 года адчынілася пасля капітальнага рамонта. Абнавілася ўсё: сцены, падлога, столь, закуплена новая мэбля і, што самае галоўнае і для ўрачоў, і для пацыентаў, — з'явілася новае абсталяванне.

Апарат для дыягностыкі органаў верхніх аддзелаў стрававальнага тракту. Урач-эндаскапіст Наталія Каржуха з пацыентам.

Ігар САЛАГУБ, намеснік галоўнага ўрача па медыцынскай часці цэнтральнай раённай бальніцы Маладзечна, працуе там з 1990 года. Пачынаў ён урачом-травматолагам, у свой час займаў пасаду галоўнага ўрача паліклінікі №1 горада Маладзечна.

— За апошні год мы сур'ёзна аснасілі нашу бальніцу абсталяваннем, — адзначыў Ігар Салагуб. — Так, у параўнанні з іншымі гадамі мы атрымалі дастаткова шмат новых апаратаў, у прыватнасці, эндаскапічнага абсталявання.

У другой бальніцы размяшчаюцца тры тэрапеўтычныя аддзяленні: гастроэнтэралагічнае і неўралгічнае — кожнае на 40 ложкаў, і пульманалагічнае на 60.

— Раней бальніца была ў вельмі дрэнным стане, — расказала

Татцяна ТАЎГЕНЬ, загадчыца гастроэнтэралагічнага аддзялення. — Пасля рамонта будынак абнавіўся, з'явіліся новыя ўстаноўкі, у прыватнасці, зонды для фібрагастрадуаднааскапіі, зараз чакаем новы рэнтгенаапарат. Таксама бальніца аснашчана камп'ютарна-тамаграфічным апаратам, і ў цэлым у нас добрая служба

функцыянальных дыягносту: ёсць апараты для ФГДС, каланаскапіі, апарат ультрагукавога даследавання. Мы маем лабараторыю, дзе робім асноўныя аналізы, неабходныя для нашых пацыентаў. Ёсць добры фізіятэрапеўтычны кабінет.

Наталія КАРЖУЕВА, урач-эндаскапіст, якая працуе ў гэтай бальніцы ўжо больш за 30 гадоў, вельмі рада, што ў яе з'явілася цудоўная магчымасць папрацаваць з сучасным абсталяваннем.

— Апараты даюць магчымасць дакладна дыягнаставаць захворванне. Таму лічу, што нам пашанцавала. Першае, мне самой, як эндаскапісту, бо праца звязана з нагруквай на вочы, а з новымі апаратамі гэтая нагруква зніжаецца. Па-другое, новы эндаскоп леей пераносіцца пацыентамі.

Надзея ЮШКЕВІЧ.

3 інтэрната — ва ўласны дом Дзіцячы дом сямейнага тыпу адкрыўся ў вёсцы Насілава

Гэта двухпавярховы катэдж агульнай плошчай больш як 230 квадратных метраў. На яго будаўніцтва выдаткавана 3,5 млрд рублёў з абласнога бюджэту. Маладзечанскі райвыканкам выдзеліў наваасёлам 300 млн рублёў для пакупкі мэблі і бытавой тэхнікі.

Гаспадарамі новага жылля стала сям'я Шчурскіх. Бацька Сяргей — індывідуальны прадпрыемнік, маці Вольга мае вышэйшую эканамічную адукацыю. Муж і жонка ўсёнавілі пяць прыёмных дзяцей ва ўзросце 4-5 гадоў.

Дом асвятліў Праасвешчаны епіскап Павел. Святар пажадаў шматдзетнай сям'і цялеснай і духоўнай моцы, доўгацярпення, любові да дзяцей і падарыў абраз Хрыста Спасіцеля.

Сямейны дом у вёсцы Насілава стаў другім па ліку ў Маладзечанскім раёне. Першы адкрыўся ў пасёлку Чысцы ў 2011 годзе.

Татцяна ЛАЗОЎСКАЯ.

КАРАВАЙ, КАРАВАЙ, ЯКІ ХОЧАШ, ВЫБІРАЙ!

Каля 60 найменняў хлебабулачных вырабаў і 100 кандытарскіх выпускаюць маладзечанскія хлебапёкі

У дырэктара філіяла «Маладзечанскі хлебазавод» ААТ «Барысаўхлебпрам» Мікалая АСКІРКІ ёсць любімае выказванне: «Хлеб — гэта плод зямлі-маці і професіяналаў, што яго выпякаюць». «Гэты выраз прыдуманы не мной, лічу, што ён адпавядае справе, якой служу і я, і ўвесь калектыў», — сцвярджае Мікалай Васільевіч.

Сёлета завод адзначыў свой 70-гадовы юбілей. За гэты перыяд было нямаля цяжкасцяў. Але прадпрыемства дынамічна развівалася. Апошнія 10 гадоў калектыў працуе стабільна — з прыбыткамі і рэнтабельнасцю. «Летась усё даведзеныя заданні выкананы. У тым ліку па продажы, зніжэнні затрат, металаёмкасці, па экспларце, расце вырочы на аднаго працуючага і зароботнай плаце», — зазначыла вядучы эканаміст Людміла КОТ.

Інжынер-тэхнолаг Алена ПРАСКОВА вызначае вільготнасць мукі.

ных патрабаванняў рынку і, бясспрэчна, пажаданняў і прапанов пакупнікоў, з якімі працуе служба маркетынгу. Штогод на заводзе распрацоўваецца 50 відаў новай прадукцыі. Тэхнолагі пастаянна ў творчым пошуку новых і недаравальна забытых даўніншніх нацыянальных рэцэптаў, якімі карысталіся нашы продкі. У прыватнасці спецыялісты шмат папрацавалі, каб аднавіць рэцэптуру прыгатавання хлеба «Маладзечанскі падарунак». Славіцца сваёй якасцю і непаўторным смакам і заварныя хлябы маладзечанскай вытворчасці: светлыя, цёмныя — з часнаком, кмінам, курагой, семкамі, а таксама — звычайны «кірпічы», які выпускаецца даўно і асабліва любібымі спажыватцамі.

Назва хлеба «Вялікі Гасцінец» будзе запатэнтавана і стане вітанай карткай маладзечанскіх хлебапёкаў, таксама падалі дакументы на атрыманне патэнта на салодкія мучныя «Брэтары» — у перакладзе «забіякі».

Наогул, салодкая выпечка з мукі гатуецца без якіх-небудзь стабілізатараў, напайнальнікаў, толькі цукар, ваніль, карыца, мак. Натуральныя інгредыенты, напрыклад сметанковы крэм, выкарыстоўваюцца і пры вырабе класічных тартоў: «Кіеўскі», «Ленінградскі», «Казка» і заказнага «Знатны». У калектыве імкнуча захоўваць усё найлепшае, што засталася ў спадчыну з савецкіх часоў. У будучыні на гэтым можна толькі выйграць. На Захадзе тое зразумелі і

вртаюцца да старых, правяраных часам рэцэптаў.

— Асаблівую ўвагу надаём якасці нашай прадукцыі, — гаворыць інжынер-тэхнолаг першай катэгорыі Іна КАЗАКЕВІЧ. — За ёй со-

«Белтэхнахлеб», Мінскім абласным цэнтрам гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя па даследаванні дыетнай і дыябетычнай прадукцыі. Калі трэба правесці дадатковыя аналізы, кантактуем і з іншымі

— Канчатковы вынік залежыць ад мадэрнізацыі, інвестыцый у вытворчасць. У 2012 годзе замянілі старую печ ФТЛ-2 булчанага ўчастка на аўтаматычную лінію па вырабе батонаў украінскай вытворчасці,

чаць і работнікі, і тэхнолагі, і кант-лабараторыямі. У Рэспубліканскім навукова-практычным цэнтры пра-ураем вырабы на адпаведнасць утрымання вітамінаў, мінеральных рэчываў. Наогул, у нашай краіне вельмі строга падыход да сыравіны, розных дабавак. Без дазволу Міні-страства аховы здароўя мы не можам нічога дадаваць у сваю прадукцыю, таму яна якасная і бяспечная.

чым многа аблегчылі працу ра-ботнікаў, — адзначыў галоўны ін-жынер Анатоль ПОСАХ. — Летась рэканструявалі булчаны ўчастак, узялі ў дзеянне склад бярэнарнага за-хоўвання мукі, замянілі ўсю вагавую гаспадарку на абсталяванне італьян-скай вытворчасці з бункерамі, што зроблены з матэрыі. Яны лёгка да-манціруюцца і збіраюцца. Словам,

максімальная аўтаматы-завалі працэс.

На канчатковы прад-дукт, што з'яўляецца на прылаўках крамаў, таксама ў спалучэн-ні ўплываюць сістэ-мы кіравання якасцю і бяспекай харчовых прадуктаў і сістэма кі-равання аховай працы.

Якчас вырабаў пастая-няна паліпшаецца, што пацвярджаецца штогадовымі ўзна-гародамі. У 2013-м прадукцыя атрыма-ла 6 залатых і 3 сяр-рэбраныя медалі на рэспубліканскім аглядзе якасці хлебабулачных і кандытарскіх вырабаў «Ласунак-2013», на «Ласу-сунку-2014» хлеб «Маладзечан-скі падарунак» і каравай «Свята ўраджаю» адзначаны гран-пры, 10 найменняў хлебабулачных выра-баў — залатымі медаламі і 3 — сяр-рэбранымі. На конкурсе-дагустачыні «Густ-2014» дыплом пераможцы з правам маркіроўкі прадукцыі знакам «Густ» заваявалі хлябы: «Вялікі Гасцінец», «Да свята», «Хутарскі бездражджавы», «Кон-сул», хлеб пшанічны крупяны новы, сухары «Кіеўскія», багет «Шляхецкі», хала «Каласок», бу-лачкі геленаўскія з павідлам і з карыцям, тарты «Казка», «Імпе-ратрыца», «Барыня», «Хатні ж-злейны», заказны «Знатны», пер-нікі мядова-шаладныя, бісквіт «Беларускі з карыцай» і іншыя.

Такія прыгожыя тарты вырабляюць кандытары Вераніка РАЗНІЧЭНКА і Марына ГАЛЫГІНА.

ЗАПРАШАЕМ ДА СУПРАЦОЎНІЦТВА. Па пятакх пастаўкі прадукцыі звяртацца: 222310, Рэспубліка Беларусь, Мінская вобл., г. Маладзечна, вул. Чайкоўскага, 1, т/ф (+3750176) 753417, e-mail: mid-heb@mail.ru, www.molodehnoheb.by.

**АКЦЭНТ — НА МАДЭРНИЗАЦЫЮ
ВЫТВОРЧАСЦІ
І САЦЫЯЛЬНЫЯ ПРАГРАМЫ**

Якія планы і перспектывы развіцця ў Маладзечанскага раёна на гэты год, расказаў намеснік старшыні райвыканкама па эканоміцы, фінансах і прамысловасці **Генадзь АКТАНАРОВІЧ**:

сыроў у Валожынскім філіяле, пачнецца мадэрнізацыя ўчастка вытворчасці тварагу на галаўным прадпрыемстве і будаўніцтва лакальных ачышчальных збудаванняў. Прадпрыемства «Радашковіцкі керамічны завод» плануе ажыццявіць трэці этап мадэрнізацыі аддзялення абпальвання цэгла.

Прадоўжыцца рэалізацыя і іншых інвестпраектаў. У прыватнасці па рэканструкцыі будынка Дома культуры пад вытворчасць дэкарэтыўнай касметыкі ў гарадскім пасёлку Радашковічы — «БЕЛОР-Дызайн», завод «Амкадор-Уніко» па стварэнні вытворчасці вільчак пагружачкаў і электрацэлежа, а таксама — завода спецыялізаваных машын.

Мадэрнізацыя дазволіць палепшыць якасць і пашырыць асартымент прадукцыі, што тут выпускаецца.

Пастаўка прадукцыі на экспарт будзе ісці як па прамых дагаворах, так і праз тавараправодную сетку. Сёння яна прадстаўлена 11 гандлёвымі дамамі, 2 сумеснымі прадпрыемствамі, 2 прадстаўніцтвамі.

Адкрытае акцыянернае таварыства «Забудова» плануе адкрыць гандлёва-лагістычны цэнтр у горадзе Смаленску Расійскай Федэрацыі. Прадпрыемства «Віст» — прасоўванне сваёй прадукцыі ў Манголію. «Маладзечанскі трубапракатны завод» будзе весці актыўны пошук новых контрагентаў, выхад на рынкі Еўропы (Польшча, краіны Балтыі).

Да канца года плануецца таксама ўвесці ў дзеянне 11 тысяч кв. метраў гандлёвых плошчаў. Гандлёвая сетка будзе пашырацца за кошт будаўніцтва і адкрыцця гіпер- і супермаркетаў, гандлёвых цэнтраў, размяшчэння ў жылых кварталах горада крамаў крокавай даступнасці. У лютым па вуліцы будаўніцтва адкрыты гандлёвы цэнтр агульнай плошчай 5,5 тысячы кв. метраў. У стадыі незавершанага будаўніцтва — 2 гандлёвыя аб'екты. Тэрмін іх уводу ў эксплуатацыю — 2015 год.

Ну і вядома, будучы працягнуць работы гаспадарчымі спосабам ва ўстановах культуры (10 аб'ектаў — 9,3 млрд рублёў), адукцыі (40 аб'ектаў — 15,1 млрд рублёў), аховы здароўя (7 аб'ектаў — 10 млрд рублёў). У планах — цалкам аснасціць школьны і дашкольныя ўстановы сістэмай відеаназірання, забяспечыць кадрамі бальніцы і лаліклінікі, стварыць аддзяленне дзённага знаходжання грамадзян пажылога ўзросту на базе раённага тэрытарыяльнага цэнтра сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва.

— Асноўная задача на 2015 год, што стаіць перад мясцовымі выканаўчымі органамі ўлады, — забяспечыць стабільную работу рэальнага сектара эканомікі. Гэта дазволіць выканаць прагнозныя паказчыкі і атрымаць заплачаныя падатковыя паступленні ў бюджэт, а таксама рэалізаваць усе заплачаныя сацыяльныя праграмы. Сёлета раённа даведзена 6 асноўных паказчыкаў: экспарт тавараў і паслуг без уліку рэспубліканскіх арганізацый — адпаведна 108,5% і 109%, прамыя замежныя інвестыцыі — 15 млн долараў ЗША, у тым ліку на чыстай аснове — 7 млн долараў ЗША, сярэднямесячная заробатная плата ў памеры 6790 тысяч рублёў, паказчыка энергазберажэння (-7%).

Распрацаваны план развіцця раёна на 2015 год і на перыяд да 2017 года. У прамысловым сектары сёлета будзе зроблены акцэнт на працяг мадэрнізацыі дзеючых вытворчасцяў, пошук новых рынкаў збыту, скарачэнне выдаткаў і запасаў гатовай прадукцыі.

Прадпрыемства «Велес-Міт» мяркуе завяршыць рэалізацыю інвестыцыйнага праекта па ўвядзенні новых магутнасцяў па выпуску мясной прадукцыі. Для таго, каб забяспечыць загрузку сыравінай, плануецца ўвесці 2 свінакомплексы на 100 тыс. галоў кожны і набыць адкрытае акцыянернае таварыства «Гарадзішча». На прадпрыемстве «Маладзечанскі малочны камбінат» будзе закончана рэканструкцыя цэха па вытворчасці паўцвёрдых сычужных

тацыяна ЛАЗОЎСКАЯ.

АДКАЗНЫЯ ЗА ПРЫГАЖОСЦЬ, або Хто робіць твар горада

Мікалай НАЗРЫН-ПЛАТНІЦКІ, дырэктар УП «Камунальнік».

Чысціня, утульнасць і акуратнасць нашых гарадоў ужо сталі легендамі — амаль усе госці Беларусі гавораць пра гэта ў першую чаргу, калі дзеліцца сваімі ўражаннямі ад наведвання нашай краіны. У многім такія ўражання складаюцца дзякуючы працы людзей, якія даглядаюць кветнікі і паркі, прыбіраюць вуліцы, рамантуюць жылля дамы. Наведваючы ў Маладзечне ўнітарнае прадпрыемства «Камунальнік», якое мае шэраг падраздзяленняў, мы даведальні пра людзей, якія ўкладваюць душу ў тое, каб у нас было прыгожа і чыста.

Кветкі палівае азеляняльніца Алена КАПЦЮГ.

Мікалай НАЗРЫН-ПЛАТНІЦКІ, дырэктар УП «Камунальнік», прыехаў у Маладзечна ў 1981 годзе па накіраванні пасля таго, як скончыў Брэсцкі будаўнічы тэхнікум. Так пачалася яго працоўная дзейнасць.

— 17 гадоў я адпрацаваў на будоўлі, прайшоў шлях ад майстра да намесніка дырэктара ПМК, — успамінае Мікалай Пятровіч. — Потым мяне заправілі ў 1998 годзе арганізаваць раённае жыллёва-камунальнае прадпрыемства.

З гэтай задачай Мікалай Назрын-Платніцкі справіўся літаральна за адзін месяц. Спачатку ён быў у штаце адзін, потым арганізацыя разраслася да 50 чалавек, потым — да 300... У 2003 годзе Мікалая Пятровіча заправілі ў райвыканкам на пасаду намесніка старшыні райвыканкама па пытанні ЖКГ і будаўніцтва. У 2009 годзе ён перайшоў на працу ў аб'ектам у райвыканкам на пасаду дырэктара УП «Камунальнік». Так атрымалася, што тое раённае прадпрыемства ЖКГ, якое я арганізаваў у 1998 годзе, увайшло ў склад унітарнага прадпрыемства «Камунальнік». Сёння ў падначаленні ў нас 1560 чалавек.

«Камунальнік» — шматпрофільнае прадпрыемства. Гэта шэсць жыллё-

ва-эксплуатацыйных упраўленняў, частка зялёна-паркавай гаспадаркі, частка цэплавых сетак, дрэвапрацоўкі, гаспадарча-рэспіраве рамонтна-будаўнічае ўпраўленне, частка парку культуры і адпачынку імя Перамогі, рытуальнае паслугі, частка баннай гаспадаркі, частка арганізацыі «Гарсвятло», спецыялізаваная аўтагаспадарка, частка ўтрымання аб'ектаў гарадскога добраўпарадкавання, раённае жыллёвае рамонтна-эксплуатацыйнае ўпраўленне.

Адной з самых цікавых арганізацый прадпрыемства з'яўляецца зялёна-паркавая гаспадарка. Людзі, задзейнічаныя ў ёй, вырошчваюць расадку для кветнікаў і паркаў у аранжарыях і парніках.

Галіна САУЛІДЗІ, начальнік участка зялёна-паркавай гаспадаркі («Зелянгаса»), прызналася, што такая праца — для душы.

— Працаваць сюды я прыйшла ў 2007 годзе, спачатку была майстрам на кветкаводстве, — успамінае Галіна Саулідзі. — Начальнікам прадпрыемства я стала год таму. Праца мая мне падабаецца: вельмі цікава назіраць за раслінай ад таго моманту, калі яна толькі узыходзіць — як яна развіваецца, расце. Гэта, дарчы, дастаткова рэдкае прафесія: бухгалтараў шмат, яны ёсць амаль на кожным прадпрыемстве, а такіх, як мы — не вельмі.

Зінаіда РУДНІЦКАЯ, намеснік начальніка «Зелянгаса», прыйшла працаваць у гэту структуру яшчэ ў 1977 годзе, доўгі час працавала майстрам. Цяпер жанчына ўжо на пенсіі, але любімую працу яна не кідае.

— Мы вырошчваем расадку кветак, дэкарэтыўных кустарнікаў, дрэў, якія потым высаджваем у горадзе — гэта значыць, займаем яго азеляненнем, — расказвае намеснік начальніка «Зелянгаса». — Мы цяпер у асноўным арыентаваны на вырошчванне расад, таму што сёння вялікая ўвага надаецца таму, каб зрабіць горад прыгожым. Цікавы факт — за 2014 год мы высадзілі амаль 425 тысяч кветак!

У Маладзечне цяпер — амаль 100 тысяч жыхароў. Горад расце, будуецца новыя дамы, раёны, таму ў гадавальніку вырошчваюць і дрэвы — ліпы, каштаны, ясені.

Прадпрыемства, дарчы, мае расадку і на продаж.

— Вырошчваем расадку з такім разлікам, каб хопіла не толькі для гарадскіх патрэб, але і для іншых прадпрыемстваў. Прадаём школам, іншым арганізацыям па безаўным разліку,

Брыгадзір кветкаводства Ала ЖАЎНЯРОВІЧ праводзіць пасев насення кветак на расадку пад кіраўніцтвам начальніка участка зялёна-паркавай гаспадаркі («Зелянгаса») Галіны САУЛІДЗІ.

адпускаем насельніцтву. Як правіла, у звычайных магазінах такую расадку знайсці складана — прадаецца насенне або гатовыя кветкі.

Штогод арганізацыя закупляе новае насенне.

— Клубы размешчаны ў горадзе блізка адна ад адной, і кветкі пасля апылення могуць даць ужо зусім іншае насенне, не тое, што нам патрэбна.

Супрацоўнікі зялёна-паркавай гаспадаркі рэгулярна ўдзельнічаюць у розных конкурсах. Так, у Заслаўі на Дні беларускага пісьменства атрымалі падзяку.

— Што да афармлення, то мы маем распрацаваны дызайн кветнікаў, часта самі падбіраем колер і від кветак. Калі бываем у іншых гарадах — запамінаем цікавыя ідэі афармлення. Таксама карыстаемся інтэрнэтам, каб знайсці што-небудзь карыснае. Шмат было ў нас зроблена на «Дажынкi», якія ў Маладзечне праводзіліся ў 2011 годзе: у парку з'явіліся новыя фантан, штучныя азёры, разбіта мятак кветнікаў.

На участку зялёна-паркавай гаспадаркі ёсць розныя напрамкі працы, звязаныя як з непасрэдным вырошчваннем раслін, так і з высадкай кветак у горадзе. Цяпер у арганізацыі працуе 32 чалавекі.

— У нас закуплена і працуе новая тэхніка: нашы рабочыя выкошваюць газоны, паркі. Ёсць трактарныя газонакасілі, розныя драбікі для сучкоў, пнякоў. Увогуле, у мінулым годзе парк тэхнікі абнавіўся практычна на 92%. Такім чынам мы робім наш горад і раён утульным і прыгожым, каб ко-

ны яго жыхар і госць адчуваў сябе ў ім камфортна і натхнёна.

На заканчэнне хочацца дадаць, што выраз «Мой горад — мой гонар», які мы прачыталі на адным з білбордаў у Маладзечне, для супрацоўнікаў «Камунальніка» не проста словы, а сэнс працы.

Надзея ЮШКЕВІЧ.
Фота Надзеі БУЖАН.
УНП 600029451

Рэгіна ЯБЛОНСКАЯ, рабочая зялёнага будаўніцтва з 36-гадовым стажам.

Аператар станка з лічбавым праграмным кіраваннем Яўген СВІНЧУК.

Закажы дзверы ў «ЭКОМ» — ГАРАНТУЙ САБЕ СПАКОЙ!

Тэатр, як вядома, пачынаецца з вешалкі, а кватэра — з уваходных дзвярэй. Некаторыя, бачыла на ўласныя вочы, ператвараюць іх ледзь не ў твор мастацтва. Але, акрамя эстэтычнай функцыі, гэты «прадмет інтэр'ера» выконвае яшчэ і ахоўную. Менавіта таму вельмі важна не памыліцца з выбарам дзвярэй для дома.

Кампанія «ЭКОМ», якая вырабляе металічныя супрацьзломныя, супрацьпажарныя і дыманепранікальныя дзверы, дапаможа захаваць вашу маёмасць. Дзе б вы ні былі, што б ні рабілі, можаце быць упэўненымі — з маладзечанскай прадукцыйнай вашаму добрабрыту нічога не пагражае. Але дзверы — гэта не адзінае, чым можа падаваць сваіх кліентаў «ЭКОМ». Прадпрыемства вырабляе таксама металічныя сейфы, шафы, стэлажы...

Любы капрыз па прымальных коштах

«ЭКОМ» працуе на рынку з 1991 года. Увесь гэты час мы арыентуемся на вытворчасць якаснай, сучаснай і надзейнай прадукцыі, — распавядае дырэктар прадпрыемства «ЭКОМ» Віктар ЗАХАРАЎ. — Ганарымся тым, што супрацоўнічам з мноствам вядомых кампаній і арганізацый. Сярод нашых кліентаў — Беларусбанк, Белінвестбанк, Беларусккалі, Белтэлекам, Мілавіца, Нафта-Н. Не так даўно выконвалі індывідуальныя заказы новага музея Вялікай Айчыннай вайны, у тым ліку рабілі ім шафы для захоўвання экспанатаў. Цяпер працуем над партыяй прадукцыі для Беларускага металургічнага завода. Маём пастаянных і надзейных партнёраў не толькі ў Беларусі, але і ў Расіі. Уся наша прадукцыя сертыфікавана. Сёння ў «ЭКОМ» працуе 98 чалавек. У іх ліку

і галоўны інжынер Мікалай ВАСІЛЕНАК, які тут з дня заснавання прадпрыемства. Аснова поспеху прадпрыемства, паводле яго слоў, у якасці індывідуальным падыходзе да кожнага кліента.

— Прымаем любыя заказы. Афісная, заводская мэбля, як правіла, мае стандартныя шэры колер. Але калі заказчыку патрэбны іншы, калі ласка. Любы колер, любая аддзелка, як кажучы, любы капрыз — за вашы грошы. А кошты ў нас, у параўнанні з асобнымі канкурэнтамі, вельмі прыемныя.

Усе выбары прадпрыемства «ЭКОМ» умоўна можна падзяліць на 4 асноўныя групы: металічныя дзверы, металічныя шафы і сейфы, металічныя стэлажы, вокны і дзверы з ПВХ-профілю і алюмінію. А цяпер пра кожную — падрабязней!

На участку фарбавання вырабаў.

ВЫКАНАЕМ ЛЮБЫ ЗАКАЗ СВОЕЧАСОВА!

Кампанія «ЭКОМ» мае ўласную дылерскую сетку, якая ахоплівае ўсе буйныя гарады Беларусі, а таксама экспартуе прадукцыю ў краіны СНД.

ДЗЕЙНІЧАЕ СКЛАДСКАЯ ПРАГРАМА І СІСТЭМА ЗНІЖКА.

Набыць прадукцыю можна і ў салонах «ЭКОМ» у г. Мінску: вул. М. Багдановіча, 60; вул. Уманская, 54 (ГЦ «Глоба»).

Тут прадстаўлены шырокі асартымент **МЕТАЛІЧНЫХ ДЗВЯРЭЙ, СЕЙФАЎ, ШАФАЎ, СТЭЛАЖОЎ.**

Высокакваліфікаваныя спецыялісты «ЭКОМ» з задавальненнем адкажуць на ўсе пытанні, якія цікавяць, і дапамогуць зрабіць правільны выбар.

Хімік-тэхнолаг Юлія ХІМІЧУСКАЯ.

Пад замком: выбіраем надзейны сейф

Сейфы выкарыстоўваюцца не толькі ў буйных офісах для захоўвання сакрэтных дакументаў. Усё часцей іх усталяваюць у кватэрах, каб абараніць грошы ды розныя каштоўнасці ад крадзяжы або пажару. Як жа з прадстаўленай у крамах разнастайнасці выбраць той сейф, які патрэбны менавіта вам?

Кампанія «ЭКОМ» вырабляе больш за 150 відаў металічных шафаў і сейфаў, якія знаходзяць шырокае прымяненне ў банках, офісах, крамах, архіўных, складскіх, вытворчых памішканнях. Яны забяспечваюць зручнае і надзейнае захоўванне маёмасці, дакументацыі і іншых каштоўнасцяў.

— У залежнасці ад прызначэння і месца выкарыстання мы прапануем 4 разнавіднасці сейфаў: дэпазітныя, кабінальныя, мэблевыя і ўбудаваныя. Усе яны сертыфікаваныя на ўзламастой-

касць па СТБ 51.02.01-99 і адпавядаюць класу II, — распавядае Мікалай Васіленак. — Што тычыцца шафаў, то іх наменклатура таксама разнастайная: гардэробныя, архіўныя, бухгалтарскія (для дакументаў), картатэчнай у зборавыя, абаненцкія, шафы для ключоў...

Акрамя таго, фірма «ЭКОМ» прапануе заказчыкам стэлажы 2 тыпу: архіўны мэблевы (нагрузка на паліцу да 100-150 кг) і складскі (нагрузка на паліцу 400 кг і на пару бэлэк да 800 кг). Першы шырока скарыстоўваецца не толькі ў архівах, офісах, крамах, але і дома ў побыце (каморы памяшкання, гаражы). Складскія ж стэлажы, у сваю чаргу, прызначаны для захоўвання рознага кшталту матэрыяльных каштоўнасцяў у складскіх умовах. Яны маюць не толькі трывалую канструкцыю, але і прыябны выгляд.

Прадпрыемства, як мы пераканаліся, трывала стаіць на нагах, але пры гэтым не збіраецца спыняцца на дасягнутым.

— Маладзечанскі райвыканкам даў нам 2 гектары зямлі пад будаўніцтва новага корпусу, — дзеліцца планами на мадэрнізацыі Валерый Туцін. — Акрамя таго, плануем праводзіць рэканструкцыю і рамонт існуючай вытворчасці. Паступова, па магчымасці, закупляем новае абсталяванне. Так, нядаўна набылі новыя высокакваліфікаваныя нямецкія станкі. На выставе ў Германіі прыгледзелі і дзве высокатэхналагічныя аўтаматычныя лініі для новага будынка. Іх увядзенне дазволіць істотна знізіць сабекошт прадукцыі і павялічыць аб'ёмы яе вытворчасці.

УНП 600001990

Надзея ДРЫЛА. Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Аператар Дзмітрый КАЗЛОЎСКІ прадэманструваў нам адну з дэталей, форму яким надае сучасны станок з лічбавым праграмным кіраваннем.

Металічныя дзверы мадэлі ДВК-219 дэманструе інжынер-тэхнолаг Генадзь ВІШАТКА.

«Вокны» ў свет

Металічныя дзверы — сімвал надзейнасці і бяспекі, а бяспека — гэта аснова спакою вашай сям'і і захаванасці маёмасці. Менавіта таму да выбару ўваходных дзвярэй (ды і не толькі ўваходных) трэба ставіцца вельмі адказна!

— Дзверы і вокны семі звычайна мяняюць адразу пасля пераезду і жывуць з імі шмат гадоў. І калі шпалеры можна лёгка памяняць на іншыя, то дзверы павінны быць трывалымі і надзейнымі. Усе металічныя супрацьзломныя дзверы прадпрыемства «ЭКОМ» прайшлі выпрабаванні і маюць сертыфікаты адпаведнасці 3-га, 4-га і 5-га класа ўзламастойкасці, — расказвае і паказвае Мікалай Васіленак. — Яны шырока выкарыстоўваюцца ў якасці ўваходных дзвярэй у кватэры, тамбуры, офісы, катэдры, спецыяльныя ўстановы, банкі. Наша кампанія таксама вырабляе дзверы па індывідуальных памерах заказчыка. Мы прапануем вялікі выбар дэкарэтыўна-аддзелачных матэрыялаў і замкоў. Мінімальны кошт кватэрных дзвярэй прадпрыемства «ЭКОМ» з двума замкамі і мантажом складае 5 мільянаў рублёў. Супрацьпажарныя і дыманепранікальныя дзверы выкарыстоўваюцца, як правіла, у прамыслова-грамадзянскім будаўніцтве. Яны абараняюць будынік ад распаўсюджвання агню. «ЭКОМ» мае сертыфікаты адпаведнасці на супрацьпажарныя дзверы першага і другога тыпу вогнеўстойлівасці (EI-30, EI-60), а таксама на дыманепранікальныя другога тыпу (EI-30, што забяспечваюць двухбаковую дыманепранікальнасць).

Паводле слоў намесніка дырэктара па вытворчасці кампаніі «ЭКОМ» Валерыя ТУЦІНА, замовіць дзверы вельмі проста:

- ПЕРШЫ КРОК:** вам неабходна прыехаць у адзін з нашых салонаў і аформіць бланк замовы. Нашы кансультанты дапамогуць падабраць зручны варыянт аздаблення, замкоў, ручак.
- ДРУГІ КРОК:** да вас выязджае майстар з «ЭКОМ» і замарае дзвярны праём. Пасля гэтага заказ адпраўляецца ў вытворчасць.
- ТРЭЦІ КРОК:** пасля выбару дзвярэй праводзіцца іх мантаж. Усе работы выконваюцца штатнымі кваліфікаванымі майстрамі прадпрыемства «ЭКОМ».

На ўсе металічныя дзверы, устаноўленыя нашымі спецыялістамі, распаўсюджваецца **ГАРАНТЫЯ 24 МЕСЯЦЫ** з даты мантажу. Пасля іх устаноўкі заказчыку выдаецца адпаведны гарантыйны талон. Для фізічных асоб кампанія «ЭКОМ» прыгатавала зручны ўмоўны пляшажу — па факце устаноўкі дзвярэй (гэта значыць, без папярэдняй аплаты).

У 2008 годзе прадпрыемства асвоіла новы напрамак па вытворчасці вокнаў і дзвярэй з ПВХ-профілю і алюмінію. Гэта якасная, экалагічна чыстая і надзейная прадукцыя з профілю MONTBLANC і Salamander, укомплектаваная нямецкай фурнітурай Roto NT.

Контрольная сборка — адказы этап, які забяспечвае контроль якасці прадукцыі. Гэта аперацыя даручана стэлярам Дзмітрыю МАРОЗУ і Руслану ЧЫЧЫНУ.

ПАКУПНІК ДЛЯ НАС — КАРОЛЬ

ММЗ Так лічаць у Мінскім мэблевым цэнтры

Беларуска-германскае сумеснае прадпрыемства «Мінскі Мэблевы Цэнтр» ТАА — адно з самых буйных і паспяховых прадпрыемстваў Маладзечанскага раёна. Сваю прадукцыю пастаўляе на экспарт: у Францыю, Германію, Расію, Казахстан, Аўстрыю, Швецыю, Італію. Ужо шмат гадоў заказчыкамі мэблі беларускага вытворцы з'яўляюцца такія вядомыя фірмы Заходняй Еўропы, як французская KAINA, германская «Велле», аўстрыйская «Лутц», шведская «ІКЕА».

Дырэктар Васіль КУРГАН.

ІНВЕСТЫЦЫІ Ў ВЫТВОРЧАСЦЬ — УКЛАДАННІ Ў БУДУЧЫНЮ

— А якія перспектывы ў вашага цэнтры? — пацікавілася ў генеральнага дырэктара. — Працаваць і яшчэ раз працаваць, не ляжаць на канале, — лажартаваў ён. — А калі сур'ёзна, то ўсе намаганні скіроўваем на тое, каб прадукцыя прадпрыемства была канкурэнтаздольнай на сусветным рынку.

У гэтым плане, заўважу, на прадпрыемстве робіцца шмат. У прыватнасці, летась у вытворчасць уклалі амаль 24 млрд рублёў інвестыцый, пазалатася — 22 млрд 668 рублёў. Дадам, што гэта не замежныя інвестыцыі, а свае, асабістыя. Напрыклад, 4 гады назад кіраўніцтва цэнтры паставіла задачу адмовіцца ад трохзменнага рэжыму працы. Работа ў тры змены была арганізавана з-за недахопу магутнасцяў цэха вытворчасці мэблевага шчыта. Але вядома, што пачынаючы з сакавіка года неэфэктывна ва ўсіх адносінах. У 2011 годзе набылі гідратракт WACO, затым у 2013-м уявілі ў эксплуатацыю 3 лініі аптымізацыі рэйкі па даўжыні, прэс для склейвання шчыта. Летась купілі калібравальную лінію. Такім чынам закончылі камплектацыю цэха па вытворчасці мэблевага шчыта абсталяваннем. Гэта і дазволіла перайсці на двухзменны рэжым і пры гэтым не знізіць аб'ёмы вытворчасці.

Сяргей Вяжэвіч закончыў у свой час Маладзечанскае прафесійна-тэхнічнае вучылішча, на прадпрыемстве ўжо 21 год. Майстар на ўсе рукі: стэляр, цапляр, станочнік, рэзчык па дрэве. Умовы яго задавальняюць, асабліва даспадобы, што рэжым працы двухзменны.

— Гэта вельмі правільна, што кіраўніцтва так вырашыла, — лічаць і яго калегі. — Ноччу чалавек павінен спаць, адпачываць. Начныя змены і эканамічна нявыгадныя: зніжаецца працаздольнасць, павялічваецца энергазатраты.

Што тычыцца энергазберажэння, то гэтымі пытаннямі займаюцца пастаянна. Больш як 15 гадоў таму цалкам адмовіліся ад спажывання цяпла з гарадской цеплатрасы. Узамён устанавілі свае ацяпляльныя катлы, якія працуюць на драўняных адходах. Гэта дазволіла забяспечыць цяплом сушыльныя камеры, вытворчыя і адміністрацыйныя памяшканні.

Мінскі мэблевы цэнтр — прадпрыемства з замкнутым цыклам вытворчасці. Акрамя асноўных падраздзяленняў, у яго склад уваходзяць Лянская і Крупская лесопільныя вытворчасці, якія з'яўляюцца філіяламі. Летась для апошняга набылі і зманцравалі абсталяванне для вытворчасці паліўных брыкетаў на суму 2,5 млрд рублёў. Пачынаючы з сакавіка, выпушчана і пастаўлена на экспарт 1343 тоны прадукцыі. Мерапрыемства дало магчымасць вырашыць пытанне ўтылізацыі адходаў, атрымаць валютную выручку, стварыць новыя рабочыя месцы. На Лянскай лесопільнай вытворчасці ўведзена лінія сартавання і раскражоўкі круглай драўніны, што дазволіла павялічыць вытворчасць працы і палепшыць працэнт выхаду піламатэрыялу. Акрамя таго, закуплена і зманцравана сістэма разгрузкі стругальна-калёвочнага станка, коштам 1,9 млрд рублёў. У выніку ўдалося вызваліць 6 чалавек, занятых манатоннай ручной работай, а таксама эканоміць за 7 месяцаў заробатнай платы з налічэннямі ў памеры 260 млн рублёў. На участку апрацоўкі ўведзена лінія пакрыцця метадам распылення. Новая лінія больш прадукцыйная і павялічвае магчымасці пакрыцця вырабаў рознымі матэрыяламі.

Высокапрадукцыйнай лініяй каліброўкі кіруе аператар Сяргей ВЯЖЭВІЧ.

БЕСТЭРМІНОВЫ ДАГАВОР ЗАМЕСТ КАНТРАКТА

У ММЦ працуюць прафесіяналы высокага класа, усё ў калектыве 1018 чалавек. Усе на бестэрміновы працоўных дагаворах. Кантрактная сістэма, як лічыць кіраўнік, зніжае прадукцыйнасць працы. Менавіта таму, што чалавек увесь час пад напружаннем, хвалюцца: прадоўжаць з ім працоўныя адносіны ці не. Кадры для цэнтры пастаўляе Маладзечанскі політэхнічны каледж і 21-е прафесійна-тэхнічнае вучылішча.

— Калі раней нам спецыялістаў аддавалі па рэштковым прычыне, то сёння сітуацыя мяняецца на нашу карысць, — канстатуе Васіль Фёдаравіч.

Некалі ў ММЦ назіралася значная цяжкасць кадраў. Высокакваліфікаваныя работнікі звальняліся і ехалі ў Маскву па доўгі рубель. Цяпер назіраецца адваротны працэс. Людзі вяртаюцца назад, просяцца зноў на прадпрыемства. Так што ёсць з каго выбіраць.

Значны і сацыяльны пакет. Людзі, з якімі давалося пагутарыць, упэўнены ў будучыні. У пакоі адпачынку мы засталі мужчынаў, што гулялі ў шахматы.

— Мы не прагульшчыкі. У нас перапынак. А наогул за змену іх тры: два па 10 хвілін кожны і адзін — паўгадзіны. Як працуецца? Добра. Зарплату выдаюць своєчасова, без затрымак. І гэта вельмі важна. Не ўсе прадпрыемствы па прычыне эканамічнага становішча ў тэрмін разлічваюцца са сваімі работнікамі, — лічаць яны.

УНП 60003222

ПАРТНЁРСКІЯ АБАВЯЗКІ — СВОЕЧАСОВА

У замежных спажыўцоў тавары карыстаюцца вялікім попытам. Мэбля — натуральная, з сасновай драўніны, без выкарыстання фенолформальдэгіду і канцэрагенных смол, што імпануе заходняму спажыўцу. Акрамя таго, яна даўгавечная і трывалая ў выкарыстанні, будзе служыць гаспадару многія дзесяцігоддзі. Вырабы з сасны валодаюць уласцівасцю «дыхаць», а гэта значыць, падтрымліваць у памяшканні аптымальную вільготнасць. Акрамя таго, яны сваім янтарным адценнем робяць памяшканні святлейшымі і больш утульнымі.

Разам з тым прадукцыя ММЦ — якасная і параўнальна недарагая, прынамсі ў параўнанні з вырабамі з каштоўных парод дрэў. Пэральнік прадукцыі, што тут выпускаецца, заняў бы не адну старонку. Гэта дзясяткі відаў. Вось толькі некаторыя: мэбля для офісаў, устаноў, сталовых і жылых, дзіцячых покаяў (буфеты, камоды, стэлажы, шафы для кніг, посуду,

адзення), мэбля для спальняў і шмат іншага. Як вядома, заходні спажывец асабліва патрабавальны. Але, як кажуць на фабрыцы: «За вашы грошы — любы капрыз. Пакупнік для нас — кароль». Заказы прымаюцца на партыю любога вырабу ў колькасці не менш як 100 штук. Штомесца ў асартыменце прысутнічае 80-90 відаў прадукцыі, і толькі 30% могуць паўтарацца ў наступным месяцы. Асартымент мяняецца пастаянна. Нядаўна генеральны дырэктар СП Васіль Курган пабываў на Кельнскай выставе, дзе сустрэўся з прадстаўнікамі фірмы WELLE. Вядома, прыемна было паўчы Васілю Фёдаравічу, што з прадпрыемствам хочучь працягваць супрацоўніцтва і што сярод вытворцаў вырабаў з сасны ў плане якасці беларусы добра выглядаюць.

Дарэчы, як мне казалі рабочыя, з вялікай павагай адгукаліся замежныя партнёры аб іх адказнасці і на святкаванні 20-годдзя прадпрыемства: самыя дысцыплінаваныя і большыя Еўропы. Усе пастаўкі і ўзаемныя разлікі цэнтр сапраўды ажыццяўляе своєчасова. І ў гэтым, бясспрэчна, немаладзаслагу генеральнага дырэктара, які даражыць сваёй прафесійнай рэпутацыі.

— Пастаўляем сваю прадукцыю не толькі ў Заходнюю Еўропу, — дадае кіраўнік. — Апошнія дзесяцігоддзі і ў Казахстан, даволі актыўна — у Расійскую Федэрацыю. Расійскі рубель у разрэзе валют складае 56%. Гэта многа. Таму лічым, трэба павялічыць удзельную вагу еўра і зменшыць долю расійскага рубля, падзенне якой працягваецца, а перспектывы невядомыя.

Папярэднюю шліфоўку дэталей выконвае Зоя МЕЙСАК.

Дырэктар Васіль ЧАЕЎСКІ.

У мінулым годзе сумеснае адкрытае акцыянернае таварыства «Электрамеханічны завод», што базіруецца ў Маладзечне, адзначыла 20-гадовы юбілей. За гэты час завод дасягнуў пэўных поспехаў: 250 чалавек забяспечаны працай, своєчасова выплачваюцца зарплаты, ёсць новыя напрацоўкі, віды і планы на будучыню. Пра гэта сведчаць і шматлікі ўзнагароды.

У прыватнасці ў 2010 годзе на Беларускім прамысловым форуме таварыства адзначана некалькімі дыпламамі за актыўны ўдзел у праграме энергазберажэння, ганаровым прызам і медалём. У 2011-м за найлепшыя вынікі сярод прамысловых прадпрыемстваў з колькасцю працоўных 100 — 300 чалавек узнагароджана Ганаровай граматай Маладзечанскага райвыканкама. За высокія паказчыкі ў рэсурса- і энергазберажэнні прадпрыемства занесена на Рэспубліканскую Дошку гонару.

Для патрэб чыгункі

На прадпрыемстве можна вылучыць тры асноўныя накірункі вытворчасці. Бадай, самую значную долю займае выпуск прадукцыі для патрэб чыгункі. У прыватнасці выпускаюцца запавольнікі для сартавальных горак і кіруючая апаратура да іх. Геаграфія паставак даволі шырокая: Казахстан, Эстонія, Латвія, а з гэтага года

— Літва і Азербайджан. Але галоўны спажывец — Расійская Федэрацыя.

У кабінце Васіля Пятровіча вісіць вялікая карта краін СНД і Балтыі, Сярэдняй Азіі, на якой рыскамі адзначаны пункты, дзе выкарыстаны вырабы заводу. Спіс даволі вялікі. Таму абмяжувем некалькімі: сартавальныя горкі станцыі Новы Ургал (Далёкі Усход), Тайшт, Віхарэўка, Новая Ялоўка (Краснаярскі край), Омск, Сургут, Талін (Эстонія) Даўгаўпілю (Латвія), Кандыагаж, Паўладар, Чу-Шу (Казахстан). Устаноўка беларускага абсталявання плануецца ў Карагандзе (Казахстан), Бугеняі і, магчыма, у Клайпэде (Літва).

Менавіта вагонныя запавольнікі і даюць асноўны аб'ём вытворчасці і, як вынік, выручку: адзін каштуе 100 тысяч долараў. У мінулым годзе на прадпрыемстве выпусцілі іх 46, на гэты год плануецца 100, але ўсё будзе залежаць ад сітуацыі на расійскім рынку, ад фінансавання федэральнай праграмы мадэрнізацыі чыгункі. Спажыўцы задаволены якасцю тармажных сістэм і кіруючай апаратуры, якая не сустрапае прадукцыі замежных фірмаў. Напрыклад, аднарыжковыя пневматычныя запавольнікі уварваю ў сябе найлепшыя дасягненні тэхнічнай думкі: у ім няма дэталей, вузлоў, што патрабуюць змазкі, рэгуліроўкі.

На гэты запавольнік ускладаюцца вялікія надзеі, але ёсць адна праблема: рынкавая сістэма. На думку кіраўніка, пры такой сістэме гаспадарання адсутнічае планаванне. «Размова ідзе пра тое, каб зніжаць цэны, павышаць якасць. А на сёння ніяк не могуць правесці таргі, — распавядае Васіль Пятровіч. — Звычайна пастаўшчыкамі выступаюць пасрэднікі. Калі гадваю праграму прапаўняюць выкананцаў за значна карцейшы прамежак часу, то цяжка забяспечыць адмысловую якасць прадукцыі, пазбегнуць паспешлівасці. Вось і цяпер, пакуль не адбудуцца аўкцыёны ды не пойдучь плацэжы, мы працуем на склад. Але пры гэтым карыстаемся крэдытамі, па якіх — вялікія працэнтны. Акрамя таго, нестабільнасць расійскага рубля вядзе да таго, што цяжка спрагнаваць дакладна цэны на матэрыялы, што будучь закладвацца ў кошт канчатковай прадукцыі».

У адной звязцы: Інтэлектуалы і вытворцы

Разам з тым у калектыве шмат планаў, над якімі карпатліва працуюць. У прыватнасці канцэрн нацэляваецца на комплекснае аснашчэнне сартавальных горак, а ў далейшым — і цалкам чыгунчых станцыяў. Сёння на прадпрыемстве распрацоўваецца праект устаноўкі энергазалежнага гідралічнага вагоннага запавольніка, які заказала Расійская чыгунка, а канцэрн «Трансмаш» даручыў выканаць заданне і правесці першапачатковыя выпрабаванні на Беларускай чыгунцы. Гэта вельмі цікавая ідэя: у выніку яе рэалізацыі адбудзецца неабходнасць будаваць кампрэсарныя і масленныя помпы станцыяў, што дасць значны эканамічны эфект і эканоміць сродкі.

Да нядаўняга часу завод адчуваў і недахоп вытворчых плошчаў. Але, дзякуючы садзейнічанню Маладзечанскага раённага выканаўчага камітэта, некалькі памяшканняў купілі ў суседняга прадпрыемства «Электрамодуль». Выканкам дапамог у набыцці шляхам мэтавага продажу адгужачнай пляцоўкі на мясцовым масларэзаводзе.

Вялікую ролю ў тэхналагічным выпуску прадукцыі адгрывае інтэлектуальны складнік: навука і вытворчасць працуюць у адной звязцы. У акцыянерным таварыстве створана канструктарска-тэхналагічнае бюро, дзе сабралі найлепшых спецыялістаў, якія ў рэкордна кароткі тэрмін распрацавалі надзейную тэхніку і электронную апаратуру кіравання вагоннымі запавольнікамі, што былі прызнаны інавацыйнай прадукцыяй.

Эканаміст Пётр ПОСАХ і інжынер-канструктар Ірына САПЕГА.

МАЛАДЗЕЧАНСКІ ЭЛЕКТРАМЕХАНІЧНЫ ЗАВОД:

КОШТ ЯКАСНАЙ ПРАДУКЦЫІ

інавацыі, творчыя падыходы і клопат аб людзях

Вядучы інжынер-канструктар Мікаеіл ПУКЕЛА з маладымі канструктарамі Кірылам БАРАТЫНСКІМ і Валерыяй ЧАРАПАНАВАЙ.

Брыгадзір Аляксандр ЛАЎРЭЦКІ аглядае кіруючую апаратуру вагоннага запавольніка.

Узносы з фонду наймальніка

Людзі трымаюцца свайго прадпрыемства, якое стабільна развіваецца, дзе добры заробкі, адчуваецца клопат пра калектыв. На заводзе хутка пачне працаваць сталовая-раздатчая, дзе будзе арганізавана гарачае харчаванне. На «капіталістычным» прадпрыемстве створана нават прафсаюзная арганізацыя.

— Неяк мы заўважылі, што супрацоўнікі пачалі выходзіць з прафсаюза, хоць адміністрацыя ніколі не прэтэндавала на ўзносы прачыні. Сталі аналізаваць сітуацыю. Многія матывавалі свае дзеянні наступным: маўляў, не ездзім на экскурсіі, не ўдзельнічаем у мерапрыемствах, спаборніцтвах, што людзі прафсаюз, навошта аддаваць грошы са свайго заробку, — распавёў Васіль Пятровіч. — І тды ў калектывны дагавор унеслі пункт, што прафсаюзныя ўзносы за кожнага работніка адлічваюцца з фонду наймальніка.

— І што вам гэта дало як кіраўніку? — пацікавілася ў свайго суразмоўцы. — Усе работнікі, у тым ліку і тыя, хто да нас працаўладкоўваецца, аўтаматычна становяцца членамі прафсаюза. Мы ўсіх зраўнялі ў правах, усіх узлілі пад абарону, каб нікому не было крыўдна. Акрамя таго, я лічу, прафсаюз аб'ядноўвае людзей, робіць іх адной камандай.

Людзі працуюць на бестэрміновы працоўных дагаворах. Над імі не вісіць як дамоклаў меч кантрактная сістэма найму, што ў сваю чаргу садзейнічае прадукцыйнасці працы і творчай ініцыятыве.

Для здароўя і бяспекі людзей

Наогул, на прадпрыемстве выпускаецца шматпрофільная прадукцыя. Гэтаму садзейнічае гібкая і мабільная структура тэхналагічных працэсаў. Такое спалучэнне дазваляе хутка асвойваць новыя віды дзейнасці, выпускаць вырабы, якія пры выдатнай якасці і надзейнасці маюць даступны кошт, і сіці ў нагу з патрабаваннямі часу. Вельмі запатрабаваная на айчынным рынку такая прадукцыя, як сталёныя дзверы разнастайнага прызначэння і вогнеустойлівыя локі.

— Дзверы супрацьпажарныя спецыяльна сталёныя вырабляюць пад канкрэтныя заказы, каб прадукцыя не залежалася на складзе. Асноўныя спажыўцы — будаўнічыя трэсты №3, №40 і №20, а таксама шэраг арганізацый, — уводзіць у курс справы начальнік вытворчасці вырабаў для будаўніцтва Сяргей Семянцоў. — Па прымяненні яны падзяляюцца на супрацьпажарныя адна- і двухпольныя з вогнеустойлівацю адпаведна 30 і 60 хвілін. Займаемся і выпускаем дзвярэй унутраных і вонкавых адна- і двухпольных па ўсёй наменклатуры праёмаў, што дзейнічае ў Беларусі. Пры гэтым усе яны прадугледжваюць 4-ю ўзможную катэгорыю, ахоўную сігналізацыю. Таксама наладзілі выраб узмоцненых унутраных зашклёных дзвярэй. Ужо заключаны дагаворы на вырабаванне дзвярэй унутраных сталёных адна- і двухпольных дыманепранікальных узмоцненых 4-й катэгорыі.

Такія металічныя дзверы вырабляюць на прадпрыемстве.

Тацяна ЛАЗОЎСКАЯ, Алена ДАЎЖАНОК. Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

УНП 600238802

КАХАННЕ З ПЕРШАЙ БЛУЗКІ

ВЫДАТНАЯ ПРАПАНОВА

Жаночае адзенне «BLAUZ» ОПТАМ — доўгатэрміновае і выгаднае супрацоўніцтва!

Калі Вы хочаце, каб у Вашай краме быў прадстаўлены стыльны і запатрабаваны асартымент жаночага адзення выключнай якасці і пашыву, набываючы блузкі, сукенкі, спадніцы, штаны оптам у кампаніі «BLAUZ». Шырокі выбар мадэляў і расфарбовак, прадуманы крэатыўны дызайн вырабаў, высака якасная і практычная тканіна ад еўрапейскіх вытворцаў, сезоннае абнаўленне калекцыі. Набываючы жаночае адзенне оптам у кампаніі «BLAUZ», вы атрымаеце адказнага партнёра, які цэніць доўгатэрміновае і ўзаемавыгаднае супрацоўніцтва. Спецыялісты кампаніі «BLAUZ» гарантуюць індывідуальны падыход да кожнага кліента і гнуткую коштавую палітыку. Далучайцеся да рэалізацыі брэнда «BLAUZ» — будзьце паспяховымі!

BLAUZ

— Нашы вырабы для жанчын не адстаюць ад апошняй моды, — зазначыў дырэктар Міхаіл ПАЛАУЧЭНЯ.

Строгія і рамантычныя, з дэкальце ды шматлікімі аздабленнямі — карункамі, эфектыўнымі какеткамі і манішкамі, зашчыпамі і складачкамі, застрочанымі ў розных накірунках. Восем ужо 14 гадоў беларускае прыватнае прадпрыемства «BLAUZ» прыемна здзіўляе сваімі стыльнымі блузкамі модніц Беларусі і Расіі.

У Мінску жаночае адзенне «BLAUZ» можна набыць у «ГУМЕ», «ЦУМЕ», універсаму «Беларусь», гандлёвым доме «На Нямізе». З асартыментам жа можна знаёміцца, нават не выходзячы з дому, на сайце blauz.by.

ПРЫГАЖОСЦЬ ПА ПРЫМАЛЬНЫМ КОШЦЕ

Азнаёміцца, ацаніць і набыць вопратку фірмы «BLAUZ» можна ў крамах Беларусі і Расіі. У прыватнасці шырокі асартымент прадукцыі па прыватным коштах прадстаўлены ў буйных універмагах Мінска. Што цікава, у аддзелах жаночага адзення секцыі з прадукцыяй «BLAUZ» вас ветліва сустрэнуць кансультанты фірмы і дапамогуць зарыентавацца ў вялікай колькасці мадэляў.

— Пакуль што ў Маладзечне сваёй фірмавай краме няма, — кажа Міхаіл Палаўчэня. — Але гэта пытанне часу. Справа ў тым, што мінская фірма «BLAUZ» у 2013 годзе выкупіла акцыі маладзечанскай швейнай фабрыкі «Бязрозка». Будынак знаходзіцца ў цэнтры горада, ён якраз цяпер рамантуецца. Чакаем, што ўжо ў першым квартале гэтага года там адкрыецца крама фірмавага адзення «BLAUZ», дзе будзе прадстаўлены ўвесь асартымент нашай прадукцыі. У перспектыве плануем заснаваць і інтэрнет-краму.

Паводле слоў Міхаіла Аляксандравіча, са збытам няма праблем. Пра тое, што прадукцыя карыстаецца попытам, сведчыць і колькасць работнікаў на прадпрыемстве,

Майстар раскройнага цэха Вераніка ЛУГООУСКАЯ.

У цэхах прадпрыемства дзейнічае сучаснае высокапрадукцыйнае абсталяванне.

якая павялічваецца.

— Калектыву кампаніі — згуртаваная каманда прафесіяналаў, людзей, захопленых агульнай справай, поўных ідэй і пачуццямі, — адзначаў дырэктар прадпрыемства. — Крэатыўныя маладыя дызайнеры, якія знаходзяцца ў Мінску, даслаюць нам эскізы новых мадэляў адзення. Роботнікі нашай лабараторыі, у сваю чаргу, шуюць на іх аснове ўзоры вырабаў, якія пасля, калі зацвярджаюцца, запускаюцца ў вытворчасць. Цяпер на прадпрыемстве ў Маладзечне працуюць 40 чалавек. Пакуль што 2 брыгады швачак высокай кваліфікацыі занятыя ў першай змене. У далейшым плануем стварыць яшчэ 2 бры-

гады і перайсці на двухзменны рэжым працы. Сучаснае абсталяванне нам дазваляе расшыраць і ствараць дадатковыя працоўныя месцы. Каб вылучыцца сярод канкурэнтаў, мы адразу зрабілі стаўку на перадавыя тэхналогіі. Так, абсталяванне ў швейны цэх фабрыкі паставіла японская кампанія «Juki», у раскройні — амерыканская «Gerber». Большасць аператываў аўтаматызавана. Па меркаванні японскіх экспертаў, узровень арганізацыі працы на прадпрыемстве адпавядае перадавым сучасным стандартам. Гэта дае магчымасць вельмі хутка запускаць у вытворчасць новыя мадэлі вырабаў. Стараемся ісці ў нагу з часам, уважліва адсочваем апошнія тэндэнцыі ў модзе, а потым па-майстэрску увасабляем іх у нашай вопратцы.

ПАДКРЭСЛІЦЕ СВАЮ ІНДЫВІДУАЛЬНАСЦЬ!

Назва кампаніі «BLAUZ» — ад транскрыпцыі англійскага слова «blouse». Менавіта гэтую дэталю гардэроба сучаснай жанчыны дырэктар фірмы Максім Аляксандравіч ГАНЧАРЫК лічыць галоўнай.

Спраўды, як ні круці, блузка — універсальная рэч. Яна выдатна спалучаецца са спадніцамі і штанамі, а таксама з камбінезонамі і сукенкамі. Фірма «BLAUZ» прапануе сваім пакупніцкам велізарны выбар блузак! Свабодныя і ўшытыя, з доўгім, кароткім і на тры чвэрці рукавом, самых розных колераў і фасонаў. Яны выдатна падыходзяць для працы ў офісным кабінце, так і для прагулак з сябрамі або рамантычнай вечарынкы. За-

стаецца толькі праявіць фантазію і з густам падарыць камплект. Раней фірма «BLAUZ», каб пашываць жаночае адзенне па сваіх унікальных эскізах, вымушана была звяртацца па дапамогу да іншых беларускіх швейных прадпрыемстваў. Цяпер колькасць такіх заказаў істотна зменшылася, бо кампанія выкупіла ў Маладзечне памішканне пад уласную вытворчасць. Што цікава, маладзечанскі філіял, які займаецца пашывам жаночага адзення пад брэндам «BLAUZ», узначальвае таксама мужчына.

— На якіх жанчын разлічана ваша прадукцыя? — пацікавілася я ў дырэктара прадпрыемства «Фабрыка BLAUZ» Міхаіла ПАЛАУЧЭНЯ, які з задавальненнем згадвае пра гэтую праблему.

— Нашы блузкі шуюцца для сучасных, паспяховых жанчын, якія сочаць за тэндэнцыямі моды, цэняць зручнасць, практычнасць, якасць. Адзенне фірмы «BLAUZ» дапамагае ім падкрэсліць індывідуальнасць, заставацца прывабнай, элітантай і адчуваць сябе на вышнім ўзроўні.

— Згодна, блузка заўсёды была сімвалам жаночасці і элегантнасці. Тым не менш, мяне, аматарку ўсяго натуральнага, у першую чаргу цікавіць тканіна, з якой шуюцца гэтыя прыгажосці... — Блузкі «BLAUZ» вырабляюцца з натуральных і італьянскіх матэрыялаў натуральнага і штучнага паходжання. У прыватнасці ў склад тканін уваходзіць пераважна баваўна (60-66%), эластан, нейлон, паліэстар. Дзякуючы прыродным натуральным уласцівасцям матэрыялу і збалансаванаму складу тканін, блузкі вельмі зручныя і практычныя. Яны выдатна падкрэсліваюць фігуру, валодаюць выключнай паветрапронікальнасцю, гіграскапічнасцю, вельмі непатрабавальныя ў доглядзе. Гэтыя ўласцівасці робяць блузкі незаменимымі пры выкарыстанні ў офісах, навуальных установах і паўсядзённым жыццём. Таксама ў асартыменце ёсць блузкі з шуюць, вікозкі, маецца лямбда калекцыя лямбда. Лён, дарэчы, ачынены, аршанскі. У якасці нашай прадукцыі можаце не сумнявацца! Яна праходзіць 100-працэнтны кантроль якасці, які ўключае тры этапы: кантроль якасці сыравіны, пааператыўны кантроль, кантроль якасці ўсіх гатовых вырабаў.

Асноўным напрамкам працы кампаніі «BLAUZ» з'яўляецца вытворчасць жаночых класічных мадэляў блузак, зольных швачак, недахопы і падкрэсліць вартасці фігуры. Але

гэта не адзіна, чым беларускія вытворцы могуць парадываць прыгажунь.

— Блузкі заўсёды, калі працуем, складалі асноўную масу прадукцыі, але таксама шывем модныя сукенкі, жакеты, штаны, спадніцы, — расказвае і паказвае Міхаіл Палаўчэня. — З кожным днём прыблізна каўнтра «BLAUZ» становіцца ўсё больш і больш.

На ўласныя вочы пераканалася, што на маладзечанскім прадпрыемстве практычна ўвесь калектыву складаюць жанчыны. Мужчын толькі двое: дырэктар і механік, які абслугоўвае абсталяванне. Супрацоўніцы «BLAUZ» з задавальненнем носяць тое, што шуюць, і ахвотна рэкламуюць арыгінальную прадукцыю сваім сябрам і знаёмым.

— Усё прыгожае, усё даступнае, усё арыгінальнае. Кожная мадэль мае сваю разнагаліна, таму складана вылучыць нешта адно, — кажа тэхнолаг Ірына ЯРМОШКА. — Калектыву пастаянна абнаўляюцца, але ёсць мадэлі, якія шывем па 5-6 гадоў. Заўсёды будуць карыстацца попытам чорныя і белыя блузкі, таму што гэта класіка. Мне асабіста паддабаюцца вырабы з вуалі (тканіна, у склад якой уваходзіць вікозка і паліэстар). Блузкі з яе вельмі прыемныя на дотык, утульныя і ўсім пасуюць. А наогул, блузка — такая рэч, якая проста павінна быць у шафе жанчыны, лепш, калі ў розных варыянтах.

гэта не адзіна, чым беларускія вытворцы могуць парадываць прыгажунь.

— Блузкі заўсёды, калі працуем, складалі асноўную масу прадукцыі, але таксама шывем модныя сукенкі, жакеты, штаны, спадніцы, — расказвае і паказвае Міхаіл Палаўчэня. — З кожным днём прыблізна каўнтра «BLAUZ» становіцца ўсё больш і больш.

На ўласныя вочы пераканалася, што на маладзечанскім прадпрыемстве практычна ўвесь калектыву складаюць жанчыны. Мужчын толькі двое: дырэктар і механік, які абслугоўвае абсталяванне. Супрацоўніцы «BLAUZ» з задавальненнем носяць тое, што шуюць, і ахвотна рэкламуюць арыгінальную прадукцыю сваім сябрам і знаёмым.

— Усё прыгожае, усё даступнае, усё арыгінальнае. Кожная мадэль мае сваю разнагаліна, таму складана вылучыць нешта адно, — кажа тэхнолаг Ірына ЯРМОШКА. — Калектыву пастаянна абнаўляюцца, але ёсць мадэлі, якія шывем па 5-6 гадоў. Заўсёды будуць карыстацца попытам чорныя і белыя блузкі, таму што гэта класіка. Мне асабіста паддабаюцца вырабы з вуалі (тканіна, у склад якой уваходзіць вікозка і паліэстар). Блузкі з яе вельмі прыемныя на дотык, утульныя і ўсім пасуюць. А наогул, блузка — такая рэч, якая проста павінна быць у шафе жанчыны, лепш, калі ў розных варыянтах.

Ірына СІНЯУСКАЯ — адна з лепшых працаўніц, якім даручаюць пашываць складаныя мадэлі.

Дзіцячыя блузкі ад «BLAUZ» — ГЭТА НЕ ТОЛЬКІ ПРАКТЫЧНА, АЛЕ І ПРЫГОЖА!

Любая дарослая жанчына пацвердзіць, наколькі важна з самага ранняга ўзросту прывіць дзіцячынцы густ. Бо менавіта ад умення апранаць і дзіцяці залежыць фарміраванне паводзінаў і ўласнага стылю ў дарослым жыцці.

— Мы — такія ж бацькі, як і вы, — кажа Міхаіл Палаўчэня. — І для нас, як і для вас, дзеці самае дарагое, што ў нас ёсць, таму пры вытворчасці дзіцячых блузак выкарыстоўваем толькі натуральныя тканіны, якія з'яўляюцца экалагічнымі і гіпалаергеннымі. Клапоцімся і пра тое, каб кожны выроб не толькі падабаўся вашаму дзіцяці, але і таксама быў практычным, трывалым і зручным пры штодзённым носы. Бо кожны з нас быў дзіцем і выдатна памятае, што стаўленне да адзення ў гэтым узросце не самае беражлівае.

— Чаму менавіта вашы блузкі павінны выбраць клапатлівыя бацькі для сваіх дачкоў-школьніц?

— Дзіцячыя блузкі ад кампаніі BLAUZ — гэта аптымальныя суадносіны «цена — якасць», модны і разнастайны асартымент, ідуць з выдатным выглядом і адпаведнасцю міжнародным патрабаванням якасці. За гэта існаванню прадпрыемства нашы дызайнеры вырабавалі свой арыгінальны і не падобны да іншых стыль. Мы гарантуем, што наша прадукцыя спадабаецца нават самым патрабавальным бацькам, ну і вядома, нашым маленькім кліентам. Бо менавіта для іх мы і ствараем свае калекцыі. Паверце, ваша дзіця будзе ў захапленні ад блузкі кампаніі «BLAUZ»!

УНП 600136873

СВЕТ ЯКАСНЫХ ВОКНАЙ

адкрыце разам з прадпрыемствам «Святлапласт»

www.foris.eu

Дырэктар Генадзій ПАДАЛЯН.

«Парайце, калі ласка, талковую фірму, якая ўсталёўвае вокны ПВХ», — падобныя просьбы на тэматычных форумах процьма. Чым кіравацца пры выбары новых вокнаў у накой са шматлікіх аб'яваў спыніцца? Кожная фірма павойму засылае кліентаў абяцаннямі нізкіх цэн, грандыёзныя зніжкі, растэрміноўку і маскітныя сеткі ад камароў ды мух у падарунак. І ўсё ж не спялячыцца «весціся» на камерцыйныя хітрыкі. «Перш чым вы зробіце канчатковы выбар і даверыце сваё акно замерышчыку і мантажнікам, не будзе лішнім пагаварыцца са знаёмым, які ўжо памяняў вокны. Не варта гуляць у латарэю і арыентавацца на самы танны варыянт, распятыце дасведчаных у гэтай справе людзей літаральна пра ўсё: хто ўсталёўваў, як хутка і наколькі якасна зрабілі, ці няма прэтэнзій па эксплуатацыі і абслугоўванні. Пачытайце водку на сайце фірмы. І толькі пасля гэтага прымайце рашэнне — нішто не застрахуе ад расчаравання лепш, чым рэкамендацыі людзей, якім давяраеце», — лічыць дырэктар ТАА «Святлапласт» Генадзій ПАДАЛЯН, які займаецца вокнамі ПВХ больш як 15 гадоў.

Загледжана склада Валяціна КАРОЛЬ адказна за выдачу заказчыкам гатовай прадукцыі.

На любы густ

— Спачатку я працаваў звычайным рабочым на маладзечанскім прадпрыемстве па вытворчасці вокнаў. Праз нейкі час адчуў патрэбу адкрыць сваю справу, — распавядае пра свой шлях Генадзій Васільевіч. — Аформіўся індывідуальным прадпрыемствам і, вельмі пашчасліва, атрымаў льготны кредит на развіццё. Неўзабаве, у 2006 годзе, калі адчуў упэўненасць у сваіх сілах, стварыў прадпрыемства «Святлапласт». Вытворчасць размяшчаецца нападальку ад Маладзечна, у Заскавічах. Менавіта ў гэтай вёсцы жыў не толькі Генадзій Падальян са сваёй сям'ёй, але і большасць яго работнікаў.

— На прадпрыемстве працуюць 70 чалавек, усё мясцовыя жыхары, — працягвае мой суразмоўца. — У асноўным мы абслугоўваем бюджэтныя аб'екты: дзіцячыя сады, школы, прадпрыемствы. Прыватныя заказы займаюць неадназначна 10% ад аб'ёму вытворчасці. Не сакрэт, што ў аконным бізнэсе сёння вялікая канкурэнцыя, таму працуем у розных накірунках. Паралельна займаемся грузавымі перавозкамі, вырабляем пенапласт для ўцяплення, маем уласную прадуктовую краму ў суседняй вёсцы Турэж-Баяры.

Сучасныя вокны вырабляюцца не толькі з дрэва, алюмінію і іншых металаў, але і з ПВХ. Менавіта апошнія з'яўляюцца найбольш папулярнымі сярод кліентаў, у тым ліку дзякуючы даступнай цене.

Калі вы вырашылі памяняць вокны ў доме, то абавязкова сутыкнецца з праблемай выбару: танныя 3-камерныя профілі або больш дарагія і энаргаэфектыўныя 5-ці нават 7-камерныя? Выбраць вытворцу профілю таксама няпроста: у апошні час побач з добра вядомымі нямецкімі брэндамі з'явілася шмат украінскіх, расійскіх і турэцкіх. Апошняя адносіцца да так званых эканомкласа, яны разлічаны на абмежаваную вагу і памер канструкцыі. Калі акно стандартнага памеру, праблем не ўзнікне, усё будзе служыць спраўна. Але калі толькі вокны з такім профілем ўсталёўваюцца ў нестандартны праём або на французскі балкон, пачынаюцца цяжкасці — невысокі кошт абумоўлены выкарыстаннем далёка не самага якаснага матэрыялу. У выніку акно пачынае «раз'язджацца», асабліва калі яго часта адкрываюць-закрываюць. У такіх выпадках, калі не пашанцавала, выклікаць майстра на рэгуляванне прыйдзе кожны два месяцы.

— У адносіненні ад іншых, наша фірма працуе толькі з высака якаснымі аконнымі сістэмамі FORIS, — распавядае Генадзій Падальян. — Нямецкі профіль пераўзыходзіць кітайскі, турэцкі. Па кошыце, вядома, крыху даражэй атрымаецца, але гэта таго варта — вокны ж, пагадзіцеся, устаўляюцца не на адзін дзень. Я сам гэты нямецкі профіль асавоў яшчэ ў канцы 90-х, калі працаваў звычайным рабочым. Разу-

Прафесіяналы раяць

Усталёўваць новыя вокны лепш пры тэмпературы ад +5. Пры нізкіх тэмпературах профіль становіцца ломкім. Калі хочаце эканоміць (у зімовы перыяд цэны ніжэйшыя), дапускаецца мантаж з выкарыстаннем зімовай пены пры тэмпературы да -10 °С.

Тэхнолаг Волга СТУКІНА.

меў, што з ім можна канкураваць у далейшым на рынку. Тым больш, такія вокны стаяць у мяне дома з 1997 года, і я ім цалкам задаволены. Пры выбары паміж пластыкавымі і драўлянымі шклопакетамі тым, хто абмежаваны ў сродках, адназначна раю спыніцца на першых: добрае дрэва каштуе занадта дорага. А даглядаць пластыкавыя вокны нашым працеем: нават калі на раме будзе прыкметная драпіна ці увагнуцасць, пры дапамозе наждачнай бу-

Тэхнолаг Уладзімір ФУРМАН паказвае нам папулярную сёння мадэль ламаванага акна з дэкарэтыўнай раскладкай.

магі, касмафена і малачка для паліроўкі можна прыбраць практычна любы дэфект. Ламінаваны профіль «рэзаніруецца» пры дапамозе спецыяльнага алуўка.

На свае вочы пераканаліся, палітру колераў прадпрыемства «Святлапласт» прапаноўвае дастаткова разнастайную. Самыя папулярныя ў заказчыкаў — махагон, дуб, чорная вішня. Акрамя таго, можна падабраць фурнітуру, адліў, ручкі і іншыя дэталі таксама нямецкай якасці.

— Тым, хто любіць дэкаратыўныя элементы, прапануем шпрынцы (акуратныя рэйкі, якія падзяляюць вокны на дробныя вочкі), якія могуць быць практычна любога колеру, — расказвае і паказвае Генадзій Падальян. — Самы распаўсюджаны ў беларусаў — залацісты і белы. Выкарыстоўваюць шпрынцы яшчэ для ўпрыгожвання празрыстага шкла, таі для стварэння вітражоў. Мы не толькі збіраем вокны па індывідуальных заказах, але і самі іх устаўляем. Гарантійны тэрмін на аконныя канструкцыі і мантаж — 5 гадоў, на фурнітуру — 10 гадоў. Акрамя таго, наша арганізацыя вырабляе і выконвае мантаж вітражоў, дзвярэй, алюмініевых канструкцый. Мы пастаянна пашываем асартымент прапануемай прадукцыі, павышаем якасць і надзейнасць. Працуем на ўсёй тэрыторыі Беларусі.

Цікава ведаць!

У 1913 годзе нямецкі вучоны Фрыц Клатэ атрымаў першы патэнт на вытворчасць ПВХ у прамысловасці. Але Першая сусветная вайна перашкодзіла яму заняцца падрабязным даследаваннем уласцівасцяў і магчымасцяў прымянення гэтага матэрыялу. Вытворчасць ПВХ у буйных маштабах пачалася ў 30-я гады ў Германіі. У гэты ж час паспяхова распаўсюдзілі ў гэтай галіне былі праведзены ў ЗША і Англіі. Пасля заканчэння Другой сусветнай вайны полівінілхларыд стаў самым масавым матэрыялам для вырабы трубаў, профілю, пакрыццяў для падлогі, плёнак, кабельнай ізаляцыі і мноства іншых пластыкавых вырабаў.

У Заходняй Еўропе першыя пластыкавыя вокны з'явіліся ў 60-х і 70-х гадах мінулага стагоддзя, а ў ЗША яшчэ раней. Бум «пластыка» па ўсім свеце пачаўся толькі ў пачатку 90-х гадоў, і сёння вокны з ПВХ выклікаюць неабсягнута цікаваць карыстальнікаў.

Чаму варта спыніць выбар на ПВХ-профілях FORIS?

Вокны ПВХ не толькі маюць прывабны знешні выгляд, але і надзейна абараняюць памяшканне ад холаду, шуму, пылу, а таксама з'яўляюцца экалагічна чыстымі, зручнымі ў эксплуатацыі і, безумоўна, даўгажывымі.

Экалагічна чыстыя і бяспечныя

Вельмі сур'ёзную ролю ў працэсе вытворчасці полівінілхларыду (ПВХ) выконваюць стабілізатары. Іх заданча — забяспечыць адпаведна фізіка-хімічным параметрам матэрыялу з цягам часу і яго ўстойлівасць у працэсе старэння. Самым распаўсюджаным і найбольш папулярным на працягу некалькіх дзесяцігоддзяў з'яўляўся стабілізатар, які змяшчае ў сваім складзе шкодны для здароўя чалавека свінец. Для вытворчасці пластыкавых ПВХ-профіляў FORIS не прымяняюцца свінцовыя алуўчкі. Бо галоўны прычыны вытворцы — высокая якасць без шкоднага ўплыву на навакольнае асяроддзе і чалавека.

Каб канчаткова разбурчыць стэрэатыпы, што ПВХ шкодны пры выкарыстанні з ПВХ захаваецца і транспартацыя донораў кроў. Навуковцы высветлілі, што полівінілхларыд з'яўляецца адзіным матэрыялам, які не ўступае ў рэакцыю з крывёю, і, як вынік, не насячае яе сваімі складнікамі. Па гэтай прычыне яго выкарыстанне, як самага нейтральнага, цалкам абгрунтавана і ў побыце, і ў прамысловасці — водарэпадобныя трубы ў Еўропе і Расіі, бытавая тэхніка і посуд, якія падвяргаюцца нагрыванню, і, вядома ж, вокны ПВХ. Цяжка ўявіць большыя патрабаванні да гігіены і бяспекі адназначна матэрыялу! Іншы прыклад: вокны з ПВХ-профіляў устаўляюцца ў лямповыя ўставак і «дамаха для алергікаў». Існуе вялікая колькасць прыкладаў, якія даюць магчымасць зрабіць адназначна выносу: матэрыял ПВХ не наносіць шкоды здароўю людзей! Таму выбары з ПВХ-профілю — экалагічна і бяспечныя.

Любыя колеры і формы

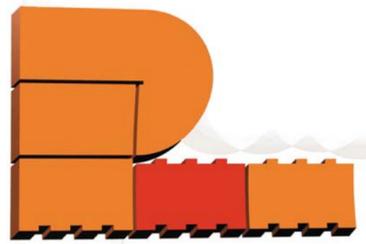
Варта адзначыць, што FORIS — гэта не толькі высокая якасць прадукцыі, гэта яшчэ і бездкорны дызайн, а таксама вялікі выбар расфарбовак і канфігурацыі аконных профіляў. Каларыява гама вокнаў FORIS вельмі разнастайная, а выбар практычна не абмежаваны дзякуючы тэхналогіі ламінацыі ПВХ-профілю. Вокны FORIS могуць мець розныя фармы, як традыцыйныя прамавугольныя, так і самыя нечаканыя — трохвугольныя, арчаныя або трапецэпадобныя. А фарма і колер, які вядома, надаюць дому, кватэры ці офісу індывідуальнасць і асабліваю атмосферу. Асартымент профіляў сістэм FORIS зольны задаволіць любога, нават самага патрабавальнага, заказчыка.

Абарона ад шуму

Адзін з важных параметраў, на які варта звярнуць увагу, — гэта каэфіцыент гукаізаляцыі вокнаў. Чым ён вышэйшы, тым лепшая абарона ад шуму. У сярэднім гэты каэфіцыент павінен складаць каля 30 дБ. Вокны FORIS у стандартным выкананні маюць каэфіцыент гукаізаляцыі ў памеры 34дБ, што забяспечвае высокі камфорт для адпачынку і працы. У выпадку неабходнасці паліяпшэння акустычнай ізаляцыі ў месцах з высокім узроўнем шуму патрабуецца выкарыстанне шклопакетаў спецыяльнай канструкцыі.

Надзея ДРЫЛА, Алена ДАУЖАНОК. Фота Яўгена ЦЫСЯЦКАГА. УНП 690387148

Матэрыял будучыні

Так называюць спажыўцы прадукцыю вытворчасці Радашковіцкага керамічнага завода

Вытворчасцю керамічнай цэглы з бесперапынным цыклам у Беларусі займаецца некалькі прадпрыемстваў. Але пальму першынства ў гэтай галіне трымае адкрытае акцыянернае таварыства «Радашковіцкі керамічны завод». Яго прадукцыю добра ведаюць не толькі ў нашай краіне, але і за яе межамі. Асноўнай перавагай прадпрыемства з'яўляецца тое, што тут упершыню ў краіне асвоілі выпуск практычна ўсіх існуючых і запатрабаваных у будаўніцтве матэрыялаў: малага, сярэдняга і буйнога памераў з парызаваным чарапком тыпу Poroton. Сёння прадпрыемства выпускае і традыцыйную керамічную цэглу некалькіх відаў, актыўна нарошчвае аб'ёмы керамічных сценавых парызаваных матэрыялаў. Іх асартымент даволі шырокі.

АПЯРЭДЗІЦЬ ЧАС

— Мы пастаянна працуем над удасканаленнем якасці сваіх вырабаў. Без гэтага вельмі цяжка працаваць на рынку ў сучасных умовах, дзе высокая канкурэнцыя сярод вытворцаў, калі спажывец стаў вельмі патрабавальным. Але такую сітуацыю мы прадбачылі і мэтанакіравана ішлі шляхам мадэрнізацыі, тэхнічнага пераўзбраення вытворчасці, што дазволіла стаць найлепшымі сярод аналагічных прадпрыемстваў краіны і выйсці на замежныя рынкі. — гаворыць галоўны інжынер Аляксандр Яловік.

Здавалася б, можна і спыніцца, перадыхнуць: завод аўтаматызаваны па апошнім слове тэхнікі, тут стабільнае фінансаванне становіцца — рэнтабельны, прыбытковы. Але кіраўніцтва разумее, што трэба працаваць на апярэджанне. У прыватнасці на заводзе закупілі і ўстанавілі бегуны вельмі вядомага ў свеце вытворцы і пастаўшчыка абсталявання — іспанскай фірмы VERDES. Гэта дасць магчымасць адмыслова перамясціць складнікі, што паступаюць на фармоўку, павышаць іх перапрацоўку, што паўплывае на якасць канчатковага прадукту. Спецыяльна для новага абсталявання ўзялі прасторнае памяшканне. Распачалі будоўлю ў верасні мінулага года, а ўжо хутка мяркуюць увесці ў дзеянне. Такіх рэкордаў кароткіх тэрмінаў удалося дасягнуць дзякуючы плённаму супрацоўніцтву са сваім даўнім партнёрам — Маладзечанскім прадпрыемствам «Спецбудмеханізацыя». Тут важна і тое, што завод дае работу і магчымасць зарабіць сваім, мясцовым. А яшчэ вельмі важна, што падчас правядзення тэндараў яны аказаліся найлепшымі і па цене, і па якасці, чым іншыя ўдзельнікі.

— Новае абсталяванне закупляем толькі шляхам адкрытых тэндараў, — канстатуе намеснік дырэктара па ідэалагічнай рабоце і эканоміцы Наталія Баркоўская. — І кожны раз шмат ахвотных у іх удзельнічаць. Так што, ёсць з каго выбіраць.

НАВАТ СЦЕНЫ «ДЫХАЮЦЬ»

Такія матэрыялы пераўзыходзяць па сваіх спажывецкіх якасцях звычайную цэглу: даўгавечнасць, нізкая цеплаправоднасць, высокая гукаізаляцыя, уласцівасць ствараць у памяшканнях спрыяльны клімат і камфорт, падтрымліваць аптымальную вільготнасць і павяраць абмен, што дазваляе сценам «дыхаць». Як доказ гэтых пераваг тое, што на Захадзе на 80% дамы ўзводзяцца з парызаваных керамічных блокаў. Яны на 30% лягчэйшыя, чым звычайная пустацеля цэгла, што забяспечваецца тэхналагічнай пустатой і порыстай структурай «цела вырабу». Гэта дасягаецца за кошт выкарыстання аэрацыі. У працэсе згарання падчас абпальвання яны ствараюць павяраць бурбалкі і павялічваюць колькасць параў. У выніку цеплаізаляцыйна ўласцівасці вырабаў павялічваюцца ў 2,5 разы.

Дырэктар ААТ «Радашковіцкі керамічны завод» Алег МІШЧАНКА.

Выкарыстанне парызаваных блокаў вытворчасці Радашковіцкага керамічнага завода значна зніжае цану квадратнага метра жылля. За кошт меншай шчыльнасці можна выпускаць разнастайную па тыпе і памеры прадукцыю, у тым ліку і буйных памераў, якія перавышаюць аб'ём звычайнай цэглы ў 15 разоў, што дае магчымасць пры будаўніцтве павялічваць тэмпы кладкі ў 3 разы і скараціць спажыванне раствору ў 3–5 разоў. Вырабы з парызаванай цэглы даволі трывалыя і дазваляюць узводзіць шматпавярховыя аб'екты з нясуцьмі сценамі. Замест шматраднай кладкі цэглы прадугледжваецца новы, больш просты тып: даўжыня цэглы адпавядае таўшчыні нясучай сцяны. Акрамя таго, сцяна з парызаванага матэ-

рыялу можа быць у два разы танчэйшая за складзеную са звычайнай цэглы, паколькі пры выкарыстанні буйнафармаватных блокаў у 12 разоў скарачаецца колькасць «масткоў холаду». У гэтым выпадку няма патрэбы і ў дадатковай цеплаізаляцыі, а больш лёгкая вага сцен спрашчае канструкцыю фундаменту: ён становіцца на 10–15% таннейшым.

карыстаюцца попытам і ў індывідуальных забудовшчыках. І варта сказаць, што цікавасць да парызаванай керамікі ўзрастае. Калі раней да новай прадукцыі будаўнікі прыглядаліся, асяржожнічалі, то цяпер яна не мае патрэбы ў рэкламе. Прычым попыт на прадукцыю павялічваецца не толькі на айчынным рынку, але і ў Расіі, Літве, Польшчы, Германіі. І сёння можна з упэўненасцю сцвярджаць, што гэты сценавы матэрыял — матэрыял будучыні — набывае ўсё большую папулярнасць ва ўсім свеце.

Выкарыстоўваецца ён і пры ўзвядзенні аб'ектаў сацыяльнага і культурнага прызначэння, дзіцячых дашкольных і школьных, медыцынскіх устаноў, у тым ліку і такіх значных для краіны, як спартыўны комплекс «Мінск-Арэна», новы будынак музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны.

Галоўны бухгалтар Галіна ФРАНЦКЕВІЧ.

Галоўны інжынер Аляксандр ЯЛОВІК.

АБСТАЛЯВАННЕ ТОЛЬКІ ЗАМЕЖНАЕ

Завод вырабляе цэглу, выкарыстоўваючы замежнае абсталяванне. За апошнія тры гады ў выніку мадэрнізацыі ўстаноўлена абсталяванне такіх вядомых фірмаў, як французскія Ceris, Cleia, германская Petersen, італьянскія Boccodi і Messers, японская Faluk. Яго выкарыстанне дазволіла значна зменшыць страты цяпла, расход газу на вытворчасць цэглы, што прывяло да зніжэння сабекошту і ўстанавлення адпукскай цаны на парызаваную кераміку на ўзроўні кошту газасілікатных блокаў, палепшыць якасць прадукцыі. Важна і тое, што на заводзе ёсць свой транспарт, які па заказе даставіць спажыўцам любую колькасць прадукцыі ў зручны для іх час.

Галоўны тэхнолаг Наталія Карняк і аператар Ягор Аўсянік на участку фармоўкі.

МАДЭРНИЗАЦЫЯ: ЁСЦЬ ПАЧАТАК І НЯМА ЗАКАНЧЭННЯ

Дарэчы, з таго часу (лютага 2009 года), як прадпрыемства ўзначаліў новы кіраўнік Алег Сяргеевіч Мішчанка, мадэрнізацыю праводзяць за ўласныя сродкі.

У мінулым годзе набылі два пагрузчыкі карэйскай фірмы HYUNDAI і пагрузчык нямецкай фірмы STILH. Гэта адна з найлепшых машын у Еўропе, што працуе на газе, вельмі эканамічная ў эксплуатацыі і экалагічная. Летась закупілі і запусцілі новую аўтаматызаваную лінію для ўпакоўкі гатовай прадукцыі. Прычым выкарыстоўваецца не проста стройчэнт-лента, а так званая добра хут. Яна эластычная, добра сцягвае цагляны, пакет атрымліваецца даволі шчыльным і трывалым. Менавіта да такой ўпакоўкі схіляюцца і заходнія вытворцы. Зусім па іншаму ў новым «адзены» выгладзе і прадукцыя: прывабна, з

лагатыпам прадпрыемства. Своеасаблівы шарм надае і фірменны аранжавы колер, яркі, кідкі. Мабыць, толькі спяць не заўважаць машыны з вырабамі Радашковіцкага керамічнага завода.

Дадам, што ўвод аўтаматычнага комплексу дазволіў павялічыць прадукцыйнасць працы, часткова адмовіцца ад ручной працы, а таксама забяспечыць эстэтычны выгляд і якасць упакоўкі ў адпаведнасці з патрабаваннямі экспертаарыентаванай прадукцыі.

Асноўны рынак збыту ў Беларусі — Мінск і Мінская вобласць, экспарт — у Маскву, Маскоўскую і Калінінградскую вобласці Расіі.

Начальнік цэха па вытворчасці цэглы Ігар Гарэльнік працуе ў акцыянерным таварыстве з 1985 года. «За апошні час з прыходам новага крэатыўнага, творчага

Вадзіцель пагрузчыка Юрый ФІЛОН працуе на пляцоўцы гатовай прадукцыі.

дырэктара прадпрыемства непазвальна змянілася, — лічыць ён. — Закупілі шмат сучаснага абсталявання: новы прэс нямецкай вытворчасці, усталявалі рабазаваную лінію пакеціроўкі, мяркуецца арганізаваць паслойную садку і здыманне прадукцыі. Мы працуем не на склад, а пад канкрэтныя заказы, заяўкі збірае маркетынгавая служба».

У цэхах, дарэчы, працуюць рабочыя шырокага профілю, якія валодаюць сумеснымі прафесіямі. І ў непрадбачаным выпадку могуць замяніць калегу.

На прадпрыемстве імкнучыся заўсёды кроцьчыць наперадзе іншых і рабіць усё для дабрабыту людзей.

На развітанне мы наведалі заводскую сталовую, пагуртарылі з тымі, хто тут абедаў:

— Мы задаволены якасцю харчавання. Меню разнастайнае: салаты, малочныя прадукты, супы, мясныя вырабы з гарнірам, кампаты, сок. Словам, на любы густ. Разам з тым абеды абыходзяцца нядорога, паколькі кіраўніцтва кампенсуе 30% іх кошту. А ў будзе можна набыць усё неабход-

ныя прадукты пад заказ. Вельмі зручна: па дарозе са змены не трэба заходзіць у магазіны.

— У апошнія два месяцы сталовая выйшла на прыбытковую работу, — канстатавала Наталія Баркоўская. — Прыцягнулі больш кліентаў, значыцца, павялічыліся аб'ёмы прыгатавання блюдаў.

У пасёлку прадпрыемства мае свой магазін, які прапаноўвае як прадукты харчавання, так і бытавую і радыётэхніку. Тут можна па запісе ўзяць усё неабходнае да зарплатаў. А буйнагабарытную тэхніку — у растэрміноўку на тры месяцы.

Тут гатовую прадукцыю змяшчаюць у ахоўную поліэтыленавую ўпакоўку і адпраўляюць на адргузачную пляцоўку. Фотаапарат зняў за працай аператараў Дзмітрый СУРУДУ і Аляксандра ЛЯХА.

ПРАДУКЦЫЯ ЗАВОДА СЕРТЫФІКАВАНА ПА БЕЛАРУСКІХ, РАСІЙСКІХ І ЕЎРАПЕЙСКІХ СТАНДАРТАХ. ЯЕ ЯКАСЦЬ ПАЦВЯРДЖАЕЦА ШМАТЛІКІМІ ЎЗНАГАРОДАМІ

- Дыплом пераможцы «Найлепшы будаўнічы прадукт года — 2014»
- Лаўрэат конкурсу «Найлепшыя тавары Рэспублікі Беларусь на рынку Расійскай Федэрацыі 2014»
- Лаўрэат конкурсу «Найлепшыя тавары Рэспублікі Беларусь — 2014»
- Дыплом пераможцы «Найлепшы будаўнічы прадукт года — 2013»
- Лаўрэат конкурсу «Найлепшыя тавары Рэспублікі Беларусь на рынку Расійскай Федэрацыі 2013»
- Лаўрэат конкурсу «Найлепшыя тавары Рэспублікі Беларусь — 2013»
- Лаўрэат конкурсу «Найлепшыя тавары Рэспублікі Беларусь — 2012»
- Лаўрэат конкурсу «Найлепшыя тавары Рэспублікі Беларусь на рынку Расійскай Федэрацыі — 2011»
- Дыплом «Найлепшы будаўнічы прадукт года — 2011»
- Лаўрэат конкурсу «Найлепшыя тавары Рэспублікі Беларусь — 2011»
- Дыплом «Найлепшая навацыя года ў галіне будаўніцтва — 2009»
- Прадпрыемства прызнана найлепшай кампаніяй года на Міжнародным форуме інавацыйных жыллёвых праектаў у Маскве.

МЕРКАВАННІ СПАЖЫЎЦОЎ АБ ПРАДУКЦЫІ РАДАШКОВІЦКАГА КЕРАМІЧНАГА ЗАВОДА:

Святлана КАЛЯДОЎСКАЯ, г. Баранавічы: — Мы жылі ў аднапакатовай кватэры стандартнага панэльнага дома, стала цесна, калі нарадзілася другое дзіця, вырашылі будаваць індывідуальны дом. Але як, якія матэрыялы выбіраць — вопыту ў будаўніцтве ніякага. Сябры паралі зварнуць увагу на блок з парызаванай цэглы радашковіцкіх вытворцаў. Не памыліліся. Ужо другі год мы жывём ва ўласным катэдры, дзе цёпла, утульна, ды і будаўніцтва абышлося намнога танней, чым з іншых матэрыялаў.

Аля КАЗЛОЎСКАЯ, Баранавіцкі раён: — З такой цэглы пабудавалі дом мае бацькі. І калі я выйшла замуж і вырашылі з мужам абзавесціся сваім жыллем, то выбралі менавіта парызаваную кераміку Радашковіцкага керамічнага завода. Не шкадуем. Будаваць дом з такіх матэрыялаў эканамічна выгадна. Разам з тым, сцены з такой цэглы трывалыя, зніжаюць шум і затрымліваюць цяпло.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ, Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Мы разам — Беларусь!

ТАМ, ДЗЕ ГАЛОЎНАЕ — МУЗЫКА

Летась Маладзечанская дзіцячая школа мастацтваў адзначыла сваё 65-годдзе

У свой час там вучыліся Юрый Антонаў, народны артыст Расіі, і Міхаіл Казінец, народны артыст Беларусі. Сярод славетных выпускнікоў Рыгор Сарока, заслужаны дзеяч мастацтваў нашай краіны; Святлана Бароўская, тэлеведучая; Алег Елісееў, кампазітар і выканаўца; Вячаслаў Сулімскі, саліст Марыінскага тэатра і многія іншыя. Сёння ж у школе на сямі аддзяленнях навучаецца больш за 600 вучняў. Уладзімір ЯЦЫНОВІЧ, дырэктар школы мастацтваў, расказаў пра асаблівасці сваёй навучальнай установы, яе дасягненні і планы.

Уладзімір ЯЦЫНОВІЧ, дырэктар Маладзечанскай дзіцячай школы мастацтваў.

— Няхай 65-годдзе і не лічыцца круглым юбілеем, але для мяне гэта было вельмі хваляюча, — прызнаўся Уладзімір Паўлавіч. — Як мне здаецца, той год быў вельмі пазітыўным і на выніках. Школа заваявала 5 перамог міжнароднага ўзроўню. Нашы дзеці ездзілі на конкурсы ў Грэцыю і Бельгію. Мы атрымалі больш за 20 перамог абласнага ўзроўню. Увогуле ж за мінулы год школа заваявала больш за 40 перамог у розных конкурсах. А 27 лаўрэатаў спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па падтрымцы таленавітай моладзі — лічба, якой асабліва ганарыцца ў нашай школе. У нас працуе 22 мастацкіх і навучальных калектываў, дзевяць з якіх маюць найменне «Узорны» і «народны». Больш за 100 канцэртаў, якія дала нашым навучэнцам у мінулым годзе, — паказчык творчай актыўнасці школы.

Маладзечанская школа мастацтваў з'яўляецца цэнтрам метадычнага аб'яднання, куды ўваходзяць чатыры раёны Мінскай вобласці: Маладзечанскі, Валожынскі, Мядзельскі, Вілейскі. Менавіта тут праходзяць адборачныя рэгіянальныя конкурсы. — Штогод мы плануем каля 30 мерапрыемстваў, — расказвае дырэктар школы. — Палюкі гэта метадычнае аб'яднанне, то ў нас часта выступае са сваімі канцэртамі прафесура Акадэміі музыкі, вядучы спецыялісты праводзяць майстар-класы па ўсім спектры музычных інструментаў. Безумоўна, гэта ўплывае і на прафесійны ўзровень нашых выкладчыкаў і навучэнцаў.

У школе працуе сем аддзяленняў: «Фартэліна», «Харавыя і народныя», «Струнная смычковыя інструменты», «Народныя струнныя інструменты», «Духавыя і ударныя інструменты», «Баян, акардэон» і «Тэорыя музыкі». Дзеці могуць навучыцца іграць на фартэліна, скрыпцы, віяланчэлі, флейце, габоі, кларэце, фагоце, блок-флейце, валторне, тромбоне, трубе, тубе, саксафоне, домры, гітары, балалайцы, цымбалах, баяне, акардэоне, а таксама на ударных інструментах.

— Спадзяюся, у хуткім часе ў нас з'явіцца яшчэ і кантрабас, — заўважае дырэктар школы. — Гэта, дарчы, для школ вельмі рэдкі інструмент, але для таго, каб спектр струнных смычковых інструментаў быў поўным, трэба, каб кантрабас быў прадстаўлены. А ў нашым духавым аддзяленні можа навучыцца іграць амаль на ўсіх духавых, у тым ліку і на такім рэдкім для музычных школ інструменце, як фагот.

Школа навучае дзяцей у асноўным акадэмічным жанрам музыкі. Але летась навучэнца Уладзіміра Паўлавіча па класе саксафона Косця Верамей стаў пераможцам міжнароднага джазаванага конкурсу «Jazz-Time», які праходзіў у Салігорску. — На жаль, у нас пакуль няма эстраднага аддзялення, але, спадзяюся, у наступным годзе яно з'явіцца. Гэтага патрабуе час, ды і сам я доўга пра гэта марыў.

Народны ансамбль народнай песні «Харашуха».

«ВІЛА РАДА» — узор прыдарожнага сэрвісу

Наша дзяржава знаходзіцца, як вядома, у цэнтры Еўропы, праз яе тэрыторыю праходзяць найважнейшыя транзітныя шляхі. Таму прыдарожны сэрвіс у нейкім сэнсе становіцца візіткай краіны. Комплекс пад назвай «Віла Рада» ў Маладзечанскім раёне — адзін з найлепшых узораў такой візіткі. Акрамя рэстарана з некалькімі заламі і летняй тэрасай, там ёсць утульны атэль і магазін, а яшчэ недалёка — лясныя азёры з пляжамі і лодачнай станцыяй... Спраўданы аазіс для падарожнікаў па Беларусі!

Комплекс адкрыўся 30 красавіка мінулага года. Гэта інвестыцыйны праект расійскага бізнесмена Сяргея Кашарца. — Залы ў рэстаране аформлены ў еўрапейскім стылі, вельмі цікава зробленыя балконы — летам мы ставілі туды герань, атрымлівалася вельмі прыгожа, — расказвае Таццяна Башкірава, дырэктар комплексу. — Шмат было ў нас кармаў, у ісе, здаецца, засталіся задаволенымі. Вяселлі на летні сезон у нас таксама распісаны: мы, дарчы, праводзім выязныя рэгістрацыі шлюбу.

Рэстаран прапануе сваім гасцям пакаштаваць стравы з беларускай і еўрапейскай кухні. Як запэўнівае Таццяна Башкірава, амаль усе яны — фірменныя, па зборніку рэцэптаў кухары амаль нічога не гатуюць. — Асабліва мне падабаецца салымача: курныя грудка з сёмгай усярэдзіне, якая падаецца з ікорна-варшковым соусам — яшчэ не бачыла ніводнага чалавек, каму б гэта прыйшлося не да смаку, — заўважае дырэктар комплексу. — Ёсць вельмі цікавая страва з беларускай кухні, называецца яна «Цешчына каша»: там — і драпікі, і карэйка, і грудзіна.

У абедзены час рэстаран прапануе спецыяльнае меню — паўнаватарскія заказы з салатай, супам, другой стравай і гарбатай будзе каштаваць прыкладна 80 тысяч. — Людзі часта застаюцца ў нас нанач, — адзначае Таццяна Башкірава. — Асабліва ў святочныя дні. Многа наведвальнікаў было на Новаы год; браніравалі нумары з верасня. Прыязджае шмат расіян. А тэлы складаецца з сямі нумароў. Нумар з двума асобнымі ложкамі каштуе 700 тысяч за суткі, нумар з двухспальным ложкам — 800 тысяч. Таксама ў кошт уключаны сніданак. Што немалаважна для наведвальнікаў рэстарана і пастаяльнай атэля, у будынку, дзе размешчаны комплекс, вельмі добрая гукаізаляцыя — шуму ша-шы амаль не чуваць.

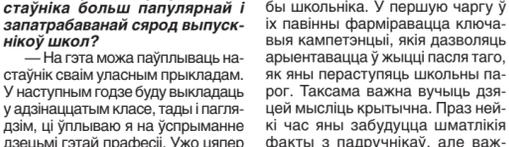
Пераможца конкурсу «Настаўнік года — 2014»:

«Папулярнасць прафесіі настаўніка залежыць ад саміх настаўнікаў»

Менавіта ў Маладзечне, у сярэдняй школе №11, працуе настаўнікам гісторыі пераможца конкурсу прафесійнага майстэрства педагогічных работнікаў «Настаўнік года Рэспублікі Беларусь — 2014» Віктар ЖУК. Яшчэ зусім малады хлопеч, ён, тым не менш, ужо мае цвёрды перакананні ў важнасці прафесіі настаўніка і ўмее зацікавіць дзяцей. — Я пераканаўся, што стану настаўнікам, пасля таго, як прайшоў педагогічную практыку падчас навучання ва ўніверсітэце, — прызначае суразмоўца. — У майб працы мне падабаецца сам працэс стасунку з дзецьмі, хуткі тэмп, якая патрабуе школа, прымушаючы рухацца наперад і не спыняцца на дасягнутым. — Як зрабіць прафесію настаўніка больш папулярнай і запатрабаванай сярод выпускнікоў школы? — На гэта можа паўплываць настаўнік сваім уласным прыкладам. У наступным годзе буду выкладаць у аддзячальным класе, таты і палляткі, ці ўплывае я на ўспрыманне дзецьмі гэтай прафесіі. Ужо цяпер ёсць некалькі вучняў, якія плану-

юць паступаць на гістарычны факультэт Беларускага дзяржаўнага педагагічнага ўніверсітэта. — Чаму вы надзеяе асабліва ўвагу падчас навучальнага працэсу, студэнту з дзецьмі? — Шмат увагі ў працы з дзецьмі імкнуса надаваць развіццю асобы школьніка. У першую чаргу ў іх павінны фарміравацца ключавыя кампетэнцыі, якія дазваляюць арыентавацца ў жыцці дзяля таго, як яны пераступаць школыны пра-ект. Таксама важна вучыць дзяцей мысліць крытычна. Праз нейкі час яны забудуць шматлікія факты з падручнікаў, але важ-на — у маім выпадку — каб у іх

сфарміравалася агульная ўяўленне пра гістарычны працэс. — Вы працуеце са школьнікамі па-за межамі школы? — Як правіла, гэта крэатыўная праца, паходы. Можна проста згуляць у футбол. — Ці хацелі б вы перайсці працаваць у школу або ліцэй, дзе дзеці больш падтрыманыя? — Нават калі б у мяне была магчымасць перайсці працаваць у гімназію, я адмовіўся б: на дадзеным этапе са звычайнымі школьнікамі працаваць цікавей. Надзея ЮШКЕВІЧ

Віктар ЖУК, пераможца конкурсу прафесійнага майстэрства педагогічных работнікаў «Настаўнік года Рэспублікі Беларусь — 2014».

акардэон» і «Тэорыя музыкі». Дзеці могуць навучыцца іграць на фартэліна, скрыпцы, віяланчэлі, флейце, габоі, кларэце, фагоце, блок-флейце, валторне, тромбоне, трубе, тубе, саксафоне, домры, гітары, балалайцы, цымбалах, баяне, акардэоне, а таксама на ударных інструментах.

— Спадзяюся, у хуткім часе ў нас з'явіцца яшчэ і кантрабас, — заўважае дырэктар школы. — Гэта, дарчы, для школ вельмі рэдкі інструмент, але для таго, каб спектр струнных смычковых інструментаў быў поўным, трэба, каб кантрабас быў прадстаўлены. А ў нашым духавым аддзяленні можа навучыцца іграць амаль на ўсіх духавых, у тым ліку і на такім рэдкім для музычных школ інструменце, як фагот.

Школа навучае дзяцей у асноўным акадэмічным жанрам музыкі. Але летась навучэнца Уладзіміра Паўлавіча па класе саксафона Косця Верамей стаў пераможцам міжнароднага джазаванага конкурсу «Jazz-Time», які праходзіў у Салігорску. — На жаль, у нас пакуль няма эстраднага аддзялення, але, спадзяюся, у наступным годзе яно з'явіцца. Гэтага патрабуе час, ды і сам я доўга пра гэта марыў.

Разам з замкавым комплексам паступова развіваецца і інфраструктура пасёлка. Ужо ёсць тры рэстараны, кавярня, дзве гасцініцы і дабудованая трэцяя ў будынку XIX стагоддзя. Свой бізнес ёсць таксама ў мясцовых рамесніках, якія робяць сувеніры і прадаюць іх на рыначку каля замка, каля цікавага прыватнага музейчыка.

Прыемна бачыць, што жыхары Беларусі пачынаюць праводзіць

выхадныя не толькі на дачы, але і ў падарожжа па гістарычных аб'ектах. Нядаўна, напрыклад, у нас была кампанія з аднаго райцэнтра. Для дзяцей яны заказалі так званы музейны занятак — па гістарычнай мадзе для дзяўчатак, па гісторыі будаўніцтва замка, калі разам з нашым супрацоўнікам дзятва лазіць па вежах і маіце старажытныя цагляныя. Павярэлі, пераначавалі, а на наступны дзень — тэатрызаваў экскурсію, з нейкімі загадкамі, спрэчкамі князя з княгіняй, для дарослых і дзяцей. Такім чынам, ёсць нешта і для розуму, і для сэрца.

Прыемна бачыць, што жыхары Беларусі пачынаюць праводзіць

выхадныя не толькі на дачы, але і ў падарожжа па гістарычных аб'ектах. Нядаўна, напрыклад, у нас была кампанія з аднаго райцэнтра. Для дзяцей яны заказалі так званы музейны занятак — па гістарычнай мадзе для дзяўчатак, па гісторыі будаўніцтва замка, калі разам з нашым супрацоўнікам дзятва лазіць па вежах і маіце старажытныя цагляныя. Павярэлі, пераначавалі, а на наступны дзень — тэатрызаваў экскурсію, з нейкімі загадкамі, спрэчкамі князя з княгіняй, для дарослых і дзяцей. Такім чынам, ёсць нешта і для розуму, і для сэрца.

Прыемна бачыць, што жыхары Беларусі пачынаюць праводзіць

выхадныя не толькі на дачы, але і ў падарожжа па гістарычных аб'ектах. Нядаўна, напрыклад, у нас была кампанія з аднаго райцэнтра. Для дзяцей яны заказалі так званы музейны занятак — па гістарычнай мадзе для дзяўчатак, па гісторыі будаўніцтва замка, калі разам з нашым супрацоўнікам дзятва лазіць па вежах і маіце старажытныя цагляныя. Павярэлі, пераначавалі, а на наступны дзень — тэатрызаваў экскурсію, з нейкімі загадкамі, спрэчкамі князя з княгіняй, для дарослых і дзяцей. Такім чынам, ёсць нешта і для розуму, і для сэрца.

Прыемна бачыць, што жыхары Беларусі пачынаюць праводзіць

выхадныя не толькі на дачы, але і ў падарожжа па гістарычных аб'ектах. Нядаўна, напрыклад, у нас была кампанія з аднаго райцэнтра. Для дзяцей яны заказалі так званы музейны занятак — па гістарычнай мадзе для дзяўчатак, па гісторыі будаўніцтва замка, калі разам з нашым супрацоўнікам дзятва лазіць па вежах і маіце старажытныя цагляныя. Павярэлі, пераначавалі, а на наступны дзень — тэатрызаваў экскурсію, з нейкімі загадкамі, спрэчкамі князя з княгіняй, для дарослых і дзяцей. Такім чынам, ёсць нешта і для розуму, і для сэрца.

Прыемна бачыць, што жыхары Беларусі пачынаюць праводзіць

выхадныя не толькі на дачы, але і ў падарожжа па гістарычных аб'ектах. Нядаўна, напрыклад, у нас была кампанія з аднаго райцэнтра. Для дзяцей яны заказалі так званы музейны занятак — па гістарычнай мадзе для дзяўчатак, па гісторыі будаўніцтва замка, калі разам з нашым супрацоўнікам дзятва лазіць па вежах і маіце старажытныя цагляныя. Павярэлі, пераначавалі, а на наступны дзень — тэатрызаваў экскурсію, з нейкімі загадкамі, спрэчкамі князя з княгіняй, для дарослых і дзяцей. Такім чынам, ёсць нешта і для розуму, і для сэрца.

Прыемна бачыць, што жыхары Беларусі пачынаюць праводзіць

выхадныя не толькі на дачы, але і ў падарожжа па гістарычных аб'ектах. Нядаўна, напрыклад, у нас была кампанія з аднаго райцэнтра. Для дзяцей яны заказалі так званы музейны занятак — па гістарычнай мадзе для дзяўчатак, па гісторыі будаўніцтва замка, калі разам з нашым супрацоўнікам дзятва лазіць па вежах і маіце старажытныя цагляныя. Павярэлі, пераначавалі, а на наступны дзень — тэатрызаваў экскурсію, з нейкімі загадкамі, спрэчкамі князя з княгіняй, для дарослых і дзяцей. Такім чынам, ёсць нешта і для розуму, і для сэрца.

Прыемна бачыць, што жыхары Беларусі пачынаюць праводзіць

ЗАГАДКА МІРА

«Вядома, што і вы можаце размаўляць з турыстамі на ўсіх гэтых мовах...»

— Я заўсёды раю маладым спецыялістам: «Вучыце мовы!» Дарчы, валоданне замежнымі мовамі — гэта быцц адзін з плюсаў, які дапамог мне атрымаць на конкурсе пасаду кіраўніка замкавага комплексу. Праўда, у той час, тры гады таму, з нямецкай мовай, у параўнанні з вышэй пералічанымі, у мяне было горш. Але Мірскі замак, так бы мовіць, прымусіў заняцца як след і ёй.

— Пасля пазвядзі ў Германію, адкуль два гады таму вы вярнуліся з фотаздымкамі раней невядомых для Беларусі партрэтаў і бюстаў, якія належалі апошнім уладальнікам Мірскага замка з роду Радзівілаў, Марыі Гагенлоў-Шылінгсфюрст? — Так. Гісторыі роду Радзівілаў і, у прыватнасці, яго берлінскага адгалінавання, я пачала займацца даўжо да таго, як заняла цяперашнюю пасаду. Даўно шукала тэма партрэтаў, і логіка знаходзіла была не надта складанай. Проста трэба было паехаць і ў адным з трох-пяці палацаў у Баварыі знайсці гэтыя творы мастацтва, якія цяпер дэманструюцца ў Мірскім замку. Праўда, каб яны сюды трапілі, давалося прыкладзіць шмат намаганняў. І найперш — заслужыць давер цяперашняга ўладальніка калекцыі князя Канстанціна Гагенлоў. Летась я спецыяльна намянілася нямецкай мовай, каб лепш з ім кантактаваць. Князь прыехаў на адкрыццё выставы, убацьку гістарычныя, прыродныя славутасці Беларусі ў іпершыню ў сваім жыцці глядзеў хакей (я, дарчы, таксама) на чэмпіянэце свету ў Мінску. Нейкія стратэгіі аб нашай краіне, калі яны ў князя былі, мусіць, зніклі, яму вельмі спадабалася. Партрэты цудоўна ўпісаліся ў нашу Партрэтную залу. І я мару пра тое, каб купіць гэтую калекцыю.

Дарчы, ужо удалося высветліць аўтарства некаторых партрэтаў, шляхі іх перамяшчэння, прычым гэта пацягнула за сабой адкрыццё не толькі нашы, але і калег з Літвы, Расіі.

«Літва і Беларусь на старонках сямейнага альбома Марыі Гагенлоў». Акрамя таго, зробім выставу гэтых фотаў ў Шылінгсфюрстэ, Верках і Міры. Ёсць у мяне і такая ідэя: надрукаваць некаторыя здымкі ў мясцовых газетах. Можна, высветліцца, хто гэтыя барадатыя мужыкі са стрэльбамі, якія стаяць каля княгіні? — Ці шмат яшчэ невядомых нам старонак з гісторыі Мірскага замка і яго былых уладальнікаў? — Шмат. У прыватнасці, калі мы даведваемся, хто быў аўтарам праекта Мірскага замка, то гэта будзе падзея ў і навуцы, і ў культуры Беларусі проста планетарнага маштабу. Гэта быў канкрэтны чалавек, які ўявіў сабе гэты замак і зрабіў праект. Але мы яго не ведаем. Гэта загадка мега-плана.

— Ёсць шанец яе разгадаць? — Ёсць, але трэба гэтую разгадку шукаць — думаю, за мяжой. Верагодна, аўтарам праекта можа быць італьянец, немец, бо архітэктару еўрапейскай. У чаканні даследчыкаў і іншых старонкі гісторыі замка. Напрыклад, мы заказалі творчым калектыву спецыялістаў у галіне гісторыі Вялікага княства Літоўскага даследаванне роду Ільінічаў — першых гаспадароў Мірскага замка. І высветліцца, што большую частку жыцця Юрый Ільініч-малодшы прабыў у Аўстрыі, служыў пры двары ў Лінцы. Маркью, што ён, прабыўшы там амаль 20 гадоў, не мог не пакінуць нейкіх дакументаў, лістоў. Адувава, што там будзе для нас нешта цікавае.

Барыс ПРАКОПЧЫК

ЗАГАДКА МІРА

«Вядома, што і вы можаце размаўляць з турыстамі на ўсіх гэтых мовах...»

— Я заўсёды раю маладым спецыялістам: «Вучыце мовы!» Дарчы, валоданне замежнымі мовамі — гэта быцц адзін з плюсаў, які дапамог мне атрымаць на конкурсе пасаду кіраўніка замкавага комплексу. Праўда, у той час, тры гады таму, з нямецкай мовай, у параўнанні з вышэй пералічанымі, у мяне было горш. Але Мірскі замак, так бы мовіць, прымусіў заняцца як след і ёй.

— Пасля пазвядзі ў Германію, адкуль два гады таму вы вярнуліся з фотаздымкамі раней невядомых для Беларусі партрэтаў і бюстаў, якія належалі апошнім уладальнікам Мірскага замка з роду Радзівілаў, Марыі Гагенлоў-Шылінгсфюрст? — Так. Гісторыі роду Радзівілаў і, у прыватнасці, яго берлінскага адгалінавання, я пачала займацца даўжо да таго, як заняла цяперашнюю пасаду. Даўно шукала тэма партрэтаў, і логіка знаходзіла была не надта складанай. Проста трэба было паехаць і ў адным з трох-пяці палацаў у Баварыі знайсці гэтыя творы мастацтва, якія цяпер дэманструюцца ў Мірскім замку. Праўда, каб яны сюды трапілі, давалося прыкладзіць шмат намаганняў. І найперш — заслужыць давер цяперашняга ўладальніка калекцыі князя Канстанціна Гагенлоў. Летась я спецыяльна намянілася нямецкай мовай, каб лепш з ім кантактаваць. Князь прыехаў на адкрыццё выставы, убацьку гістарычныя, прыродныя славутасці Беларусі ў іпершыню ў сваім жыцці глядзеў хакей (я, дарчы, таксама) на чэмпіянэце свету ў Мінску. Нейкія стратэгіі аб нашай краіне, калі яны ў князя былі, мусіць, зніклі, яму вельмі спадабалася. Партрэты цудоўна ўпісаліся ў нашу Партрэтную залу. І я мару пра тое, каб купіць гэтую калекцыю.

Дарчы, ужо удалося высветліць аўтарства некаторых партрэтаў, шляхі іх перамяшчэння, прычым гэта пацягнула за сабой адкрыццё не толькі нашы, але і калег з Літвы, Расіі.

«Літва і Беларусь на старонках сямейнага альбома Марыі Гагенлоў». Акрамя таго, зробім выставу гэтых фотаў ў Шылінгсфюрстэ, Верках і Міры. Ёсць у мяне і такая ідэя: надрукаваць некаторыя здымкі ў мясцовых газетах. Можна, высветліцца, хто гэтыя барадатыя мужыкі са стрэльбамі, якія стаяць каля княгіні? — Ці шмат яшчэ невядомых нам старонак з гісторыі Мірскага замка і яго былых уладальнікаў? — Шмат. У прыватнасці, калі мы даведваемся, хто быў аўтарам праекта Мірскага замка, то гэта будзе падзея ў і навуцы, і ў культуры Беларусі проста планетарнага маштабу. Гэта быў канкрэтны чалавек, які ўявіў сабе гэты замак і зрабіў праект. Але мы яго не ведаем. Гэта загадка мега-плана.

— Ёсць шанец яе разгадаць? — Ёсць, але трэба гэтую разгадку шукаць — думаю, за мяжой. Верагодна, аўтарам праекта можа быць італьянец, немец, бо архітэктару еўрапейскай. У чаканні даследчыкаў і іншых старонкі гісторыі замка. Напрыклад, мы заказалі творчым калектыву спецыялістаў у галіне гісторыі Вялікага княства Літоўскага даследаванне роду Ільінічаў — першых гаспадароў Мірскага замка. І высветліцца, што большую частку жыцця Юрый Ільініч-малодшы прабыў у Аўстрыі, служыў пры двары ў Лінцы. Маркью, што ён, прабыўшы там амаль 20 гадоў, не мог не пакінуць нейкіх дакументаў, лістоў. Адувава, што там будзе для нас нешта цікавае.

Барыс ПРАКОПЧЫК

ЗАГАДКА МІРА

«Вядома, што і вы можаце размаўляць з турыстамі на ўсіх гэтых мовах...»

— Я заўсёды раю маладым спецыялістам: «Вучыце мовы!» Дарчы, валоданне замежнымі мовамі — гэта быцц адзін з плюсаў, які дапамог мне атрымаць на конкурсе пасаду кіраўніка замкавага комплексу. Праўда, у той час, тры гады таму, з нямецкай мовай, у параўнанні з вышэй пералічанымі, у мяне было горш. Але Мірскі замак, так бы мовіць, прымусіў заняцца як след і ёй.

— Пасля пазвядзі ў Германію, адкуль два гады таму вы вярнуліся з фотаздымкамі раней невядомых для Беларусі партрэтаў і бюстаў, якія належалі апошнім уладальнікам Мірскага замка з роду Радзівілаў, Марыі Гагенлоў-Шылінгсфюрст? — Так. Гісторыі роду Радзівілаў і, у прыватнасці, яго берлінскага адгалінавання, я пачала займацца даўжо да таго, як заняла цяперашнюю пасаду. Даўно шукала тэма партрэтаў, і логіка знаходзіла была не надта складанай. Проста трэба было паехаць і ў адным з трох-пяці палацаў у Баварыі знайсці гэтыя творы мастацтва, якія цяпер дэманструюцца ў Мірскім замку. Праўда, каб яны сюды трапілі, давалося прыкладзіць шмат намаганняў. І найперш — заслужыць давер цяперашняга ўладальніка калекцыі князя Канстанціна Гагенлоў. Летась я спецыяльна намянілася нямецкай мовай, каб лепш з ім кантактаваць. Князь прыехаў на адкрыццё выставы, убацьку гістарычныя, прыродныя славутасці Беларусі ў іпершыню ў сваім жыцці глядзеў хакей (я, дарчы, таксама) на чэмпіянэце свету ў Мінску. Нейкія стратэгіі аб нашай краіне, калі яны ў князя былі, мусіць, зніклі, яму вельмі спадабалася. Партрэты цудоўна ўпісаліся ў нашу Партрэтную залу. І я мару пра тое, каб купіць гэтую калекцыю.

Дарчы, ужо удалося высветліць аўтарства некаторых партрэтаў, шляхі іх перамяшчэння, прычым гэта пацягнула за сабой адкрыццё не толькі нашы, але і калег з Літвы, Расіі.

«Літва і Беларусь на старонках сямейнага альбома Марыі Гагенлоў». Акрамя таго, зробім выставу гэтых фотаў ў Шылінгсфюрстэ, Верках і Міры. Ёсць у мяне і такая ідэя: надрукаваць некаторыя здымкі ў мясцовых газетах. Можна, высветліцца, хто гэтыя барадатыя мужыкі са стрэльбамі, якія стаяць каля княгіні? — Ці шмат яшчэ невядомых нам старонак з гісторыі Мірскага замка і яго былых уладальнікаў? — Шмат.

Узровень-40

МАЕ АРБУЗІК І БЯБЕШКА,

ці Як «Палескія рабінзоны» ў паход вадзілі

Неяк суседзі паскардзіліся, што дзіця не хоча чытаць. «Дык у вас жа і кніг у кватэры няма». — «Як няма, вунь на халадзільніку ляжыць».

У дзіцячым бібліятэку я завісаўся самастойна на пачатку трэцяга класа. Дагэтуль думаю пра тое ўжо пэўны час, але неяк не адважваюся ісці туды адзін. А тут зімовым днём пасля заняткаў няхта з аднакласнікаў кінуў кліч: гайда завісаць у бібліятэку!

З задалёным дачыненнем да кампаніі. Не памятаю назвы і аўтара той самай першай бібліятэчнай кніжкі, але перад вачыма і сёння яе фармац, цвёрдая вокладка ў чырвона-сініх тонах з вялікім малюнкам... Але чытаннем я захапіўся раней.

У дамах савецкіх людзей кніжкі былі зусёўды, хоць у большасці сем'яў бібліятэчкі былі даволі сіціплыя. Адзін з дзіцячых успамінаў: мы грэемся на печы пасля катання на горцы, а цётка чытае нам пашарпанымі томік з карычневай вокладкай — «Урфін Джус і яго драўляныя салдацкі». Быўшы ў гасцях у іншай цёткі, я зайздросціў шыкоўнаму выданню казак братаў Грым. Уласнымі любімымі кніжкамі ў розныя часы былі «Палескія рабінзоны» Янкі Маўра і «Незвычайныя прыгоды Арбузіка і Бябешкі» Эдуарда Скобелева.

Падчас майго дзяцінства дзяцінкі дарылі нам кніжкі на ваенную тэматыку на 23 лютага. У кніжнай краме прадаваліся білеты іменнай латарэі. Ададушы 25 капеек, можна было выйграць рубель, а то і цэлыя тры! На гэтую суму, доўга абыходзячы паліцы, выбіраліся і дзіцячыя кніжкі.

Менавіта тады я пачуў ад некага з дарослых фразу, якой на той момант вельмі здзівіўся, а яе сэнс дайшоў да мяне толькі праз гады: «Чытай, пакуль малады».

Дзякуючы захапленню, у пачатковай школе я паказаў доўгі вынік у класе па хуткасці чытання — 168 слоў за хвіліну. У чацвёртым класе нейкім чынам «зачлініўся рызыкамі» з настаўніцай гісторыі, сказаўшы, што нядаўна прачытаў мастацкую кніжку пра Катоўскага. У выніку ўвесь урок пераказваў яе змест усяму класу. У восьмым настаўніца рускай мовы і літаратуры ўголас зачыт-

вала сачыненне пра маю тагачасную мару стаць танкістам: апроч прыкладу бацькі, адбілася любімае чытанне пра Т-34 і KB (я ведаў прозвішчы ўсіх камандуючых танкавых арміяў перыяду Вялікай Айчыннай вайны). Тады ж я прачытаў «лекцыю» свайму класу на ўроку гісторыі пра абарону Севастопалю, матроса Кошку і смерць Нахімава падчас Крымскай вайны — усё на падставе твораў мастацкай літаратуры. На наступны па раскладзе ўрок за мной прыйшоў завуч, і я пайшоў паўтарыць тое ж у паралельны клас. У дзясятым, ужо ў новай школе, два класы аб'ядналі для сумеснага ўрока фізікі па тэме «Оптыка». І я раскаваў пра лінію, будовы перыскопаў і телескопаў — на той момант моцна захапіўся фатаграфіяй.

Быў адзін спосаб стаць шчаслівым удалельнікам дэфіцытнага томіка. Трэба было здаць 20 кілаграмаў макулатуры, за якую давалі спецыяльны талон.

Відаць, пад уражаннем ад прыгодніцкай літаратуры аднойчы вулічнай кампаніяй вырашылі пайсці ў паход з начуёй. Калі глянуць на той маршрут сёння, дык адышлі крыху далей ад Уладкавілі нешта накітавалі будана на беразе ракі каля самай вады, спрабавалі наліваць рыбы і зварыць юшку. А ноччу па чарзе дзжурэлі і вялі «вахценны» журнал. Ранкам у халодным тумане, пакусаныя за ноч камарамі, сонныя, мы брылі па лузе дадому... У кніжках усё выходзіла неяк больш рамантычна.

Не ведаю, што мяне да таго падштурхнула, але, як толькі записався ў бібліятэку, заўвёз звычайны вучнёўскі сшытак у клеткачку, куды пацаў записваў усю прачытанную кніжку і часопісы — у кожны радок без прабелаў. Калі заканчваў школу, амаль скончыўшы трэці па ліку сшытак. Некаторыя падшыўкі часопісаў браў неаднойчы, як і любімыя кнігі. Праўда, былі ў тых сшытках і «пустышкі». Напрыклад, «Графа Мантэ-Крыста» хоць і ўнёс у спіс прачытанага двойчы, але, прызнаюся, так яго і не асіліў — ні першы, ні другі раз. Ну не пайшла ў мяне гэтая кніжка чамусьці!

Калі ў дзіцячэй бібліятэцы ўсё цікавае для мяне было прачытаным, а ў

дарослую запісвацца было яшчэ рана, літаратуру пачала прыносіць для мяне маці. З пэўнай перыядычнасцю падчас абеда да іх на фабрыку прывязалі бібліятэкары, і яна брала для мяне «дарослыя» кніжкі на свой фармуляр: прыгодніцкія, фантастычныя, гістарычныя, пра вайну. Апошніх я чытаў асабліва шмат і з вялікай цікавасцю. Ужо пісаў, што і ў забавах нашых адзін час пераважаў лі гульты «ў вайну». У сталым узросце задаваўся пытаннем: чаму так, мы ж нарадзіліся праз тры з паловай дзесяцігоддзі пасля Перамогі? Думаю, таму што мы былі дзецьмі дзяцей вайны... Але сапраўднае «эпідэмія» чытанна пачалася для нас са стрыечным братам-пагодкам, калі мы змагі записвацца ў дарослую бібліятэку. Ад Жуля Верна, любімых твораў пра індзейцаў («Аццола — правадзь семінолаў»), «Бойся, вораг, дзвягата сына», «Слухайце песню пёраў») мы пакрысе рухаліся да «Дзяцей Арбата» Рыбакова, зачытваліся кнігамі «У аконах Сталінграда» Няжрасава і «На Заходнім фронце без пераемак» Рэмарка...

Для кожнага чытача была норма выданы кніг у адны рукі на пэўны час. Умоўна кажучы, пяць кніг на месца. А мы чыталі шмат і хутка, таму нам дазвалялі браць за адзін раз, умоўна кажучы, па сем-восьм на брата і яшчэ пяток — на дваіх «зверху». Летам падчас канікул мы вярталіся з Андрэем, несучы кожны па важкай торбе кніжак у адной руцэ, а другой абодва трымалі яшчэ і агульную. Прачытаўшы некалькі твораў, садзіліся на веласіпед і ехалі адзін да аднаго — мянцэца. Тыдні праз два зноў прапраўлялі ў бібліятэку — каб здаць працэнтаў 90 працэнтага і, галоўнае, узяць зноў новую порцыю. Цікавыя творы на паліцах не затрымліваліся, іх трэба было «упалаваць». Не ведаю, колькі чытачоў у яго было ў нашай дарослай пасляковай бібліятэцы, але мой асабісты нумар фармуляра быў на пачатку чацвёртай столі. Карткі тых, хто часта наведваў бібліятэку, яе работнікі трымалі асобна, не зважачы на алфавіт. Дзясяты клас заканчваў з фармулярам пад нумарам 7, і мяне вельмі цікавіла: хто тыя людзі, што чытаюць больш за мяне?

ПРАЦЭС чытання падчас летніх канікул звычайна выглядаў так: ранкам ты браў у рукі том, а ўвечары перагортаў апошнюю старонку, а часам нават паспяваў пачаць новую кніжку. Можна было па чарзе чытаць і два творы адначасова: настолькі моцнай была прага зазіраць пад вокладку новай кнігі, яшчэ не скончыўшы папярэдняю. Перапынкі былі толькі на хуткія перакосы і выкананне ней-

кіх дробных заданняў па гаспадарцы, якія давалі бацькі. Менавіта тады я пачуў ад некага з дарослых фразу, якой на той момант вельмі здзівіўся, а яе сэнс дайшоў да мяне толькі праз гады: «Чытай, пакуль малады». Чаму пакуль малады, не мог уцяміць я? А што мне будзе перашкаджаць у сталым узросце зваліцца на увесь дзень на каналу з цікавай кніжкай у руках?... Прайшоў час, і цяпер я мушу канстатаваць, што на чытанне мастацкай літаратуры часу няма. Тут бы спасцець прачытаць штотдзённыя газеты і праманіторыць навіны ў інтэрнеце. І так штодня. У дзяцінстве ты мала задумваешся, адкуль у халадзільніку бярэцца кавалак каўбасы, якую ты ясі, не адрываючыся ад той самай кніжкі, і не заўважаеш, што бацькі цябе пашкадавалі, каб ты мог пачытаць, і зрабілі нейкую работу па гаспадарцы самі...

Нягледзячы на магчымасць браць кніжкі ў бібліятэцы, заўсёды (і не толькі мне) хацелася мець той ці іншы твор дома. Калі з дзіцячай мастацкай літаратурай праблем не было, то здабыць дарослую ў савецкія часы было вельмі складана. Проста так у краме яна не прадавалася. Але быў адзін спосаб стаць шчаслівым удалельнікам дэфіцытнага томіка. Трэба было здаць 20 кілаграмаў макулатуры, за якую давалі спецыяльны талон. У кніжных крамах на спецыяльных паліцах можна было выбраць па іх (вядома, яшчэ і заплаціўшы) нешта ўпадабаннае з таго, што было ў наяўнасці ў той момант. Нейкі старэйшы сваяк, таксама аматар чытання, падбіў мяне на пошукі такой патрэбнай макулатуры. А адкуль ёй узяцца ў ёўсць? Тым не менш нейкімі праўдамі і няпраўдамі мы размыліся ёй. Сваяк па чарзе прывёз мне са сталіцы тры новыя кніжкі, з якіх найбольш запамінуў збор твораў Джэка Лондана.

Ад Жуля Верна, любімых твораў пра індзейцаў мы пакрысе рухаліся да «Дзяцей Арбата» Рыбакова, зачытваліся кнігамі «У аконах Сталінграда» Няжрасава і «На Заходнім фронце без пераемак» Рэмарка...

На пачатку 1990-х гадоў сітуацыя змянілася: прыватныя выдавецтвы літаральна завалілі прылаўкі твораў, якія дагэтуль можна было знайсці толькі ў бібліятэцы, а не ў свабодным продажы. Ад багачы выбару стракацела ў вакач! Я тады ва ўтульнай

невялікай краме па вуліцы Кірава, што зусім побач з чыгуначным вакзалам (журфак у тых гадах часткова месціўся ў старым будынку па Свядрдова — гэта некалькі дзясяткаў метраў да той крамы), спускаў на кніжку амаль усяю сваю стыпендыю і грошы ад падпрацовак. Больш за тое, кожны твор набываўся абавязкова ў двух экзэмплярах — сабе і ўжо згаданаму стрыечнаму брату Андрэю. Чэйз, Крысці, Азімаў, Жалезны... Дадому ў пасёлка я вяртаўся з набітай сумкай. Я ж казаў, наколькі было вялікім жаданне мець уласную бібліятэку. Кожны раз прыгадваю тое пачуццё цяпер, калі бачу знесеныя да пад'езду перавязаныя стосы старых кніг, ад якіх пазбаўляюцца гаспадары ці іх нашчадкі...

Ранкам у халодным тумане, пакусаныя за ноч камарамі, сонныя, мы брылі па лузе дадому... У кніжках усё выходзіла неяк больш рамантычна.

БЯСПРЭЧНА, таковы стаўленне ў нас да чытання было таму, што ўвесь час быў прыклад перад вачыма — дарослыя. Яны знаходзілі час на кнігі. І асобна хаць скажаць пра газеты. Часам можна пацуць, што некага прымушаюць вылісаць перыядычныя выданні. А па мне — дык і правільна! Мы ў сваёй час прайшлі праз гэта, і нічога дрэннага нам тое ў жыцці ні прынесла, нават наадварот. Паслядоўна нам выпісалі «Веселье картинкі» і «Зорьку», «Костёр» і «Пионерскую правду» або «Піонер Беларусі», «Юный техник» і «Моделист-конструктор», «Знамя юности» ці «Комсомольскую правду». У штодзень чакаў паштальёна, каб тут жа бегчы да паштовай скрыні. Бацькоў на працы таксама прымушалі вылісаць газеты на выбар. І ведаеце, нават мне, малому, была цікавая апошняя колонка ў газеце «Труд», я любіў пагарташ «Работніцу і сялянку», у доме стрыечнага брата — «Крокодил» і «Вожык». А цяпер што? Сярод родных і знаёмых ёсць настаўнікі розных узростаў і месца жыхарства. І яны аднолькава прастэстуюць супраць падпіскі на ведамасную газету, ідуць на ўсялякія хітрыкі, абы толькі ад іх адчаліся. Нагадаю, мы гаворым пра настаўнікаў, што тады ўжо працягвалі іншым, якія бачаць перад вачыма красамоўны прыклад?... Ці не з гэтага ў тым ліку пачынаецца любоў і павага да друкаванага слова?..

Сяргей РАСОЛЬКА

— Данчушка — гэта добра, — уздыхае ўва, але мне б, Ягорчана, хлопчыка, сынка. Можа, ён хоць некалі, хоць не сора, ды памочнікам стаў бы: дрочуць мяне наск, агарод узару, а сена коўбы назапалі. Дужа ж цяжка самай! А کار ж збрыдзела...

Слухае гэта Ягор, з усім гаджаецца ды між волі... носам кліюе — раз, і другі, і трэці... А потым і наогул — галаву на стол і спіць. Гаспадыні трэба нешта рабіць, а што? Будзіць? Дык сам жа ён на вуліцы не выйдзе. Яна яго таксама не вынесе. Да таго ж пажартаваць з чалавека ахвота. Карацей, разула яго ўдавіца, палажыла на ложак, коўдрачкай накрыла, паглядзела на гадзіннік. Чатыры дні там. Нецікава: адкруціла стрэлкі на воем, як быццам раніцы ды пайшла на вачоркі.

А таму ж воссцю не спіцца — працуўся і свайм жа вачам не верыць: хата чужая, грубка чужая. А валёнкі ўжо ягоньы сушацца. І гармонік на камодзе таксама яго. Падхапіўся дзядзька, абуўся, апрануўся, двухрадкую скапіў — і ходу. Але ж не тут тое было: дзверы замкнутыя. У чалавека мароз па скуры: «Дзе я? Колькі праспаў?... З кім?». На шчасце, гаспадыня вярнулася. І адразу ж да яго: — Як спалася, Ягорка? Дзядзька вачыма лыпае, пытаецца: — Чаму я тут, Маруся?... Нічога не помню... Паміж нами нешта было? — А як жа, каханьнік-родненькі! Усё! Чарка, і скарва... Ты ж другія суткі ў мяне. Ягор аж спалатнеў: — Быць не можа! Гаспадыня ў рогат: — Ды пажартаваала я, — кажа, — анічогакі не было і быць не магло... А што да гадзінніка, — дык ты не бойся: я стрэлкі адкруціла. Ты ўсяго з гадзінку паспаў... У Ягора пасля гэтых слоў камень з душы зваліўся — акрыў. Скажаў: — Добрая ты жанчына, Маруся! Я табе — за тваю дабрыву — валёнкі зрабіла (а ён, трэба сказаць, майстар быў — на ўсю акругу!). Удавіца хацела запярэчыць яму: прызнацца, што не з яе гэта шчасце абновы насіць, што на тыя валёнкі няма ў яе ні воўны, ні грошай, каб за працу заплаціць. Але Ягор гнуў сваё: — Ад цябе, Маруся, я нічога не вазьму. Зраблю і падару, — паабяцаў дзядзька і, заціснуўшы пад пахай гармонік, ледзь не падбегам рушыў дамоў. ...Думаець, падмануў? Не, бо не такі ён чалавек быць: зрабіў Марусі валёнкі! А ўжо ж якія цёлныя, лёгкія, прыгожыя — на зайздрасць усім адночкам... Пад вочкамі якіх дзядзька на гармоніку больш не іграў, прыпевак не спяваў і ў хаты не прасіўся — ні з «дзевачкамі», ні без.

М.Л. Багданю, в. Новы Пагост, Мёрскі раён. Рубрыку вядзе Валянціна ДΟΥНАР.

Наша марка

НОВЫ ІНТЭР'ЕР ДЛЯ ДАМСКІХ БЯЛІЗНЫ

У Мінску на праспекце Дзяржынскага не так даўно адкрыўся ашча адзін, але першы ў абноўленым дызаіне, фірменны магазін «Мілавіца». Развіццё фірменнай розніцы ўнутры краіны і за яе межамі з'яўляецца адным з прыярытэтаў шырокай мадэльнай кампаніі, якая актыўна працуе і над пашырэннем геаграфіі рынку збыту.

Дызайнеры зрабілі ўсё, каб новыя магазіны былі адначасова сумеснымі (у тым ліку і фасад) і зручнымі для пакупніка. Калекцыя жаночай бялізны цяпер дэляецца на некалькі зон — Milavitsa Classic, Milavitsa Fashion і Aisee. Інтэр'ер стаў не проста жаночым, але і дамашнім, утульным. Здаецца, што ты заходзіш не ў «гандлёвы аб'ект», а ў адзін з вялікіх пакояў свайго дома — такому адчуванню спрыяе афармленне сцен з фотаздымкамі, падабранымі нібыта з сямейнага архіва. Дарэчы, рэстаўлінг (змена стылю) чакае ўсе магазіны «Мілавіца».

Увогуле, летася адкрыцца звыш 60 новых магазінаў, у тым ліку ў Ізраілі, Чэхіі, Балгарыі, Латвіі, наладжаны аптовыя пастаўкі ў ЗША, Мексіку, Ірландыю. У 2015 годзе працянецца развіццё рознічнай сеткі ў Расіі, Украіне, Латвіі, Казахстане, Бахрэіне і іншых краінах. «Мы поўнацю кантралюем выкананне стандартаў работы партнёраў ва ўсіх краінах прысутнасці брэнда, — кажа спецыяліст аддзела франчайзінгу СП ЗАТ «Мілавіца» Настася ДУБОВІК. — Ацэнаваюцца справядзачы па продажы, маніторыцца афармленне вітрын фірменных магазінаў... Комплексны падыход дазваляе абараніць брэнд ад падрабак і кантрафактнай прадукцыі, падтрымаць высокі узровень фірменнага стылю і дызаіну брэндавых магазінаў».

Дарэчы, беларускі рынак у структуры збыту СП ЗАТ «Мілавіца» займае другое месца — калі зверці ад агульнага аб'ёму продажы. Рознічная сетка ўключае 56 магазінаў, у тым ліку фірменныя секцыі ў буйных універмагах.

Святлана БАРЫСЕНКА

ОАО «Красный Октябрь» ИЗВЕЩАЕТ АКЦИОНЕРОВ О ПРОВЕДЕНИИ 27 марта 2015 года в 11.00 ОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ по адресу: г. Витебск, проспект ген. Людникова, 10.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- 1. Отчет директора об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2014 год и перспективы развития в 2015 году.
2. Отчет ревизионной комиссии Общества.
3. Утверждение годового бухгалтерского баланса, отчета о прибылях и убытках Общества за 2014 год.
4. Об утверждении распределения и использования прибыли и убытков, о дивидендах за 2014 год.
5. Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

С материалами по вопросам повестки дня акционеры могут ознакомиться в читальном зале библиотеки с 18 марта 2015 года в рабочие дни с 13.00 до 17.00.

Регистрация участников собрания — 27 марта 2015 года по месту проведения собрания с 10.00 до 10.45. Список акционеров для участия в собрании будет составлен согласно данным реестра акционеров на 1 марта 2015 года. Для регистрации при себе иметь следующие документы: акционеру общества — паспорт, представителю акционера — паспорт и доверенность. Справки по тел. (8 0212 52 55 70). Наблюдательный совет ОАО «Красный Октябрь».

ОАО «СТРОЙТРЕСТ №7» СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОЧЕРЕДНОГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ Собрание состоится 27 марта 2015 года в здании администрации ОАО «Стройтрест №7» (г. Минск, пр. Машерова, 16, зал заседаний) в 15.00. Регистрация участников собрания — с 14.00 до 14.45 по месту проведения собрания.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- 1. Об итогах деятельности за 2014 год и утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса, отчета о прибылях и убытках.
2. Распределение прибыли и убытков по итогам работы Общества за 2014 год с учетом заключения ревизионной комиссии.
3. О размере и сроках выплаты дивидендов за 2014 год.
4. Утверждение Устава ОАО «Стройтрест №7» в новой редакции.
5. Избрание членов совета директоров и ревизионной комиссии.

С материалами, подготовленными к собранию, можно ознакомиться с 25 марта 2015 г. по 26 марта 2015 г. по месту нахождения Общества (г. Минск, пр. Машерова, 16, тел. 288-14-49).

Список акционеров для регистрации будет определен по состоянию на 01 марта 2015 г. Для регистрации иметь при себе следующие документы: Акционеру Общества — паспорт; представителю акционера — паспорт и доверенность. Совет директоров ОАО «Стройтрест №7».

Уважаемые акционеры ОАО «Белколлочистка»! Очередное собрание акционеров состоится 26 марта 2015 года, начало собрания — 10.00, место проведения — г. Минск, ул. Арскаяя, 22а. Регистрация проводится с 9.00 до 9.45 (при себе иметь паспорт).

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- 1. Об итогах работы общества за 2014 г. и задачах на 2015 г.
2. Утверждение бухгалтерского баланса, отчета о прибылях и убытках за 2014 г., определение порядка выплаты дивидендов.
3. О направлении использования прибыли в 2015 году.
4. Отчет наблюдательного совета и ревизионной комиссии о работе за 2014 г.
5. Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
6. Утверждение условий вознаграждения членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии

Наблюдательный совет. Тел. для справок (017) 298-27-57.

ОАО «Минскгравзавотранс» ИЗВЕЩАЕТ СВОИХ АКЦИОНЕРОВ О ПРОВЕДЕНИИ 27 марта 2015 года ОЧЕРЕДНОГО (ГОДОВОГО) ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- 1. Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2014 году и основных направлениях деятельности Общества на 2015 год.
2. Отчет о работе наблюдательного совета Общества в отчетном периоде.
3. О результатах проверки аудитором и ревизионной комиссией финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2014 году.
4. Утверждение годового отчета и баланса Общества за 2014 год.
5. О распределении чистой прибыли и выплате дивидендов за 2014 год, утверждение направлений использования чистой прибыли на 2015 год.
6. Установление размера материального вознаграждения членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии, избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.
7. О пересчете части прибыли в инвестиционный фонд Министерства транспорта и коммуникаций Республики Беларусь.

Собрание состоится по адресу: г. Минск, ул. Минина, 21, корп. 2 (2 этаж, к. 11). Начало собрания в 14.00.

С материалами, подготовленными к собранию, акционеры могут ознакомиться по месту нахождения Общества (г. Минск, ул. Минина, 21, корп. 2, комн. 11) в рабочие дни (понедельник-пятница) начиная с 16 по 26 марта 2015 года с 08.30 до 13.30, в день проведения собрания — в помещении, где оно проводится.

Регистрация участников собрания будет проводиться с 13.00 до 13.45 в день и по месту проведения собрания — по предъявлению документа, удостоверяющего личность, а представителей акционеров и доверенности.

Список акционеров Общества, имеющих право на участие в собрании, составлен на основании данных реестра акционеров по состоянию на 5 марта 2015 года.

Справки по тел. (8 017) 2229824. Наблюдательный совет ОАО «Минскгравзавотранс».

МАЛА ПРЫГАТАВАЦЬ, ТРЭБА ЯШЧЭ І НА СТОЛ ПАСТАВІЦЬ

...Пра чалавека, які адчуў нейкую прыкрасць ці расчараванне, кажучы: «як мыла з'ёўшы».

Пачула гэтую фразу і прыгадалася мне сваё, перажытае і, вядома ж, не забытае, хоць было і даўно, падчас сумна вядомага татальнага дэфіцыту. Памятаець, з крам тады размяталася ўсё — ад прадуктаў харчавання да пральных парашоў...

А жыць жа неяк трэба было, харчавання — таксама. Восі і сталі жыхары нашага мястэчка браць дадатковы надызелы зямлі, нешта на іх вырошчвалі, забяспечваю гародніннай сябе, а калі пашанцуе, то яшчэ і прадаваць...

Мы ў той год на далёкім участку насадзілі бульбы. Час настаў выбіраць. На поле (а яно ад дома кіламетраў за пях) паехалі ўсёй сям'яй. Узліся капаць, насыпаць мяшкі. Бачу, што і дадому звозіць можна. Кажу сваім мужчынам:

— Грузіце, колькі ўлезе, у матацыкл з калёскаю ды вэзіце. Там заадно і перакуюсць. Знойдзецца чым, усё прыгатавана... Толькі ж глядзіце — доўга не будзеся, бо работы шмат.

Муж з зяцем ад слова: загрузіліся, паехалі ў бок вёскі. Мы з дачкою таксама трохі разазнуліся: пасадзілі, падпіскаваліся — ды зноў у барозны. Колькі там часу прайшло, чым — матацыкл «балбоча». Значыць, думаем, разгрузіліся нашы хлопцы, пад'эле, будзем разам бульбу капаць...

Але ж бачым, неяк не да працы мужам: твары ў абодвух кіслыя-кіслыя, самі злосныя. З чаго б гэта?

Не паспела падумаць, — муж незадаволеная пытаецца:

— Што ў цябе за варэнкі сёння? Нейкія смярдзючыя, цёмныя. Мы з Паўлам пакаштавалі ды плюнулі...

— Варэнкі? — здзівілася я. — А дзе вы іх бралі? Не рабіла я сёння варанікаў!

— Ну як жа — «не рабіла»? А на шафцы ў сінняй каштравальні што сталя?

Я на хвілінку сумелася: я быццам, нічога такога не ставіла? Хіба...

Не адразу ўспомніла:

— Божухна, дык гэта ж мыла гаспадарчае! Я яго на буйнай тарцы нострагула і вадою заліла, каб разбухла. Вечарам збіралася бялізну мыць.

— Во, а мы з Паўлам думалі, што гэта — варэнкі, проста няўдала... Добра, што сабакі іх не аддалі, — выкінулі пад плот.

Мы з дачкой аж пакалілі ад рогату:

— А чым тады блізіну мыць?

Досыць доўга так смялялі і ўдзвух, бо нашы мужчыны нас не падтрымалі: стаялі галодныя, злыя, як мыш праглынуўшы... Ці як мыла з'ёўшы...

Хоць у нашым выпадку гэтае «як» было рўна лішнім.

Гомельскі раён.

Ганна Міхневiч,

ХТО ПЫТАЕ, ТОЙ НЕ БЛУДЗІЦЬ...

...Вёска наша, як мне здаецца, для Беларусі тыповая і, дзякаваць Богу, жывая. У ёй — 861 двор, 2350 жыхароў, ад першай хаты на вуліцы Гандзвіцкай да апошняй на Пінскай — больш за сем кіламетраў. Прычым забудаваны гэтыя вёскі вельмі прыгожымі дамамі з моцнымі гаспадарчымі пабудовамі. І пры кожнай сялібе — агарод, бо людзі ў нас працавітвыя... А яшчэ яны шчырыя, трохі хітраватыя і, вядома ж, вясёлыя. Адным словам — сапраўдныя палешукі, з якімі чаго толькі ні здараецца!

Ну вось напрыклад: неяк зімой адзін наш дзядзька (назваем яго Дарафеевіч) паехаў з сябрамі на апошняю ў тым сезоне падледную рыбалку. Надвор'е ім выпала не скажаць каб марознае, але надта ветранае. Да таго ж рыбакі ц

МОКРАЯ СПРАВА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

— З ранку і да абеду штодзённа ў нас пастаянна праходзяць заняткі, — працягвае Андрэй Войцік. — Падчас іх асабісты склад практыкуецца не толькі ў тэарэтычным навучальным класе, але і на падводным палігоне. На другім паверсе ў нас месціцца дзяжурнае памішканне, пакой дысплетчара і псіхалагічнай разгрузкі. Там пануе паўзмок, працуе тэлевізар, ёсць і невялікая бібліятэчка — усё для таго, каб дапамагчы вадалазу зняць эмацыянальнае напружанне. Працуюць нашы спецыялісты па графіку «суткі праз двое».

«НЕ КОЖНЫ ВАДАЛАЗ ДОЙДЗЕ ДА СЯРЭДЗІНЫ ВУЛІЦЫ»

— Экіпіроўка вадалаза дзеліцца на шлангавую і аўтаномную, — расказвае старшы інструктар-вадалаз Рэспубліканскага атрада спецыяльнага прызначэння Сяргея АМБРАЖЭЙ. — Залежыць гэта ад таго,

ШТО ЁН МУСЦІЦЬ УМЕЦЬ?

— Да прафесіяналаў мы прад'яўляем высокія патрабаванні, — гаворыць Андрэй Войцік. — Перашае, ім мусіць быць толькі мужчына ва ўзросце ад 18 да 40 гадоў. Тут варта зрабіць агаворку: калі вадалаз ужо дасягнуў «мяжы» па ўзросце, то яму могуць дазволіць працаваць і даўжэй. Галоўнае, каб ён не меў супрацьпаказанняў па стане здароўя — датычыцца гэта і навячкоў.

Кожны дзень праходзяць трэніроўкі. Падводны ратавальнік мусіць быць фізічна моцным, мець добры слых і выразную дыкцыю, умець пераадоўваць вялікія дыстанцыі, шукаць і аказаваць дапамогу пацярпеламу, веславаць на лодцы, кідаць выратавальны круг, пераносіць цяжкія грузы, плаваць, збіраць фланцавыя злучэнні пад вадай, кіраваць воднымі судамі... І не варта зрывацца на тое, што пад ціскам вады канечнасці

Спускаючыся ўглыб, вадалаз ніколі не ведае, што яго там чакае.

цыя. А калі ўжо падняўся на паверхню, то расказаў, што пошукам перашкаджалі... футбольныя вароты! Мяркуючы па ўсім, іх узімку выкарыстоўвалі для гульні. А калі прыйшла вясна і лёд падаў, вароты акуратна пайшлі на дно. Нават фрагменты сеткі захаваліся.

Іншы вадалаз падчас пошукаў на тым жа вадасховішчы трапіў нібыта ў склеп. Ішоў, ішоў і раптам уперся ў нейкую сцяну. Разварнуўся назад — і там сценка. Направа, налева — ходу няма. Як там было ў вядомым кінафільме: «Замуравалі, дэмані!» Ды толькі магія тут была ні пры чым. Бо пасткай для вадалаза ледзь не стаў... біятуалет, які да таго ж валяўся на дне пад вуглом. А здагадаўся ратавальнік толькі таму, што намацаў унітаз. А аднойчы здарыўся...

ТРЫЛЕР У ЦЭНТРЫ СТАЛІЦЫ

Было гэта падчас буйнога свята ў сталіцы. Сігнал на выезд прагучаў а другой гадзіне ночы — у раёне Нямігі ў Свіслачы тануў чалавек. Калі дабраліся з прыгодамі на ўзбярэжную ракі, убачылі ў вадзе жаночую галаву. Дзяўчына варушылася, спрабавала зваць на дапамогу, але яе голас ужо відэавачна паслабеў. Спускаюся ўніз у гідраскасце, кідаю ёй канец спрабую выцягнуць на цвёрдую зямлю — і нічога не атрымаваецца. Толькі пасля высветлілася, што незадоўга да свята ў Свіслачы быў розка паніжаны ўзровень вады — дню ракі збіраліся чысціць. І надвор'е ў тую ноч стаяла вельмі душыца — пакуль мы даехалі з базы на Нямігу, у нас на лбах пот выступіў. Разгарачаная дзяўчына вырашыла асвятліцца. Скочыла з парапета ў ваду, але... вады той і рацэ было не больш за паўметра. А пад ёй ляжаў таўшчэзны пласт гразкага глею, па кансістэнцы амаль як тварог. У ім дзяўчына і засела. Але ж глей яе яшчэ і зацігваў уніз, нібы зыбучы

Спецыялісты гавораць, што патануць можна і на водмелі.

з якой крыніцы да спецыяліста паступае паветра — з наваколля або з балона, прымацаванага за спіну. Асноўны кампанент экіпіроўкі — аквалан, праз які вадалаз дыхае, і гідраскасце. Апошнія бываюць «сухія» і «мокрыя». «Мокры» касцюм, які гэта вынікае з яго назвы, прамакае, але пры гэтым засцерагае плыўца ад рэзкай страты цяпла. Бо ў вадзе энергія расходуецца з хуткасцю маланкі. А вось узімку выкарыстоўваюцца выключна сухія гідраскасцы. Яны не прамакаюць зусім, і пад іх надзяваюць спецыяльны ўціпяльнік. Далей у нас ідуць маска, грузы, жылет-кампенсатар, спецыяльныя боты або ласты — абутак выбіраецца ў залежнасці ад умоў працы: на дне або ў тоўшчы вады. Сумарна ж аўтаномны касцюм вады да сарка кілаграмаў! Перадфрагуючы Гогала, скажам: не кожны вадалаз дойдзе да сярэдзіны вуліцы...

і органы чалавека працуюць зусім інакш. Таму трэба навучыцца працаваць у такіх умовах.

Але адной фізічнай падрыхтаванасці мала. Важная для вадалаза і кемлівасць. Хоць на беразе ці ў лодцы знаходзяцца тыя, хто страхае і забяспечвае, вадалаз адраўляецца пад ваду ў адзіночку. І таму яму літаральна на кожным кроку даводзіцца арыентавацца ў незнаёмых умовах і, як вынік, вельмі апэратыўна адзначаць становішча і прымаць рашэнні. Абявзаквае ўмова — моцная псіхалагічная вытрымка. Па-першае, вадалазы дастаюць на паверхню цэлы тэлефон, а па-другое, ніхто не ведае, які сюрпрыз можа чакаць на дне...

ЗАБЛЫТАЦЬ НА ДНЕ ВАДАЁМА Ў... ФУТБОЛЬНЫХ ВАРОТАХ?

Лепш за ўсё працу вадалазаў характарызуе выслух амерыканскага фантаста Роберта Шапла. «Акулі ў вачы і падстрэліце адраза. Куды складанай пацэліць у кілку ў цыстэрне. Усё залежыць ад маштава». А цяпер дадайце да памераў вадаёма амаль нулявую бачнасць пры пошуках у вадзе падчас яе цвіцення і ўлетку. І які «сюрпрыз» можа чакаць вадалаза праз метр яго шляху — застаецца толькі гадаць.

— Глей можа сягаць па калена ці нават па шыю, — усмінае Сяргей Амбражэй. — І боўтаецца ў ім, нібы жаба ў смятане з вядомай казкі. А якіх прадметаў мы на дне толькі не знаходзілі! І бетонныя сваі, і брамы, і ўнітазы, і нейкія скрынкі, і вяселіспенныя рамы. Самы небяспечны «сюрпрыз» — гэта будаўнічыя блокі, якія ашчаціліся армаатурай, і металічныя тросы. Апошніх вельмі шмат у затопленых кар'ерах, купацца ў якіх, нягледзячы на ўсе забароны, людзі ўсё ж лезуць. І калі ў такі трос ульетацца, то назад выбрацца ўжо вельмі цяжка. Ускладняюць нам працу і рыбалоўныя сеткі, якія кідаюць на дне браканьеры.

Вельмі спрактыкаваны вадалаз шукаў аднойчы на Чыжоўскай вадасховішчы ў Мінску патанулаю пасля выпускунога вачара дзяўчыну. І я бачу, што канец застаецца на месцы, а бурбалкі паветра з вады пайшлі налева. Значыць, зачлініўся за штоці. Вадалаз зрабіў поўны круг вакол перашкоды, знайшоў канец і выйшаў па ім. Прышоўшы некалькі метраў — такая ж сітуа-

Працягласць працы вадалаза — максімум 6 гадзін.

ясы! Сталі падымца небарак з дапамогай механізмаў — і выцягнулі. «Хуткая» браць яе спачатку не хацелі, бо дзяўчына была ўся ў глеці. Тут ужо спецыялыш кіроўца. Ён прыязна да канца вядра, спусціў яго ў Свіслач, зачарнуў вады і акаціў ёй дзяўчыну. Добра яшчэ, што на дварэ стаяла глыбокая ноч — небарак засталася ледзь не ў касцюме Евы. Так яе і павезлі ў лодку...

«РУСКАЯ РУЛЕТКА» НА КАНАЛІЗАЦЫЙНЫ ЛАД

Гадоў з дзесяць таму на адным з тэлеканалнаў выходзіла гульня «Руская рулетка». Адной з яе «фішак» было тое, што чарговы гулец пакідаў студыю праз люк, які раптоўна пад ім адчыняўся. Звычайныя прахожы можа сыграць у імпрывізаваную «рускую рулетку» некачана для сябе, проста ступіўшы на не замацаваны надзейна каналізацыйны люк. Ды вось толькі ўнізе будзе не пругкі мат, а смяротная пастка.

— Люк сканструяваны так, што ўнізе яго знаходзіцца калектар — труба шырынёй звычайна два метры, па якой цякуць каналізацыйныя сцёкі, — працягвае Сяргей Амбражэй. — У тым месцы, дзе знаходзіцца люк, калектар адчынены. Гэта неабходна для правядзення абслугоўваючых работ. І праваліўшыся ў каналізацыйны люк, вы ўхліпаце не здолеце ні за што — сценныя трубы адпаліраваныя плінным. Нават вадалазы са спецыяльнай экіпіроўкай дадаткова стражуюцца, перш чым лезці ў каналізацыю. Таму абыходзьце люк бокам. Асабліва ўвесну, бо рызыка вымывання грунту і ўтварэння пустот у гэты час максімальная.

Апошнімі днямі ў Беларусі ўсталявалася не па-зімоваму цёплае надвор'е. З-за гэтага на рэках краіны пачаў імкліва разбурацца лёд. На вадаёмах жа яго трываласць хутка змяншаецца. Таму не выходзьце цяпер на вадаёмы. Бо цяга да падледнай рыбалкі сёння можа скончыцца тым, што пасля вас будучы шукаць вадалазы...

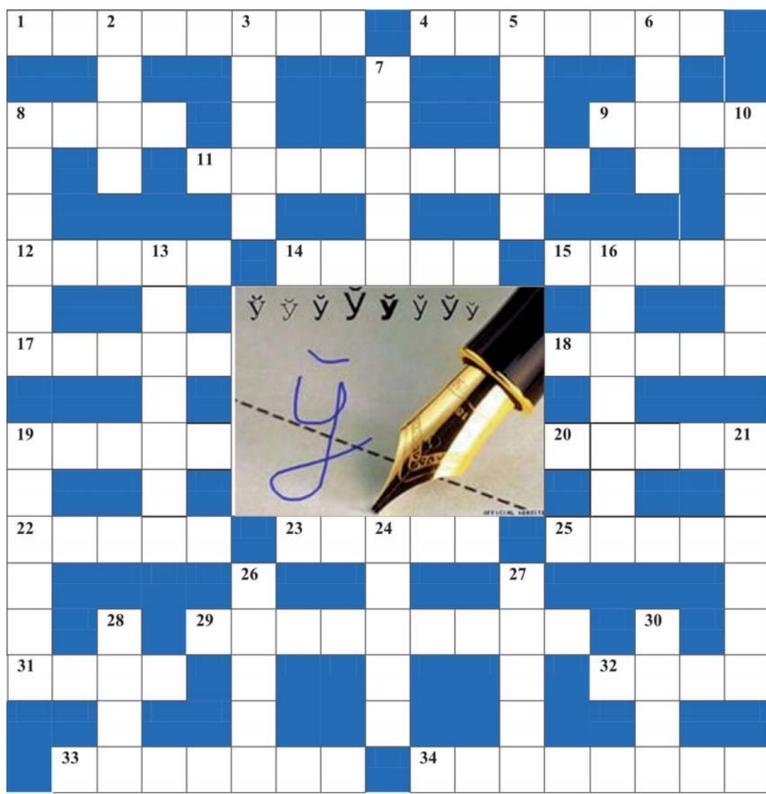
Валяр'ян ШКЛЕНТАМ. Фота прадастаўлена Цэнтрам ратавальна-вадалазнай службы МНС.

«Бясмертнае слова, ты, роднае слова!»

(Увага: у кожным слове крыжаванкі ёсць літара У).

Па гарызанталі: 1. Часціна мовы. 4. Вузкая ручная піла з адной ручкай. 8. Ва ўсходнеславянскай міфалогіі родапачынальнік племя крывічоў. 9. Каза плача, а ... скача (прык.). 11. «Думак маіх ...» (Млее прад Вамі Сусвет». 3 верша Д. Пятровіча «Залатавірыя хвалі». 12. Кароткі перапынак у працы, гаворцы. 14. Траўністая расліна з ядомым лісцем кіслага смаку. 15. Тама ў творах мастацтва. 17. Частка машыны, павозкі. 18. Спявак царкоўнага хору. 19. Аляксандр ... Расійскі фізік і электратэхнік, вынаходнік радыё. 20. Вежа або калона. 22. Тое, што адсяялася. 23. Найбольш ініцыятыўная частка калектыву. 25. Прысвята беларускага народнага календара, які адзначаўся як «каровінае свята» 24 лютага. 29. Краіна-кантынент. 31. Тое, што і біялоле. 32. Прышла Пакровы, заганяй у ... каровы (прык.). 33. Дзень тыдня, які ў беларусаў лічыўся найбольш спрыяльным для пачатку важных спраў. 34. «Мілей мне ... чым чыбіс.» (Бо голас ... ў душы.) Ты зваць па модзе не спячы». 3 верша П. Панчанкі «Тармажэнне».

Па вертыкалі: 2. Знос вадой, цячэннем. 3. Звычай, уклад жыцця. 5. Жоўтая фарба. 6. «Смык гатовы, струны тугі.» у жылах закіпае». 3 верша Цёткі «Скрыпка». 7. «... ды Грышка ладзілі дуду.» (Вясяліцца ды прагнаць нуду». 3 беларускай народнай песні. 8. Галаўны ўбор. 10. «Бясмертнае слова, ты, роднае слова!» (Ты ... няпраўды змгло». 3 верша Я. Купалы «Роднае слова». 13. «У вяснухака вясна» Сок бярозавы п'е!» (За ... тваё!» каханне маё». 3 верша Я. Пушчы «Вясна». 16. Лінавая сістэма ў атпным прыборы. 19. Такая ... як сабака сякеру з'ёў і дзёгнем запіў (прык.). 21. Сувоі палатна. 24. Гарадскі пасёлак на Гомель-

шчыне, адзін са старажытных населеных пунктаў на Беларусі. 26. Той, хто піша кнігі, стварае музыку. 27. Малаліка народнасць на Далёкім Усходзе Расіі. 28. Страта самакантролю над сваімі паводзінамі. 30. Усходняя страва з варанага ў баранавым тлушчы рысу. Склад Лявон ЦЕЛЕС. г. Дзяржынск.

Усяго за час працы ратавальнай службы было падрыхтавана 1046 вадалазаў.

Падводны ратаўнік прымацоўвае да галёнкі востры нож. Плыўчы ніколі без яго не спускаюцца. Ён дапамагае выблытацца або з водарасцяў, або з браканьёрскіх сетак. На дне бачнасць амаль нулявая, і сетку заўважыць у вадзе вельмі цяжка. Бывае так, што браканьеры іх наўмысна топяць, каб не знайшлі адпаведныя органы. А здарэцца і так, што пльынь зносіць сетку, і яна пльыве, а па законе подласці, якраз насустрач вадалазама.

Пад вадай плыўца можа падсцерагаць тэрмакнін. Гэта зона рэзкага змянення тэмпературы вады. У «сухім» касцюме гэта не так страшна, а вось у «мокрым» вадалаз мусіць тут жа спыніць усе работы, калі пачне адчуваць пераахладжэнне.

Да пося вадалаз маюць сігнальны канец — так вадалазы называюць вярхоўку. Між іншым, гэта паўнаватрасны сродак сувязі. Але «канцавы тэлеграф» мае статус рэзервовага. Звычайна ён прымяняецца пры нейкіх паломках, з-за якіх галасавая сувязь немагчыма — напрыклад, сеў акумулятар ці адышоў провад. Простыя дзясны — таргануць канец, патрэсі ці пацягнуць, а іх спалучэнні даюць агулам 14 тыпаў сігналаў.

Даты	Падзеі	Людзі
1841 год — нарадзіўся Агюст Рэнуар, французскі жывапісец. У яго творчасці асабліва выразна праявілася жывапісца-радаснае ўспрыманне свету, уласцівае імпрэсіянізму. Яшчэ дзіцем Рэнуар распіваў выразы з фарфору, а ў 18 гадоў ён быў прыняты ў мастацкую акадэмію ў Парыжы. Там пасябраваў з мастакамі Манэ і Сіслевам, у якіх запачыў адчуванне святла і чысціню ліній. Палотны Рэнуара пазбаўлены рэзкіх кантрастаў, нервовай дынамікі і нечаканых ракурсаў. Так, вядомую карціну мастака «Сняданак вясляр» вылучае атмасфера поўнага спакою і нязмушанага руху. Амаль за 60 гадоў мастак напісаў каля 6 тысяч карцін.	1920 год — 95 гадоў таму нарадзіўся (вёска Альшоў Хоцімскага раёна) Пятро Прыходзька, беларускі паэт, перакладчык. У 1956 годзе скончыў Вышэйшыя літаратурныя курсы ў Маскве. Працаваў у часопісе «Беларусь», газетах «Звязда», «Літаратура і мастацтва», на Мінскай студыі навукова-папулярных і хранікальна-дакументальных фільмаў, у выдавецтвах «Беларусь» і «Мастацкая літаратура». Аўтар паэтычных зборнікаў «Салдаты свету», «Раніца над Эльбай», «Калінавыя зоры» і інш. Пісаў для дзяцей, выступаў як публіцыст. Лаўрэат Літаратурнай прэміі імя А. Куляшова за зборнік «Парог памяці» (1985). Памерў у 2006 годзе.	1935 год — 80 гадоў таму нарадзіўся (вёска Магілінае Уздзенскага раёна) Генадзь Міхайлавіч Лыч, вучоны ў галіне эканомікі, акадэмік НАН Беларусі (1991), доктар эканамічных навук (1973), прафесар (1977), заслужаны дзеяч навукі

Крымінал

Затрыманы двое маладых людзей, якія спрабавалі наладзіць канал вывазу ў Санкт-Пецярбург дзюўчат для заняткаў прастытуцыяй.

Па інфармацыі прэс-службы УУС Мінбелвыканкама, калы часу таму ў поле зроку аператыўнікаў упраўлення па наркантраволі і супрацьдзеянні гандлю людзьмі трапілі двое жыхароў Віцебска — 1992 і 1994 гадоў нараджэння. Хлопцы знаёмліліся праз сацыяльныя сеткі з сімпатчнымі дзюўчатамі і прапанавалі ім добрыя заробкі ў Санкт-Пецярбургу. Калі высветлялася, што работа заключаецца ў

Зарабіць на дзюўчатах не ўдалося

аказанні сексуальных паслуг, большасць з іх адмаўляліся ад працы адносі. Аднак некаторы ўсё ж такі зацікавіліся умовамі «працаўладкавання». Маладыя людзі абяцалі ім шмат: бясплатнае пражыванне, вольны графік, багаты кліентаў і нават сацыяльны пакет, які ўключаў аплата спартыўнай залы і касметычных працэдур. Завербаваны такім чынам дзюўчат дзюўчат, адзін з сутэнёраў на сваёй машыне адправіўся ў горад на Неве. Непадалёку ад вёскі Астрашчыкі Гарадок Мінскага раёна яго аўтамабіль заблакіравалі супрацоўнікі ДАІ, а байцы спецыяльнага атрада хуткага рэагавання ўнутраных

Пад манастыр «падвёў» сябе сам

Затрымліваць парушальніка на тэрыторыі жаночага манастыра брэсцкіх памешчыкаў раней не даводзілася. Манастыр размяшчаўся на тэрыторыі Брэсцкай крэпасці, фактычна побач з дзяржаўнай мяжой. Тут і быў заўважаны няпрошаны гоць. Калі яго затрымалі, ён не стаў адпірацца, а расказаў, што хацеў праз тэрыторыю манастыра абысці пункт памежнага пропуску «Брест» і трапіць на тэрыторыю Польшчы. Аказалася, што грамадзян Расіі ўжо не раз прыцягвалі за адказнасці ў нашай краіне за розныя парушэнні. Так, у 2013 годзе яму быў забаронены ўезд у Беларусь на пяць гадоў. Але цяпер мінулага года ён зноў два разы прыцягваўся да адказнасці за парушэнне гэтай забароны.

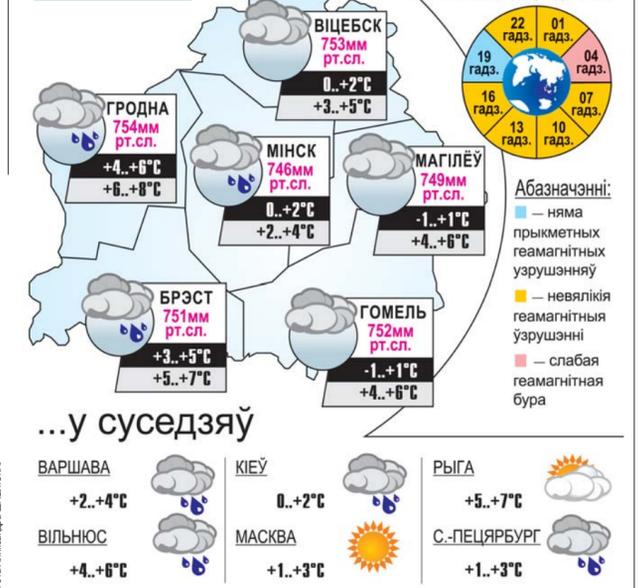
Яна СВЕТАВА

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	8.08	18.38	10.30
Віцебск	8.00	18.25	10.25
Магілёў	7.58	18.28	10.30
Гомель	7.52	18.27	10.35
Гродна	8.23	18.53	10.30
Брэст	8.21	18.57	10.36

ЗАЎТРА

...у суседзях

УСМІХНЕМСЯ

Сёння з жонкай прыехалі забіраць дзяцей з дачы. Першым да нас насустрач выбег шчаслівы, радасны дзюўла.

— Дарагі, ты такі добры. Кветкі дорыш, на руках носіш, дапамагаеш ва ўсім. Мы нават не пасварыліся ні разу. Мне сумна, я развітваюся з табой.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫЙНАЙ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРПІКОВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛІГІЯ: Н. ДРЬІЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А.КІРЬШЧУК, А.ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А.СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЯШУК, Л.ЦІМОШЫК

Выдавец — Рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага 10-а.

ТЭЛЕФОНЬ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыі: пісьмаў — 287 18 64, падліку і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, аддзялення за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовыя самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zviazda.minsk.by, РЕКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не зусёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адлюкавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку» ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.041. Індэкс 63850. Зак. № 745.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
 24 лютага 2015 года.